

Siemenluettelo 2013

 MAATIAINEN

Maatiainen

Det lantliga kulturavet ry

Maatiainen ry on perustettu vuonna 1989. Yhdistys pyrkii säilyttämään vanhoja viljely- ja koristekasvikantoja eli maatiaiskasveja sekä maataiseläimiä eli alkuperäisiä kotieläinrotuja. Lisäksi yhdistys haluaa vaalia perinnemaisemia.

Yhdistyksen toimisto

Osoite Stenbäckinkatu 8
00250 HELSINKI

Puhelin 09 477 5331
ke ja to klo 12–18

Sähköposti toimisto@maatiainen.fi

Kotisivut www.maatiainen.fi

Aukioloajat keskiviikkona ja torstaina
klo 12–18,
huhti- ja toukokuussa myös
perjantaisin klo 12–17.

Toimisto sijaitsee Helsingin Taka-Töölössä lähellä Naistenklinikkaa. Perille pääsee Mannerheimintietä tai Topeliuksenkatua pitkin kulkevilla busseilla ja raitiovaunuilla.

Jäsenyys

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä maksamalla jäsenmaksun alla olevalle Suupohjan Osuuspankin tilille. Kirjoita nimesi ja osoitteesi viestiosaan. Näin varmistat jäsenyytesi kirjaamisen jäsenrekisteriin. Voit myös ottaa yhteyttä toimistoon kirjeellä, sähköpostilla tai puhelimella (ke ja to klo 12–18). Muina aikoina voit jättää vastaajaan viestin. *Sanele nimesi ja osoitteesi hitaasti puhelin-vastaajaan!* Voit ilmoittaa myös sähköpostiosoitteesi, puhelinnumerosi ja erityiset kiinnostuksen kohteesi kuten omenat, kanat, siemenkeräys tms.

Jäsenmaksut vuonna 2013

Henkilöjäsenmaksu 28 €
Perhejäsenet, varsinaisen jäsenen ohella 12 €
Opiskelijat 19 €

Tilinumero Suupohjan Osuuspankki
473000-195205

IBAN **FI2447300010095205**

BIC **HELSEFIHH**

Maatiainen ry

- julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää jäsenlehteä
- välittää maatiaiskasvien siemeniä
- järjestää kursseja ja yleisöluentoja
- neuvoo ja opastaa jäseniään
- järjestää retkiä kotimaahan ja matkoja ulkomaille
- järjestää taimipäivän keväisin ja syksyisin
- toimii maatiaiskotieläinten säilyttämisen puolesta
- paikallisryhmä Turun seudulla, Etelä-Savossa, Pirkanmaalla ja Pohjois-Karjalassa
- maatiaisruokaryhmä, maataiseläinryhmä, museoryhmä.

*****

Siemenluettelo 2013

SISÄLLYS

Tilausohjeet	2
Kylvöohjeita	3
Seokset	4
Monivuotiset kasvit	6
Huonekasvit	27
Yksivuotiset kasvit	27
Puuvartiset kasvit	32
Syötävät kasvit	35
Vihannesten siemenet	38
Ylläpito viljely	42
Löytökori	47
Siementen keruuhjeet	50
Lisätietoja	52
Kylmäkäsitteily	53
Hakemisto:	
Suomen- ja ruotsinkielinen	54
Tieteelliset nimet	60
Siementen kerääjät	64

Maatiainen ry:n Siemenluettelo 2013

Kannen kuva: Harjaneilikka ”Miina” –
Dianthus barbatus (Anna Lassila).
Teksti ja taitto: Anna Lassila.
Asiastarkistus: Pirkko Kahila (kasvit),
Riku Cajander (hyönteiset ja linnut).

Maatiaisien siemenvälitys

Maatiasien ry on välittänyt kotimaisia siemeniä vuodesta 1990 alkaen. Siemenvälityksen tavoitteena on tukea ja edistää perinne- ja maatiaiskasvien sekä kotimaisten luonnonkasvien viljelyä ja lisäämistä. Tarjonta on kautta vuosien painottunut koriste- ja luonnonkasveihin, mutta aina mukana on ollut myös arvokkaita ja mielenkiintoisia hyötykasvien kantoja, kuten kaskinauris-ta, härkäpapua ja sipuleita.

Tervetuloa löytöretkelle maatiaiskasvien pariin. Siemenluettelon 2013 anti on koottu jälleen eri puolilta Suomea (ks. s. 64) lähetetyistä siemenistä. Suurkiitos kaikille teille, joiden myötävaikutuksella tämä luettelo on syntynyt!

Siemenluettelo on päälinjoiltaan aiempien kaltainen. Tilausohjeet ovat seuraavalla sivulla. Hakemistosta (s. 54 ja 60) löytyvät kaikki luettelon ja myös löytökorin lajit. Löytökorissa (s. 47) on lajeja, joista on alle 10 annospussia. Käyttäkää hakemistoa, jos ette muuten löydä etsimääne. Luettelossahan lajit ovat pääryhmittäin (monivuotiset, yksivuotiset, puuvartistet ja syötävät kasvit) tieteellisen nimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Maatiaiskannat ovat esillä entiseen malliin. Niiden lisäksi luettelossa on runsas valikoima uudempiä luonnonperennoja ja kasviharvinaisuuksia, kuten Altailta peräisin olevaa kultakielijänönputkea, sinikämmentä, keltailijaa, polvikieloa, himalajan- ja liuska-kuumejuurta, tertturotkokieloa, vuorikirveliä sekä kanadan-, hurme- ja kiiltoluppiota. Myös pionien siemeniä on ennätysellisen hyvää valikoima: ihastuttavaa kaukasian-, krimin- sekä ruusupionia sekä ”amerikanpionia” (*Paeonia* Quad-hybridit). Niin ikään metsäpuutarhoihin hyvin sopivista ängelmissä on nyt valinnanvaraa. Oma erikoisempi ryhmänsä ovat tänä vuonna kotimaiset kulttuuriseuralaiset, esimerkiksi rautanokkonen ja humalanvieras.

Vihannesten siemenet löytyvät s. 38. Luomusiemen-ten ohella on tarjolla virolaisia ja venäläisiä lajikkeita, esimerkiksi pohjoiseen soveltuvia tomaattilajikkeita. Vihanneslajikkeet on valittu niin, että niiden omatoimisenkin siemenlisäyksen pitäisi olla mahdollista – mukana ei ole F1-hybridijalosteita.

Ylläpito viljely jatkuu aiempaan tapaan. Sivulta 42 alkaa oma lista ainoastaan ylläpito viljelyyn välitettävistä siemenistä. Tänä vuonna siellä on syötävien kasvien lisäksi valikoima yksi- ja monivuotisia koristekasveja. Ylläpito viljely tarkoittaa sitä, että sie-

menannoksen tilaaja sitoutuu lähettämään kasvin siemeniä takaisin Maatiaiselle. Tavoitteena on turvata näiden kasvikantojen säilyminen ja siementen saatavuus jatkossa. Hyviä tuloksia on jo saatukin. Esimerkiksi ”Potattomattia”, kotimaista morsinkoa sekä kosmoskukkien maatiaiskantoja on luettelossa tarjolla. Ohjeet siemenviljelyä varten tulevat siementen mukana. Ylläpito viljelyyn tarkoitetuille siemenille on tilauslomakkeessa oma kohtansa.

Maatiaisien siemenluettelossa on eri-ikäiset siemenkannat, jalostamattomat luonnonkasvit (lk) ja viljelylajikkeet erotettu toisistaan. Nämä tiedot löytyvät ikä-sarakkeesta. Maatiaiset eli vähintään 50 vuotta ilmastoomme sopeutuneet kannat on merkitty neljällä tähdellä ****. Lisätietoja tilausohjeissa s. 2 sekä s. 51. Tulevaa silmälläpitäen laittakaahan tilaamanne siemenpussit talteen. Niissä on tietoja, joita tarvitsette myöhemmin, jos palautatte siemeniä. Siementen keräysohjeet ovat sivulla 50.

Luettelon nimistö noudattaa uusinta *Viljelykasvien nimistöä* (2012). Tuoreen nimistön myötä on tullut jonkin verran muutoksia. Esimerkiksi pukinjuuri on nyt piennarpukinjuuri. Jos tieteellinen nimi on muuttunut on lajin kohdalla sekä vanha että uusi nimi. Pusseihin nimimuutokset tulevat pienellä viiveellä. Lajinimien lisäksi annetut lainausmerkeissä olevat ”kantanimet” eivät ole nimiä siinä mielessä, että eri kannat välttämättä eroaisivat ominaisuuksiltaan merkittävästi toisistaan. Niiden tarkoituksena on tunnistaa ja pitää erillään alkuperältään erilaiset kannat.

Vuoden maatiaiskasvi **harjaneilikka** löytyy sivulta 12. Siitä on tarjolla useita maatiaiskantoja, kuten kannen kuvassa koreileva hämeenkyröläinen ”Miina”.

Paljon on maailmassa hyviä kasveja, silti on syytä muistaa suomalaisten maatiaiskasvien suuri arvo. Pidättehän vanhimpia tarjolla olevia kasvikantoja niiden ansaitsemassa arvossa kasvattamalla ja vaalimalla niitä erityisellä huolella!

Tilausohjeet

Luettelon keskellä on **postitettava tilauslomake**. Kirjoittakaa lajinimen lisäksi myös tilausnumero. **Tilaukset lähetetään osoitteella:** Pirkko Kukkola, Kuusjoenperäntie 45, 25340 KANUNKI

Voitte tilata **myös sähköpostilla** siemen@maatiainen.fi

Laittakaa silloin viestin aiheeksi **Siementilaus** ja kirjoittakaa samat tiedot kuin tilauslomakkeeseen. Puhelimitse emme valitettavasti pysty ottamaan tilauksia vastaan.

Tilaukset toimitetaan saapumisjärjestyksessä niin kauan kuin siemeniä riittää. Varmin tapa saada haluamansa siemenet on tilata ne mahdollisimman pian. Ylläpitoviljelylistan (s. 42) siemenet tilataan Pirkolta samalla lomakkeella kuin muutkin siemenet. Maatiaisien toimistossa ja puutarhamessuilla on tarjolla hyvä perusvalikoima siemeniä.

SIEMENTEN HINNAT

Maatiainen ry:n jäsenille:
1,80 €/ annospussi,
seokset 3 €/ 5 g

muille kuin jäsenille:
2,50 €/ annospussi,
seokset 4,50 €/ 5 g

Toimituskulut
Siemenlaskuun lisätään toimituskuluja 3,50 €

TILAUSTEN TOIMITUS JA MAKSAMINEN

Postitamme siemenet tilaajan osoitteeseen. Mukana seuraa lasku. **Muistakaa käyttää viitenumeroa** kun maksatte, muuten emme aina tiedä, kenen lasku on maksettu.

Siementen kerääjät voivat valita siemenluettelosta yhtä monta siemenpussia kuin ovat lähettäneet eri siemeneriä. Mainitkaa asiasta tilauksen yhteydessä, niin huomioimme sen laskussa.

TAKUU !

Jos siemenet eivät idä kylvöohjeiden huolellisesta noudattamisesta huolimatta tai teillä on muuta palautetta, ottakaa yhteyttä siemen@maatiainen.fi tai puhelimitse toimistoon. Siemenpussissa olevasta nu-

merosarjasta voimme selvittää, mikä siemeneriä on kyseessä. Säilyttäkää siis siemenpussit!

MERKKEJÄ & LYHENTEITÄ

Kasvikannan ikä Suomessa viljeltynä on merkitty seuraavasti ikä-sarakkeeseen:

- * = alle 10 vuotta, nuori kanta
- ** = 10–20 vuotta, nuorehko kanta
- *** = yli 20 vuotta, melko vanha kanta
- **** = yli 50 vuotta, vanha kanta
- (lk) = ulkomailta peräisin oleva luonnonkanta
- lk = kotimainen luonnonkanta

Luonnonkasveilla ei ole ”ikää”, nehan ovat kasvatteet täällä kauan ja sopeutuneet oloihimme.

Puuvartisista kasveista tähtien määrä kertoo sen yksilön iän, josta siemenet on kerätty.

- E-S = Etelä-Suomi (noin vyöhykkeet I–II)
- K-S = Keski-Suomi (noin vyöhykkeet III–V)
- P-S = Pohjois-Suomi (noin vyöhykkeet VI–VIII)
- ap. = alun perin

= Hyvä tai erinomainen perhosten ravintokasvi.

= Hyvä tai erinomainen mehiläisten ja muiden mesipistiäisten ravintokasvi.

= Hyvä tai erinomainen lintujen ravintokasvi.

= Kasvi tai jokin sen osa on myrkyllinen.

Kuvauksissa käytettyjä lyhenteitä:

Suosittelava kasvupaikka:

- Aur = aurinkoinen kasvupaikka
- Pvar = puolivarjoinen kasvupaikka
- Var = varjoinen kasvupaikka

Kukinta-aika:

V–VI = kukintakuukaudet on ilmoitettu roomalaisilla numeroilla, tässä siis touko–kesäkuu.

Puuvartisille kasveille on ilmoitettu lisäksi menestymisvyöhykkeet I–VIII.

Kylvöohjeita

Monivuotiset kasvit – mv

Siemenpussista löytyvät lajikohtaiset ohjeet. Luettelon viimeisessä sarakkeessa (K = kylvö) oleva kirjain viittaa seuraaviin, lähinnä lajin kylmäkäsitteilytarvetta koskeviin ohjeisiin. Tämä tulee huomioida, koska kylmäkäsitteily kestää yleensä 6–8 viikkoa.

Monivuotisten kasvien kuivat siemenet ovat usein itämislevossa. Tämä tarkoittaa sitä, etteivät siemenet idä ennen kuin itämislepo poistuu. Luonnossa lepotila häviää syksyn ja kevään viileiden kausien aikana, kun siemen on kosteassa maassa. Keinoitekoisesti itämislepo voidaan poistaa **kylmäkäsitteilyn avulla**. **Tarkat ohjeet ovat sivulla 53.**

A Siemenet itävät helposti ja nopeasti (1–3 viikossa). Kylvä touko–kesäkuussa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.

B Siementen itämisessä on vaihtelua. Joskus siemenet itävät helposti (kuten A). Usein kylmäkäsitteily kuitenkin nopeuttaa ja tasaistaa itämistä. Kylvä huhtikuun alussa ruukkuun tai laatikkoon ja vie kylvös ulos suojaiseen paikkaan (harso päälle). Huolehdi tasaisesta kosteudesta. Siemenet itävät kevätkesällä sään lämmettyä.

C Siemenet eivät idä ilman kylmäkäsitteilyä. Niille järjestetään keväällä 6–8 viikon pituinen kylmäkäsitteily (ks. ohje sivulla 41) TAI ne kylvetään syksyllä ulos ja annetaan luonnon hoitaa kylmäkäsitteilyä.

HUOM! Puuvartisten kasvien siemenet tarvitsevat pidemmän, 2–3 kuukautta kestäväen kylmäkäsitteilyn. Usein paras tulos saadaan, kun siemenet kylvetään syksyllä ulos.

D Saattaa olla vaikeasti itävä laji. Keväällä tehty kylmäkäsitteily ei useinkaan riitä. Parasta on kylvää heinäkuussa ulos maahan tai ruukkuun. Multa ei saa kuivua kertaakaan. Siemenet saavat osakseen ensin lämpökauden ja talvella kylmäkauden ja itävät seuraavana kesänä.

H Hernekasvien heimoon (Fabaceae) kuuluvien kasvien siemenet itävät periaatteessa A-kohdan mukaan. Kovia siemeniä on hyvä liottaa vedessä yön yli tai kuorta viilataan varovasti. Taimien juuret kärsivät

koulumisesta, joten siemenet on parasta kylvää suoraan kasvupaikalle tai yksittäin turveruukkuihin.

Hyvin pienet siemenet (esim. kellokukat) kannattaa vain ripotella ja painella sormin kylvöastiaan mullan pintaan. Kylvös sumutetaan kosteaksi ja peitetään rei'itetyllä muovilla.

Kaksivuotiset kasvit – kv

Siemenet kylvetään alkukesällä ulos, jotta lehtiruusuksukset ehtivät kasvaa isoiksi kesän aikana. Suuret lehtiruusuksukset jaksavat talvehtia ja kukinta on komea seuraavana kesänä. Muista suojata lehtiruusuksukset havuilla talven kylmyydeltä ja etenkin kevätauringolta! Auringon paahde + jäinen maa -yhdistelmä kuivattaa lehdet taatusti. Havut voi vähitellen poistaa kun maa on keväällä täysin sulanut.

Kaksivuotiset kasvit kylväytyvät jatkossa itsekseen ja kanta säilyy. Aluksi on kuitenkin hyvä vauhdittaa niitä **apukylvöillä** muutaman vuoden ajan. Se tapahtuu yksinkertaisesti niin, että alkukesällä kylvetään siemeniä (jotka on otettu talteen edellisenä syksynä) sinne ja tänne. Näitä alkukesän apukylvöjä jatketaan 2–3 vuotta, jotta kanta vakiintuu. Vähitellen maahan kertyy niin paljon kasvien pudottamia siemeniä, että aina on sopiva määrä siemeniä itämässä keväisin, aina on uusia lehtiruusuksukkaita kasvamassa ja aina on kukkivia kasveja kypsytämässä uusia siemeniä. Kasvikanta alkaa pitää itseään yllä. Kaksivuotiset kasvit ovat luettelossa monivuotisten kasvien ryhmässä.

Yksivuotiset kasvit – yv

- a** Siemenet kylvetään ulos maahan keväällä.
- ab** Lyhyt taimikasvatus on eduksi etenkin pohjoisemmassa, mutta siemenet on myös mahdollista kylvää suoraan maahan ainakin eteläisimmässä Suomessa
- b** Taimet vaativat esikasvatuksen sisällä. Esikasvatuksen pituus vaihtelee lajeittain, mutta useimmiten se aloitetaan huhtikuussa. Lajikohtaiset ohjeet löytyvät pusseista.

Seokset

Siemenseosten kylväminen

Yksivuotisten kasvien seokset kukkivat kylvökesänä. Siemenet kylvetään rikkaruohoista puhdistettuun maahan aikaisin keväällä.

Monivuotisten kasvien seokset sisältävät sekä nopeasti että hitaasti kehittyviä lajeja. Kaikkien kasvien kehittyminen kukkimisikään vie useita vuosia. Siemenet voidaan kylvää joko syksyllä tai aikaisin keväällä. Osa siemenistä vaatii kylmäsäätelyä. Paras tulos saadaan, kun kylvetään juuririkkaruohoista puhdistettuun, kosteaan maahan.

Yksivuotisia lajeja

YV-LAJEJA
200-3

Kesäkukkamaa

Seoksessa on kesäkukki keltaisen, oranssin ja punaisen sävyissä. Pääosassa tarha- ja marokonkehäkukat sekä kosmoskukat punaisen sävyistä valkoiseen. Lisänä unikkoja (pioni- ja oopiumiunikko) sekä ripaus sinistä ruiskaunokkia. Kylvö mahdollisimman aikaisin keväällä. Viihtyessään kylväytyy. Pysyvyyttä voi varmistaa keräämällä siemeniä talteen ja antamalla kasvien siementää. 40–80 cm. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 5 m². Hinta 3 €/4,50 €

Sekä kaksi- että monivuotisia lajeja

KV – MV
200-2

Mesikukkamaa

Seoksessa on perhosten, kimalaisten, mehiläisten ja muiden mesipistiäisten suosimia kasveja: rohtosormustinkukkaa (kv) ja myskimalvaa (mv) valkoisen ja punaisen sävyissä. Lisäksi valkomesikkää (kv) sekä ripaus illakkoa (kv). Pysyvyyttä voi varmistaa antamalla kasvien siementää. 50–100 cm. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 5 m². Hinta 3 €/4,50 €

KV-LAJI
200-7

Sormustinkukkaniitty

Rohtosormustinkukkaa punaisen monissa sävyissä ja valkoisena. Kaksivuotinen kasvi, joka jatkossa kylväytyy itsestään. Nuokkuvat kukat ovat korkeassa varressa, lehdet ruusukkeena. Kukinta kesäkuussa. Soveltuu pihan laidoille, puiden alle, pensaiden väleihin, kukkaniitylle. **Aur-pvar. Tuore-kostea, runsasravinteinen maa.**

Annos 5 g riittää 10–15 m². Hinta 3 €/4,50 €

Monivuotisia lajeja

Maatiaiskasvit

MV – MAATIAISKASVISEOS
201-1

Hämyisä vanha puutarha ****

Tässä on kokoelma vanhojen puutarhojen aarteita. Kaikki kasvit ovat todellisia maataisia (****). Lajit menestyvät parhaiten puolivarjossa esim. puutarhan laidalla, missä ne saavat kasvaa sopivasti villiintyneinä. Seoksessa on punaista ja valkoista varjoliljaa, sinistä ja vaaleanpunaista lehtoakileijaa, lehtosinilattvaa, ruusunpunaista kuolanpionia, rohtosormustinkukkaa sekä keväällä keltaisena kukkivaa kevätesikkoa (lk), liilanpunaista kevätlinnunhernettä (lk) ja ripaus pystykiurunkannusta (lk). **Pvar.**

Annos 5 g riittää noin 5–8 m². Hinta 3 €/4,50 €

MV-MAATIAISKASVI
201-2

Varjoliljaniitty ****

Seos valkoista ja liilanpunaista varjoliljaa. Perinteinen, nuokkuvakukkainen, kiitollinen lilja, joka menestyy sekä varjossa että auringossa, hyvässä maassa, pihan reunalla, omenapuiden alla ja muualla missä nurmea ei leikata. Voi kylvää myös laikuittain. **Huom.** Liljojen kehittyminen kukkiviksi kestää 5–6 vuotta ja ne tarvitsevat kasvurauhan. 80–150 cm.

Aur-var. Tuore, ravinteinen maa.

Annos 5 g riittää noin 10–20 m². Hinta 3 €/4,50 €

MV-MAATIAISKASVI
201-3

Palavarakkauus ****

Vaikkapa häälahjaksi. Perinteinen, helppohoitoinen, loistavanpunainen perenna. Kukkii kesä–heinäkuussa. 60–100 cm. **Aur. Tuore, ravinteinen maa.**

Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/4,50 €

Luonnonkantaa olevat seokset

MV – LUONNONKASVISEOS
202-1

Kulttuuriketo – lk

Kylvä kukkiva keto luonnonkasveilla aurinkoiseen rinteeseen tai kallionkoloihin. Seoksessa on aurinkoisella paikalla läpäisevässä maassa viihtyviä kasveja: päivänkakkaraa, paimenmataraa ja kuminaa, purppuranpunaista mäkitervakkoa ja puna-ailakkia, keltaista pukinpartaa, kyläkellukkaa, särmäkuismaa,

syysmaitiaista ja ukontulikukkaa. Koirankieltä sekä ripaus pölkkyruohoa, hopeahanhikkia, ahopukinjuurta, pietaryrttiä, sarjakeltanoa, kissankelloa ja heinäratamaa. Siemenet ovat luonnonkantaa. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 20 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Perennaseoksia

PERENNASEOS

203-9

Perhostarha

Kokoelma kookkaita, ”piikkisiä” ja näyttäviä, aurin-gossa viihtyviä mesipistiäisten ja perhosten suosimia kasveja. Komealehtistä alppiipiikkiputkea, karsta-ohdaketta, hohtopiikkiputkea ja punaista maraljuurta. 100–200 cm. **Aur. Kuiva–tuore, läpäisevä maa.**

Annos 7 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS

203-3

Korkealle kurottajat

Seoksessa on näyttäviä, korkeaksi kasvavia puutarhan katseenvangitsijoita. Ritarinkannuksia sinisen sävyissä, vaaleanpunaista harmaamalvikkia ja salkoruusua. 150–250 cm. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 5 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS

203-6

Kukkiva metsäpuutarha

Seoksessa on perinteisiä puolivarjossa ja jopa varjossa viihtyviä perennoja, jotka sopivat pihan reunalle tai puiden alle tuoreeseen multamaahan. Pääosassa rohtosormustinkukat, punaiset ja valkoiset varjoliiljat, siniset ukonkellot ja ukonhatut (ainakin lehtoukonhattua). Lisänä lehtosinilatvaa ja maanpeitoksi talvivihreää tellimaa. **Pvar–(var).**

Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS

203-10

Luonnonmukainen metsäpuutarha

Seoksessa on varjossa tai puolivarjoisella pihalla viihtyviä harvinaisempia luonnonperennoja. Pääosassa vaaleanviolettikukkainen keijunängelmä sekä valkokukkainen pensaskärhkö ja sini- ja kiiltoängelmät (lk). Tuoksuvan valkokukkainen tertturotkokieli ja lännenkonnanmarja, joilla on koristeelliset lehdet ja marjat syksyllä. Maanpeittona köynnöstävää metsänätkelmää (lk), keltamaa (lk) ja valkokukkaista arovuokkoa. **Huom.** Lajit ovat myrkyllisiä. 30–200 cm. **Pvar–var. Tuore–kosteä, ravinteinen maa.**

Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNA

203-11

Tarhaidänunikkonniitty ”Raakkila”***

Tarhaidänunikkoa punaisen sävyissä. Näyttävä kukinta kesä–heinäkuussa. Aurinkoiseen paikkaan, rinteeseen... 80–120 cm. **Aur. Kuiva–tuore, keskiravinteinen, läpäisevä maa.**

Annos 5 g riittää noin 20-25 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

MV-LAJEJA

203-12

Irislajitelma

Kestäviä ja helppohoitoisia kurjenmiekkokoja: sinistä siperian- ja kaunokurjenmiekkää sekä keltakurjenmiekkää (lk). Kosteikon tai puron rannalle, tuore ja ravinteinen maa. **Aur–pvar.**

3 annospussia, riittää noin 20 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

SYÖTÄVIÄ KASVEJA

205-1

Ryytimaa

Kolme perinteistä, helppohoitoista ja satoisaa perusyrttiä: **saksankirveli****, **väinönputki*** ja **hyvänheikinsavikka****. Saksankirvelin ja väinönputken nuoria versoja voi syödä keväällä varhaisvihanneksena, myöhemmin mausteeksi. Hyvänheikinsavikan lehtiä käytetään pinaatin tapaan. Väinönputki kuolee kukittuaan, mutta siementää sitä ennen runsaasti. (40)100–200 cm. **Ravinteinen maa. Aur.**

Tutustumistarjous 3 annospussia, hinta yht. 4 €

Perennaniityt

Perennoista voidaan kylvää luonnonkasvien tapaan iloinen, värikäs niitty. Runsaan lajimäärän ansiosta perennaniityllä riittää kukintaa kevästä syksyyn. Seokset kylvetään joko aikaisin keväällä tai syksyllä. Kylvöohjeet siemenpussissa.

PERENNASEOS

204-1

Aurinkoisen paikan seos

Tarhaidänunikko, harmaakäenkukka, keltavaleunikko, karhunjuuri, palavarakkaus, keltakatkerokko, paratiisililja ym. Vähintään 15 lajia. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 7–10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS

204-2

Seos puolivarjoon tuorelle maalle

Akileija, ukonkello, rohtosormustinkukka, mooseksenpalavapensas, rohtosormustinkukka, kuolanpioni, siperiankurjenmiekkä ym. Vähintään 15 lajia. **Pvar.**

Annos 5 g riittää noin 7–10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Monivuotiset kasvit – mv

Tilaus nro	NIMI – Namm / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
17-1-5	KULTAKÄRSÄMÖ praktrollika / <i>Achillea filipendulina</i>	**	Näyttävä keltamykeröinen puutarhakukka. Keltaiset kärsä-mönkukinnot VII–VIII. 70–120 cm. Aur. Läpäisevä maa.	A
17-8-7	VALKOUKONHATTU elfbensstormhatt / <i>Aconitum 'Ivorine</i>	*	Tavallista matalampi ukonhattu, jolla norsunluunvalkoiset kukat VII. 70–90 cm. Pvar. †	C
17-8-5	SYYSUKONHATTU septemberstormhatt <i>Aconitum fisheri</i> subsp. <i>arcuatum</i>	** (lk)	” <i>Korkea, rento ja myöhäinen</i> ” luonnonlaji. ” <i>Hieno ukonhattu, hidas itämään... minulla on itänyt vasta toisena keväänä kylvöstä.</i> ” Tämän kannan siemenet on ap. tuotu kasvin kotiseudulta Mantšuriasta. Keskisininen, 60–100 cm. Pvar. †	C
17-8-9 A	KELTAUKONHATTU alpstormhatt / <i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>lycoctonum</i>	*	Harvinainen puutarhakasvi. Tummat lehdet, vaaleankeltaiset kukat VII–IX. 80–120 cm. Pvar. †	C
17-8-9-1	ETELÄNUKONHATTU sydstormhatt / <i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>neapolitanum</i>	***	Muistuttaa suuresti edellistä. Vaaleankeltaiset kukat VII–IX. 120 cm. Kestävä myös pohjoisessa. †	C
17-8-9-2	LEHTOUKONHATTU nordisk stormhatt / <i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>septentrionale</i>	lk	Harvinainen lehtokasvi. Vaalean sinipunaiset kukat harvahkossa tertussa VII. Tämä luonnonkanta on alkujaan lähtöisin Ilomantsista. 80–120 cm. Pvar. †	C
17-8-13 B	TARHAUKONHATTU trädgårdsstormhatt <i>Aconitum × stoerkianum</i>		Vaivaton ja varma kukkija. Haarautuva kukinto VII–IX. Kukkatarhan taustalle, pihan laidalle isoksi kasvustoksi. Siemeniä valkokukkaisesta lajikkeesta. 80–120 cm. Tuore multamaa. Pvar. †	C
18-3-5	VALKOKONNANMARJA vit trolldruva / <i>Actaea alba</i>	**	Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva luonnonperenna metsäpuutarhaan ja katveeseen. Koristeelliset lehdet. Valkoiset marjat myrkyllisiä. Runsasmultainen ja -ravinteinen maa. 40–80 cm. Pvar–var. Tuo–kos. Ca+. †	C
18-3-5	KIINANKONNANMARJA asiatisk trolldruva / <i>Actaea asiatica</i>	**	Aasialainen vuoristometsien konnanmarja. Valkoiset kukinnot alkukesällä ja purppuranmustat myrkylliset marjat. 30–80 cm. Pvar–var. Tuo–kos. R+++ . Ca+. †	C
	LÄNNENKONNANMARJA amerikansk trolldruva / <i>Actaea rubra</i>		Valkokukkainen pohjoisamerikkalainen konnanmarja, joka muistuttaa suuresti punakonnanmarjaa. Punaiset koristeelliset marjat (myrkyllisiä). Runsasmultainen ja -ravinteinen maa. 30–50 cm. Pvar–var. Tuo–kos. R+++ . Ca+. Myös pohjoiseen. †	C
18-3-3A		*** P-S	Pohjoisessa jo pitkään menestynyt kanta.	C
18-3-3B		** K-S	Siemeniä Joutsasta.	C
18-3-3	LÄNNENKONNANMARJA amerikansk trolldruva <i>Actaea rubra</i> f. <i>neglecta</i>	**	Lännenkonnanmarjan valkomarjainen muoto. Runsasmultainen ja -ravinteinen maa. 30–50 cm. Pvar–var. Tuo–kos. R+++ . Ca+. Myös pohjoiseen. †	C
19-13-4	MEKSIKONIISO mexikansk anisisp <i>Agastache mexicana</i>	*	Isojen ystävälle. Punaliila kukkätähkä. Monivuotinen mutta ei yleensä talvehti. 70–80 cm. Aur. Tämä voi olla jokin muukin iisolaji.	A
20-6-1	MAARIANVERIJUURI småborre / <i>Agrimonia eupatoria</i>	lk	Luonnonvarainen niittykasvi. Keltainen, tähkämäinen kukinto VII–VIII. Lääkekasvi. 50–100 cm. Aur–pvar.	C

	LIUSKASALKORUUSU stockros / <i>Alcea ficifolia</i>		Tarhasalkoruusua talven- ja taudinkestävämpi. Yksinkertaiset kukat keltaisia, punaisia ja vaaleanpunaisia. Kv tai lyhytikäinen mv. Aur.	A
20-18-1A		*	Punasävyisiä ja keltaisia kukkia. ”Talvehtinut hyvin.”	A
20-18-1B		*	Keltakukkainen.	A
	TARHASALKORUUSU stockros / <i>Alcea rosea</i>		Kukkatarhan katseenvangitsija. Upea kukinta heinäkuusta syysmyöhälle. Kv tai lyhytikäinen mv. 1,5–2,5 m. Aur.	A
20-18-2A		**	Punasävyt.	A
20-18-2B			Roosa. Kanta ap. Viron Töstamaasta.	A
20-18-2C			”Musta” – hyvin tumman punainen.	A
20-18-2D			Persikanvärinen. Kanta ap. Viron Töstamaasta.	A
21-6-8	TÄHTILAUKKA stäplök / <i>Allium christophii</i>	*	Isot, läpimitaltaan noin 25 cm liilat kukinnot VI. Korkeus noin 60 cm.	C
21-6-14	UKKOLAUKKA kirgislök / <i>Allium hollandicum</i>	***/ **	Komea, korkea laukka. ”Siementää ja tekee sivusipuleita, oikea alkukesän silmänilo.” Liilanpunainen, pallomainen kukinto V–VI. 60–80 cm. Aur–pvar.	C
21-6-42	KARHUNLAUKKA ramslök / <i>Allium ursinum</i>		Leveälehtinen, Ahvenanmaalla luonnonvarainen lehtokasvi. Valkoiset kukinnot VI. 20–40 cm. Pvar–var. Siemenet puutarhasta.	C
25-3-11	AMERIKANVUOKKO flikanemon / <i>Anemone multifida</i>		Pohjois-Amerikassa luonnonvarainen vuokko. Kukanväri vaihtelee kellanvaaleasta punertavaan. Nukkapintaiset lehdet. Lämpäisevä maa. †	B
25-3-17	AROVUOKKO tovsippa / <i>Anemone sylvestris</i>	****	Kaunis ja kestävä suurikukkainen vuokko. Valkoiset kukat V–VI. Lämpäisevä maa. 20–30 cm. Aur–pvar. Hyvin vanha kanta Huittisista. †	B
25-6-6	KARHUNPUTKI skogspipa / <i>Angelica sylvestris</i>	lk	Komea ja kookas putkikasvi. Kotimainen luonnonkanta. Vaalea sarjakukinto VII–VIII. 150–200 cm.	C
26-3-3	JOHANNEKSENSAURAMO midsommarkulla <i>Anthemis sancti-johannis</i>	*	Keltasauramo muistuttava ja sen kanssa helposti risteytyvä luonnonperenna. Oranssit mykeröt VI–VII. Kv, kylväytyy. Lämpäisevä maa. 50–70 cm. Aur.	A
26-3-4	KELTASAURAMO färgkulla / <i>Anthemis tinctoria</i>	lk	Syvänkeltaiset, päivänkakkaramaiset mykeröt. Värikasvi. Lämpäisevä maa. 50–70 cm. Aur. ”Kukkii kauan ja runsaasti, syksyyn saakka.”	A
26-4-1	TÄHKÄHIETALILJA stor sandlilja / <i>Anthericum liliago</i>	**	Vuosi vuodelta komistuva, helppohoitoinen vanha perenna. Valkoiset kukat VI. Lämpäisevä maa. 50–70 cm. Aur.	C
		!	Huomattava akileijoista: samassa puutarhassa yhtä aikaa kukkivat akileijat risteytyvät keskenään. Siementaimet eivät välttämättä ole emokasvien näköisiä.	
27-3-4	KANADANAKILEIJA scharlakansakleja <i>Aquilegia canadensis</i>	*	Pitkäkannuksinen, hoikkakukkainen akileija. Siemenet on kerätty ’Little Lanterns’ -lajikkeesta, jolla on puna-keltaiset kukat. †	B/ C
	JALOAKILEIJA pastellakleja / <i>Aquilegia Cultorum</i> -Ryhmä		Pitkäkannuksisia, suuri- ja värikäskukkaisia lajikkeita. Kukinta VII. 80–120 cm. Aur–pvar. †	B/ C
27-3-6B		*	’Violet’-lajikkeesta kerättyjä siemeniä.	B/ C
27-3-6E		**	Valkoinen.	B/ C
	KÄÄPIÖJAPANINAKILEIJA japansk akleja <i>Aquilegia flabellata</i> var. <i>pumila</i>		Matalakasvuinen, suosittu koristekasvi. Herkän kauniit kukat alkukesällä. Sopii myös kivikoppuutarhaan. 15–30 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-9-1 A		***	’Nana Alba’ – matala, kukat vahamaisen valkoiset.	C
27-3-9-1 B		**	Sinivalkoiset kukat.	C
27-3-9-1 C		*	’Kurilensis’ – vaaleanpunaiset kukat.	C
27-3-11	TULIAKILEIJA eldakleja / <i>Aquilegia formosa</i>	**	Leveähköt, pitkäkannuksiset, kirkkaan puna-keltaiset kukat VII–VIII. Sirot lehdet. 40–60 cm. Aur–pvar. †	C

27-3-16	LAPINAKILEIJA pastellakleja <i>Aquilegia 'Olympia'</i>	****/ ***	Vanha, perinteinen akileija. Kaksiväriset siniset-vaalean-keltaiset kukat VI. 30–40 cm. Aur–pvar. †	C
	LEHTOAKILEIJA akleja / <i>Aquilegia vulgaris</i>	!	Vuoden 1993 maatiaskasvi! Ikivanha koriste- ja lääkekasvi. Kukinta alkaa Etelä-Suomessa kesäkuun alkupuolella. 50–80 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-22A		****	Vaaleanpunainen.	C
27-3-22B		****	”Clematiflora” – kannukseton, vaaleanpunertava, kaunis kärhönkukkaa muistuttava muoto.	C
27-3-22D		****	Sininen.	C
27-3-22E		****	Valkoinen. ” <i>Ei muita värejä lähellä.</i> ”	C
27-3-22F		****	Seos eri värejä.	C
	LEHTOAKILEIJAMAISET LAJIKKEET – <i>Aquilegia vulgaris</i>		Jalostustyön tuloksena syntyneitä lehtoakileijamaisia lajikkeita. ’Barlow’-akileijat ovat kerrannaisia ja kannuksettomia. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella. †	C
27-3-22-1 B		**	’Nora Barlow’ – puolikerrannainen, vaaleanpunainen, valkoviiruihin.	C
27-3-22-1 C		**	’Nora Barlow’ – kerrottuja liilanvalkoisia ja tummanpunaisia.	C
27-3-22-1 D		*	’Clematine Salmon Rose’	C
27-3-22-1 E		*	’Nora Barlow’ – väriseos.	C
27-3-22-1 F		*	’William Guinness’ eli ’Magpie’. Tummanvioletit kukat, joiden sisäosa puoliksi vaalea.	C
27-3	AKILEIJASEOS aklejamix / <i>Aquilegia</i> spp.		Seos kaikenvärisiä ja -muotoisia akileijoja. Siemeniä kerätty mm. seuraavista: ’Nora Barlow’, kulta-akileija, meksikonakileija, ’Tower’. †	C
27-6-2	MANTSURIANARALIA amuraralia <i>Aralia continentalis</i>	**(*) (lk)	Kylmänkestävä araliasuvun edustaja. Lehtevä jopa 2 m kasvava tuuhea pensasmainen luonnonperenna. Vaaleat kukkatertut ja mustat koristeelliset marjat loppukesällä. Tämän kannan siemenet on ap. tuotu kasvin kotiseudulta Mantšuriasta. Pvar. Itää parhaiten, kun tuoret siemenet kylvetään syksyllä. Pitkä kylmähäksittely ja itämisaika.	C/ D
28-3-3	SEITTITAKIAINEN ullig kardborre <i>Arctium tomentosum</i>	lk	Kaksivuotinen kulttuurinseuralaislaji. Takertuvat pallomaiset mykerökukinnot, joissa liilat kehräkukat. VII–IX. 50–150 cm. Aur–pvar.	A
	TARHALAUKKANEILIKKA trädgårdstrift <i>Armeria Maritima</i> -Ryhmä	**	Puutarhamuoto. Tiiviit kukinnot. Kapeat, heinämäiset lehdet. Hyvä kivikkoistutuksiin ja kuivan paikan peittokasviksi. Kuivahko, läpäisevä maa. VI–VII. 15–40 cm. Aur.	A
28-16-4A		** P-S	Punaiset kukat.	A
28-16-4B		*	’Alba’ – valkoiset kukat.	A
29-1-3	IDÄNARNIKKI trädgårdsarnika <i>Arnica sachalinensis</i>	**	Tavallisin arnikki pihooilla. Keltaiset pienet päivänkakkaramaiset mykeröt VII–IX. 30–40 cm. Aur–pvar.	A
	ISOTÖYHTÖANGERVO plymspirea / <i>Aruncus dioicus</i>		Kookas, kestävä perenna myös pohjoiseen. Kermanvalkoinen kukinto VI–VII. 150 cm. Aur–var.	B
29-6-2A		***	Puolangalla jo pitkään kasvanut kanta.	B
29-6-2B		** (lk)	Jalostamaton luonnonkanta, jonka siemenet ap. Kamtšatkalta. ” <i>Hyvä syysväritys.</i> ”	B
29-6-4	IDÄNISOTÖYHTÖANGERVO (”KAMTŠATKANTÖYHTÖANGERVO”) plymspirea / <i>Aruncus dioicus</i> var. <i>kamtschaticus</i>	** P-S	Kermanvalkoiset kapeat kukinnot kesä–heinäkuussa. Tiivis vihreä lehdistö. Kestävä perenna myös pohjoiseen. 70 cm. Aur–pv.	B
30-8-2	KIINANJALOANGERVO plymastilbe / <i>Astilbe chinensis</i>	** (lk)	Pitkään kukkiva jalostamaton luonnonperenna. Liuskaiset lehdet, pystyt kapeat kukinnot VIII–IX. Ap. luonnonkanta Koillis-Kiinasta Changbai Shanin vuoristosta. Aur–pvar.	B

	ISOTÄHTIPUTKI stjärnflocka / <i>Astrantia major</i>		Kaunis, kiitollinen, perinteinen luonnonperenna. Kukkii pitkään VII–IX. 50 cm. Aur–var.	C
31-3-3A		** P-S	Valkoinen.	C
31-3-3B		***	Seos valkoista ja vaaleanpunaista.	C
31-3-3D		*** P-S	Siemeniä punakukkaisesta 'Rosensymphonie'-lajikkeesta.	C
33-3-3A	KAUNOKAINEN bellis, tusensköna / <i>Bellis perennis</i>	*** (lk) P-S	Pieni perenna käytävien reunoille ja nurmikolle. 5–20 cm. Lämpösestä maa. Aur–pvar. "Luonnonkasvi, joka on kasvanut puutarhassani nurmikolla jo 30 vuotta." Valkoiset mykeröt. Ap. siemenet on kerätty eri puolilta Keski-Eurooppaa. "Menestyy hyvin ja lisääntyy vuosi vuodelta."	A
	HERTTAVUORENKILPI hjärtbergenia / <i>Bergenia cordifolia</i>		Tuutu, kestävä perenna. Herttamaiset, talvivihreät lehdet. Ruusunpunaiset kukinnot V–VI. 30–50 cm. Aur–var.	A
33-6-1A		****	Kuhmoisten Haukkasalossa kauan kasvanut kanta.	A
33-6-1B		*** P-S	Pohjoisessa pitkään kasvaneita kantoja.	A
37-6-2	PUNAKOIRANKÖYNNÖS röd hundrova <i>Bryonia cretica</i> subsp. <i>dioica</i>	***	Nopekasvuinen ja peittävä ruohovartinen köynnös. Karheakarvainen, kiipeää kärhillä. Tarvitsee tuen. Pienet kukat VII–IX, punaiset marjat. 2–3 m. Pvar. †	C
37-11	HÄRÄNKUKKA ljusöga / <i>Bupthalmum salicifolium</i>	**	Arnikkia muistuttava, helppohoitoinen luonnonperenna. Keltaiset mykeröt VII. Leviää. 30–40 cm. Aur.	A
	KULTAKIELIJÄNÖNPUTKI guldhårört <i>Bupleurum longifolium</i> subsp. <i>aureum</i>		Viehättävä, pitkään kukkiva kasviuutuus ja luonnonperenna. Kapeat, sirot lehdet mättäänä ilmavan kukinnon alapuolella. Vihertävänkeltaiset, tähtimäiset, tyräkkiä muistuttavat kukinnot VI–VIII. Kestävä myös pohjoisessa. Hyvä leikko- ja kuivakukka. 80–100 cm. Kui–tuo, lämpösestä maa. Aur–pvar.	D
37-12-1A		**	Nuorehkoja kantoja.	D
37-12-1B		*** (lk)	"Altai" – ap. Katunjoelta kerätty luonnonkanta.	D
		!	Kellot (<i>Campanula</i>) olivat v. 1995 maatiaiskasveja!	
39-11-1	HERTTAKELLO hjärtklocka / <i>Campanula alliariifolia</i>	*	Loppukesällä kukkiva kello. Isot valkoiset nuokkuvat kellokukat pitkin vartta. Matalahko, 35 cm. Aur.	A
39-11-9	HIRVENKELLO skogsklocka / <i>Campanula cervicaria</i>	lk K-S	Luonnonvaraisena harvinainen niittykasvi. Vaaleansininen, tiheä kukinto VII. Kv. 50–100 cm. Aur–pvar.	A
39-11-14	PEURANKELLO ängstoppklocka / <i>Campanula glomerata</i>	lk	Yleinen niittyjen ja pientareiden kellokukka. Tukeva varsi ja näyttävä sinivioletti kukinto VI–VIII. 40–80 cm. Aur.	A
39-11-19	MAITOKELLO mjölklocka / <i>Campanula lactiflora</i>	**	Kookas perenna kukkatarhan taustalle. Vaaleansinertävät kellokukat VII–VIII. 80–150 cm. Aur–pvar.	A
	UKONKELLO hässleklocka / <i>Campanula latifolia</i>		Komea maatiaisperenna, näyttävä kukinta VII. 80–150 cm. Pvar. Kukkii kauimmin kostealla paikalla. Leviää kylvämällä.	A
39-11-20 A		****	Sininen.	A
39-11-20 B		****	Valkoinen.	A
39-11-20 C		****	Sinistä ja valkoista.	A
	ISOUKONKELLO stor hässleklocka <i>Campanula latifolia</i> var. <i>macrantha</i>	**	Edellistä vieläkin suurempi. Isot kukat heinäkuussa. Pvar. 1,5–1,8 m	A
39-11-20- 1A		**	Sinivioletit kukat	A
39-11-20- 1B		**	Valkoiset kukat.	A
	MAARIANKELLO mariaklocka / <i>Campanula medium</i>		Ihastuttava kaksivuotinen kellokukka. Kukkii VII–VIII. 50–90 cm. Aur–pvar.	A

39-11-22 A		*	Seos valkoisen, sinisen ja punaisen sävyisiä kukkia.	A
39-11-22 B			Siniset yksinkertaiset kukat.	A
39-11-24	HARAKANKELLO <i>ängsklocka</i> / <i>Campanula patula</i>	lk	Yleinen, tuttu luonnonkasvi. Violetit kellokukat VI–VIII. Kv, kylväytyy. 30–80 cm. Aur–pvar.	A
	KURJENKELLO <i>stor blåkllocka</i> <i>Campanula persicifolia</i>	lk	Etelä-Suomessa yleinen luonnonkasvi ja myös perinteinen puutarhakukka. ”Kurjenkellon saa kukkimaan pakkasiin asti poistamalla siemenkodat heti kukkien lakastuttua. Samaan kohtaan tulee uusia kukkia...eikä perennapenkissä tule kylvätymisongelmaa.” 50–100 cm. Aur–pvar.	A
39-11-25 A		lk	Sinikukkainen.	A
39-11-25 C		lk	Siemenet on kerätty sini- ja valkokukkaisista.	A
39-11-25- 1	TARHAKURJENKELLO <i>skålklocka</i> / <i>Campanula persicifolia</i> subsp. <i>sessiliflora</i>		Ap. puutarhalajike. Kukat sinisiä, isoja, osa kerrottuja.	A
	PISAMAKELLO <i>prickklocka</i> / <i>Campanula punctata</i>		Aasialainen kello. Suuret pitkänomaiset kukat VI–VIII. 30–60 cm. Aur–pvar. ”Kaunis kellokukka, leviää kyllä aika lailla.”	A
39-11-30 A			Punainen.	A
39-11-30 B		*	Seos punertava- ja valkokukkaisia. ”Niin kaunis!”	A
39-11-32	VUOHENKELLO <i>knökllocka</i> <i>Campanula rapunculoides</i>	****	”Pidän tästä nuokkuvine kelloineen. Ei mielestäni leviä niin runsaasti kuin yleensä väitetään.” Alun perin hyötykasvina viljelty koristekasvi. Violetit kukat pitkässä tertussa VII–IX. Leviää juurakoilla ja kylvätymällä. 40–90 cm. Aur–pvar.	A
39-11-42	TÄHKÄKELLO <i>svavelklocka</i> / <i>Campanula thyrsoidea</i>	*	Harvinainen kellokasvi, kotoisin Alpeilta. Tiheäkelloinen, vaaleankellervä, tähkämäinen kukinto varren päässä. Aur–pvar. Kv–mv. 45–60 cm.	A
	VARSANKELLO <i>nässelklocka</i> / <i>Campanula trachelium</i>		Korkea ukonkellomainen laji. Lehdet muistuttavat nokkosta. ”Kasvi ilmestyy milloin minnekin. Ei hevillä häviä vaikka sitä rajoitan.” Sinivioletit kellot VII–VIII. 40–100 cm. Aur–pvar. Leviää kylvätymällä.	A
39-11-43 B		**/*	Valkokukkainen.	A
39-11-43 C		****	Sininen. Ap. Sortavalasta lähtöisin oleva viljelykarkulainen (Winterin huvila). Ilmeisen vanha kanta.	A
42-6-8	AHDEKAUNOKKI <i>rödklint</i> / <i>Centaurea jacea</i>	lk	Luonnonvarainen niittykasvi. Liilanpunaiset mykeröt VII–VIII. 50–80 cm. Aur.	A
42-6-9	KELTAKAUNOKKI <i>gulklint</i> / <i>Centaurea macrocephala</i>	***/ **/*	Komea puutarhakasvi ja luonnonperenna. Sutimaiset keltaiset kukinnot VII–VIII. 70–100 cm. Aur.	A
42-6-10	VUORIKAUNOKKI <i>bergklint</i> / <i>Centaurea montana</i>	***	Perinteinen, kiitollinen ja kauniskukkainen koristekasvi. Siniset mykeröt VI–VII. ”Nähti laajana alueena, mutta pyrkii vaeltelemaan.” 30–60 cm. Aur.	A
42-6-11	MUSTAKAUNOKKI <i>svartklint</i> / <i>Centaurea nigra</i>	**	Tumman violetinpunaiset mykeröt VI–VIII. ”Omiaan kuivalla, luonnonläheisellä paikalla.” 50–80 cm. Aur.	A
	NURMIKAUNOKKI <i>ängsklont</i> / <i>Centaurea phrygia</i>		Yleinen niittykasvi Etelä- ja Itä-Suomessa. Liilanpunaiset mykeröt VII–IX. ”Ehkä kestävin kaunokkilaji”. 50–100 cm. Aur.	A
42-6-12A		lk	Pohjois-Suomessa jo yli 30 vuotta kasvanut kanta.	A
42-6-12B		lk	Luonnonkanta Etelä-Suomesta.	A
42-6-12-1	NURMIKAUNOKKI <i>ängsklont</i> <i>Centaurea phrygia</i> f. <i>discolor</i>	lk P-S	”Mykerön kehräkukat ovat valkoiset ja isommat laitakukat vaaleamman sinipunaiset kuin päämuodolla. Muunnos on myös päämuotoa hieman matalampi.” Joukossa voi olla myös tavallisia nurmikaunokkeja.	A

42-6-15	KETOKAUNOKKI väddklint / <i>Centaurea scabiosa</i>	lk	Luonnonvarainen, Etelä-Suomessa melko harvinainen, komea niittykasvi. Isot liilanpunaiset mykeröt VII–IX. 80–100 cm. Aur.	A
42-11-2	KAUKASIANKIRAHVINKUKKA jättevädd / <i>Cephalaria gigantea</i>	***	”Kurottelee kukkiaan muiden takaa eikä jää jalkoihin. Erikoinen, omalla tavallaan kaunis.” Korkea ja hoikka kuin kirahvinkaula. Vaaleankeltaiset, mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 2–2,5 m. Aur.	C
43-10-2	PUNAKIRVELI körvel <i>Chaerophyllum hirsutum</i> ‘Roseum’	*	Karvakirveli on keskieurooppalainen sarjakukkaiskasvi ja punakirveli sen punakukkainen muoto ja suosittu luonnonperenna. Kukinta VI–VII. 60–90 cm. Pvar, tuore, ravinteinen, läpäisevä maa. ”Hyvin kaunis, pinkit kukat. Ehkä lyhytikäinen.”	C
44-2	KELTAMO skelört / <i>Chelidonium majus</i>	lk	Keltakukkainen vanha lääkekaskasvi, kaunislehtinen koristekasvi. Leviää siemenillä. 40–50 cm. Pvar. †	D
45-4-1	POHJANSINIVALVATTI torta / <i>Cicerbita alpina</i> (syn. <i>Lactuca alpina</i>)	lk	Sikurikasveihin kuuluva luonnonlaji. Ap. Lapista lähtöisin oleva kanta. Liilansiniset kukat VII–VIII. 70–150 cm. Aur–var. Tuore, runsasravinteinen maa.	A
	KELLOKÄRHÖ helbladig klematis <i>Clematis integrifolia</i>		Ruohovartinen kaunis kärhkö, ei varsinaisesti köyntelee. Nuokkuvat, kellomaiset kukat VII–IX. 50–90 cm. Aur–pvar. †	C
46-6-10A		**	Tummansiniset kukat	C
46-6-10B		*	Siemenet on kerätty sini- ja punakukkaisista.	C
46-6-23A	PENSASKÄRHÖ stvyklematis / <i>Clematis recta</i>	***	Kauniskukkainen ja viehättävä ruohovartinen kärhkö. Runsaasti pieniä, valkoisia, tuoksuvia kukkia VII–VIII. Ei tarvitse tukea. 120–150 cm. Aur–pvar. †	C
48-4-1	LAMOPEIKONKELLO porslinsklocka <i>Codonopsis clematidea</i>	*	Rentovartinen puoliköynnös. Posliiniset kellokukat VII–VIII. 50–70 cm. Aur–pvar. ”Kukat upeita vaaleansinisiä kelloja, joita täytyy käydä ihailemassa altapäin nähdäkseen oranssin kuvioinnin.”	C
50-4	TOUKOHEIDINKUKKA klockviva / <i>Cortusa matthioli</i>	**	Esikoiden sukulainen. Liilanpunaiset kukat V–VI. Kasvupaikkavaatimukset kuten kevätessikoilla. Metsä- ja varjo-putarhaan. 20–30 cm. Pvar–var.	C
50-5-5	JALOKIURUNKANNUS sibirisk nunneört / <i>Corydalis nobilis</i>	****/ ***	Kartanoputarhojen näyttävä kevätkukkija. Vaaleankeltaiset kukkatertut V–VI. Sinivihreät, koristeelliset lehdet. Kiihtuu pois keskikesään mennessä. 40–60cm. Aur–var. †	D
54-8-2	ROHTOKOIRANKIELI hundtunga / <i>Cynoglossum officinale</i>	lk	Harvinainen, kookas, luonnonvarainen lemmikkikasvi. Pienet sinipunaiset kukat VII–VIII. Kasvin juuresta on saatu punaista väriainetta. Kv. 50–80 cm. Aur. Siemenet on kerätty putarhassa kasvavista kasveista.	A
55-2-1	KOIRANHEINÄ hundäxing / <i>Dactylis glomerata</i>	lk	Kotimainen, yleinen mätästävä heinä ja rehuksasvi. Harmaanvihreät leveät lehdet. 50–150 cm. Aur–pvar.	A
56-4-7	KIINANRITARINKANNUS kinesisk riddarsporre <i>Delphinium grandiflorum</i>	*	Loistavan siniset kukat VII. Kasvatetaan yleensä yksivuotisena kesäkukkana, myös kv-kasvatusta voi kokeilla. Tuore, hiekkainen maa. 30–50 cm. Aur. †	B
56-4-4A	ISORITARINKANNUS stor riddarsporre <i>Delphinium elatum</i>	****	”Kulla”– sinivioletti kukka, tumma keskus. Vanhan talon pihanperillä säilynyt maatiaiskanta Fiskarsista. Perinteinen, näyttävä koristekasvi. Kukinta VI–VII. 150–250 cm. Aur. †	C
	”MAATIAISRITARINKANNUS” trädgårdsriddarsporre <i>Delphinium</i> sp.		Maatiaisritarinkannukset (vanhojen jalo- ja isoritarinkannusten siemenjälkeläiset) ovat nykyisiä jaloritarinkannuksia pieni- ja harvakukkaisempia, silti tavattoman komeita. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella. †	C
56-4-5A		***	”Se joka ei kaadu vaikka ei tue. Kukat tummansinisiä – melkein valkeita. Siemenet ovat kerätty sinisävyyisistä kukista, koska ne ovat mielestäni tosi kauniita. Pysyvät todellakin pystyssä, vaikka kasvavat isoiksi. Korkeimmalle tuli mittaa yli 2 m.”	C
56-4-5B		***	Sinisävyt.	C
56-4-5C		****	”Ikivanhoja pehkuja todella korkeita, kirkkaan taivaansinisiä maatiaisia.” Vanha kanta Varpaisjärveltä.	C

	JALORITARINKANNUS trädgårdsriddarsporre <i>Delphinium</i> Elatum- ja Pacific-Ryhmät		Jaloritarinkannukset ovat näyttäviä, suuri- ja tiheäkukintoisia, tukea vaativia perennoja. Kukinta VI–VII. 150–250 cm. Aur. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella. †	C
56-4-6E		*	Kirkkaansininen, 1,5–2m.” <i>Loistavan siniset kukat. Upea!</i> ”	C
56-4-6G		*	Sinisen sävyt. Matalahko 1–1,5m.” <i>Ei tarvitse tukemista.</i> ”	C
56-4-6H		*	’King Arthur’ – sinivioletti, kerrottu, vaalea silmä.	C
56-4-6I		**	Valkoinen. Siemeniä vähän.	C
56-4-6J		**	Sinivioletti.	C
	RITARINKANNUSSEOS riddarsporremix <i>Delphinium</i> Elatum- ja Pacific-Ryhmät		Seos erivärisiä ritarinkannuksia. Kasvata seoksena tai valikoi omat suosikkisi, valikoimaa taatusti riittää. †	C
56-4A		P-S	Väriosekoitus Rovaniemeltä.	C
56-4B		**	Väriosekoitus Raakkilasta, Etelä-Suomesta.	C
56-4-16	RITARINKANNUS riddarsporre <i>Delphinium maackianum</i>		Siperiasta kotoisin oleva komea, harvinainen ja kylmänkestävä laji. Purppuransiniset kukat VI–VII. 100–140 cm. Aur–pvar. Lämpäisevä, tuore maa. † Ap. Göteborgin kasvitieteellinen puutarha.	C
56-11-3	MYKERÖNEILIKKA knippnejlika / <i>Dianthus armeria</i>	**	Keskieurooppalainen luonnonlaji. Pienet aniliinipunaiset kukat VI–VIII. Kv. Kylvättyy. 30–40 cm. Aur. †	A
		!	Vuoden 2013 maatiaiskasvi.	
	HARJANEILIKKA borstnejlika / <i>Dianthus barbatus</i>		Ikivanha, arvostettu ja kestävä koristekasvi. Pitkä kukinta VI–VIII. Kylvättyy. Kasvatetaan joskus kaksivuotisena, mutta ainakin vanhat kannat voivat elää vuosikausia. Siementaimien ominaisuudet vaihtelevat. 30–50 cm. Aur. †	A
56-11-4 A		****	Punaisia ja puna-valkoisia sävyjä erilaisina yhdistelminä. Hyvin vanhoja ja kestäviä kantoja eri puolilta Suomea: Huittisista, Kemiöstä, Kausalasta, Koskelta, Kuhmoisista ja Savitaipaleelta Kaulion kylästä.	A
56-11-4 B		****	”Miina” – ruusunpunainen kukka vaaleammalla nielulla ja ulkoreunalla. Ap. Hämeenkyröstä F.E. Sillanpään lapsuudenkodin pihasta. Ks. kannen kuva.	A
56-11-4 C		****	”Kulla” – sävyjä vaaleasta, tummanpunaiseen ja kirjavaan. Vaaleissa terälehdissä tummempaa ja tummissa vaaleampaa kirjailua. Yli 100-vuotiaassa pihassa säilynyt kanta Fiskarsista.	A
56-11-4 D		****	”Oravala” – noin sadan vuoden ajan puutarhassa kasvanut ja levinnyt kanta Kouvolasta. ”Punaisen eri vivahteista valkoiseen – mutta eniten valkoista.”	A
56-11-4 E		***	”Jyväskylä” – ”Kukat ovat olleet vaikka minkälaisia yksinkertaisia ja kerrottuja, yksi-kaksi-monivärisiä... ja ulkonäkö tuntuu muuntelevan varsinkin uusissa kasvustoissa, joita minulle on siemenistä itsekseen kylvätynyt.”	A
56-11-4 F		**	Siemenet on kerätty valkokukkaisista. Siemeniä on vähän.	A
56-11-4 G		*	’Standard Nigrigans’ – siemeniä hyvin tummakukkaisesta lajikkeesta. Siemeniä on vähän.	A
56-11-4 H		**	Siemenet on kerätty tummanpunaisesta kasvustosta. Siemeniä on vähän.	A
56-11-6	MUNKKINEILIKKA chartreusenejliska <i>Dianthus carthusianorum</i>	**	Keskieurooppalainen luonnonlaji. Purppuranpunaiset kukat tiheinä mykeröinä. Kapeat lehdet. ”Maatiaiskasvin aineista! Kylvättyy helposti varsinkin sepelikäytävälle.” VI–VII. Lämpäisevä maa. 30–50 cm. Aur. †	A
56-11-12-1	KETONEILIKKALAJIKE ängsnejlika <i>Dianthus deltoides</i>	*	’Alba’ – siemeniä valkokukkaisesta puutarhalajikkeesta. Erinomainen kallio- ja kivikkokasvi. Kukinta VII–VIII. Kuiva, lämpäisevä maa. 10–20 cm. Aur. †	A
56-11-23	TARHASULKANEILIKKA fjädernejlika <i>Dianthus Plumarius</i> -Ryhmä	*	Sulkaneilikkamaiset, vaaleanpunaiset, tuoksuvat kukat VII. ”Pystyt ja suorat varret. Kelpaa leikkokukaksikin. Kukki tolkuttomasti viime kesänä.” Lämpäisevä maa. 30 cm.	A

56-11-26	PULSKANEILIKKA praktnejlika / <i>Dianthus superbus</i>	lk	Pohjois-Suomessa yleinen luonnonlaji. Suuret ripsureunaiset, vaaleanpunaiset kukat VI–VII. Lämpäisevä maa. 20–60 cm. Aur–pv. †	A
	MOOSEKSENPALAVAPENSAS diptam / <i>Dictamnus albus</i>		” <i>Komea, kaunislehtinen perenna.</i> ” Tuoksuvat ruusunpunaiset, orkideamaiset kukat VII–VIII. Kasvin koskettelusta auringonpaisteessa voi olla seurauksena palovamman tapainen ihottuma. 60–100 cm. Aur.	D
57-8A		****	Punakukkainen, hyvin vanha kanta.	D
57-8B		****	Valkokukkainen, hyvin vanha kanta.	D
57-8C		** P-S	’Albiflorus’ – valkokukkainen lajike.	D
58-2-2	KELTASORMUSTINKUKKA gul fingerborgsblomma <i>Digitalis grandiflora</i>	**/*	Hieno, siro sormustinkukka. Sitruunankeltaiset kukat VII–VIII. 60–100 cm. Aur–pvar. †	A
58-2-3	VILLASORMUSTINKUKKA grekisk fingerborgsblomma <i>Digitalis lanata</i>	*	Harvinaisempi sormustinkukkalaji, jonka kukkavarsi on lehdekäs ja pitkäkarvainen. Koristeelliset kaksiväriset vaalean kellanruskehtavat kukat lehtihangoissa. 60–90 cm. Aur–pvar. †	A
58-2-4	PIKKUSORMUSTINKUKKA liten fingerborgsblomma <i>Digitalis lutea</i>	**	Kuten keltasormustinkukka, mutta pienempi. 50 cm. Aur–pvar. ” <i>Sievä kasvi, pienempi versio isosta sormustinkukasta.</i> ” †	A
	ROHTOSORMUSTINKUKKA fingerborgsblomma <i>Digitalis purpurea</i>		Vanha lääke- ja koristekasvi. Näyttävät kukinnot VI–VIII. ” <i>Kova leviämään, jos antaa siementen varista.</i> ” 100–150 cm. Aur–pvar. †	A
58-2-6A		****	” <i>Pilku</i> ” – maatiaiskanta Turun seudulta Vehmaalta. Pilkullisia, puna- ja valkokukkaisia.	A
58-2-6B		****	” <i>Hedda</i> ” – siemenet on kerätty valkokukkaisista. Vanha ap. Nauvosta peräisin oleva kanta.	A
58-2-6C		****	” <i>Ruusutorppa</i> ” – siemenet on kerätty tumman punaliiloista yksilöistä. Ap. Albergan mailta, Espoon Leppävaarasta.	A
58-2-6-1	SORMUSTINKUKKALAJIKE fingerborgsblomma <i>Digitalis purpurea</i>		Eryiisen komeakukkainen. ” <i>Kukat ympäri varren.</i> ” Ilmeisesti jokin (rohto)sormustinkukan muoto. Punaisia ja valkoisia kukkia. †	A
58-2-5	TARHASORMUSTINKUKKA laxröd fingerborgsblomma <i>Digitalis × mertonsis</i>	*	Lohenpunaiset kukat, muuten kuten rohtosormustinkukka. Kelta- ja rohtosormustinkukan jälkeläinen. †	A
58-2-7	” SIPERIANORMUSTINKUKKA ” ” sibirisk fingerborgsblomma ” <i>Digitalis sibirica</i>	**	” <i>Muistuttaa pikkusormustinkukkaa, kukat ehkäpä vaaleammat.</i> ” VII–VIII. 60–100 cm. Aur–pvar. Ap. Ruissalo. †	A
58-11	KARSTAOHDAKE kardvädd / <i>Dipsacus</i> sp.	**	Kaksivuotinen piikikäs puutarha- ja kuivakukka. Erikoiset karstamaiset kukinnot VIII–IX. 120–200 cm. Aur.	A
59-12	VALKOHANHIKKI trollsmultron / <i>Dryocallis rupestris</i>	**	Luonnonperenna, jolla valkoiset ”mansikankukat” VII–VIII. 30–60 cm. Aur. ” <i>Sievä valkokukkainen kukkija. Puolihoitettussa ympäristössä on aivan omiaan, leviääkin kohtalaisesti.</i> ”	A
61-1-1	SINIPALLO-OHDAKE blå bolltistel / <i>Echinops bannaticus</i>	***	Koristeellinen, voimakaskasvuinen, piikikäs perenna. Metallinhoitoisen siniset kukinnot VII–IX. 100 cm. Aur.	A
62-1	VARIKSENMARJA kråkbär / <i>Empetrum nigrum</i>	lk	Karujen kankaiden ja kallioiden ainavihanta varpu. Mustat, syötävät marjat. Maanpeitekasvi. 10–30 cm.	A
62-16-2	TALVENTÄHTI vinterkäck <i>Eranthis hyemalis</i>	***	Leinikkikasveihin kuuluva luonnonperenna. Isot, keltaiset, maljamaiset kukat. Ensimmäisiä kevätkukkia. Liuskaiset lehdet kasvavat kukinnan jälkeen. 5–10 cm. Aur–pvar. †	D
62-17-1	HIMALAJANMARSKINLILJA vit steppililja <i>Eremurus himalaicus</i>	*	Valkoinen, näyttävä, tähkämäinen kukinto korkean varren päässä VI. Lämpäisevä, runsasravinteinen, kalkittu maa ja suojaista kasvupaikka. 100–150 cm. Aur. Menestynyt hyvin V–VI-vyöhykkeellä.	A

63-6	VILLAMO ullblad / <i>Eriophyllum lanatum</i>	**	'Pointe'-lajike. Kivikkoon ja perennaryhmien reunoille sopiva matalahko kasvi. Pehmeäkarvaiset lehdet, keltaiset mykeröt VI–VIII. Lämpäisevä maa. 25–30 cm. Aur.	A
	ALPPIPIIKKIPUTKI alpmartorn / <i>Eryngium alpinum</i>		"Upea sininen kukinto ja hopeinen lehdistö." VII–VIII. 70–90 cm. Lämpäisevä maa. Aur. "Syyskylvö tuoreeltaan mullan pintaan paras."	C
63-9-1A		**	Siemeniä Kemistä.	C
63-9-1B		**	Siemeniä Vantaalta.	C
63-9-5	HOHTOPIIKKIPUTKI silvermartorn / <i>Eryngium giganteum</i>	**	Kaksivuotinen, roteva, kokonaan hopeanhoitoinen piikki-putki. VII–VIII. 80–120 cm. Aur.	C
63-9-7	SINIPIIKKIPUTKI rysk martorn / <i>Eryngium planum</i>	**	Pienemmät kukinnot kuin alppiipiikkiputkella. "Hopeanharmaa-sinertävä. Hyvä kuivakukka. Hyönteiset tykkäävät. Siementää. Kukkavarret katkaistava ellei halua suurta määrää taimia." VII–VIII. 80–100 cm. Aur.	C
67-1-1	JÄTTIMESIANGERVO jätteälgräs <i>Filipendula kamschatica</i>	** (lk)	Jättimäinen mesiangervo. Amurilta kotoisin oleva luonnonperenna kosteaan paikkaan. Siemenet on ap. kerätty Kamtsatkalta. 150–200 cm. Aur–var.	A
67-1-5	NIITYMESIANGERVO älgräs / <i>Filipendula ulmaria</i>	lk	Kosteiden ja ravinteisten maiden luonnonlaji. Kellanvaalea, tuoksuva kukinta keskikesällä. 50–120 cm. Aur–var.	A
68-4-6	KIRJOPIKARILILJA kungsängsilja / <i>Fritillaria meleagris</i>	**/*	Valkoiset tai punaviolettiset nuokkuvat kukat toukokuussa. 20–40 cm. Aur–pvar. Siemenet ovat puutarhakantaa.	C
68-7-1	SYYSÄDEKUKKA kokardblomster <i>Gaillardia aristata</i>	*	Pohjois-Amerikan preerialta kotoisin oleva luonnonperenna. Suuret, puna-keltaiset kukkamykeröt yksittäin varsien päissä VII–IX. 50 cm. Aur.	A
69-9-3	METSÄKATKERO knippgentiana <i>Gentiana asclepiadea</i>	**	"Upein syyskesän kukkijoistani. Kirkkaansiniset kellomaiset kukat lehtihangoissa pitkin kukkavarren yläosaa. Kasvoi melkein metrin mittaiseksi ja kukki elokuun lopusta syyskuun loppuun. Tosi kaunis."	A
69-9-7	KELTAKATKERO gullgentiana / <i>Gentiana lutea</i>	***	Näyttävä, kookas, keltakukkainen perenna ja tunnettu katkero- ja lääkekasvi. Kukkii VII. 80–150 cm. Aur.	C
69-9-14	LEIKKOKATKERO snittgentiana / <i>Gentiana triflora</i>		Leikkokukkanakin käytetty katkerolaji. Tummanvihreät, kapeat lehdet ja siniset, pystyt, kapeat kukat ylimmissä lehtihangoissa loppukesällä. 80 cm. Aur.	C
69-9-16	KATKERO gentiana / <i>Gentiana uchiyamai</i>	** (lk)	Kasviharvinaisuus, kiinalainen luonnonlaji. Siemen ap. Changbai Shanin vuoristosta Koillis-Kiinasta. Syvänsiniset kukat lehtihangoissa. Muistuttaa ketokatkeroa. 40 cm. Aur.	C
69-11-12	IDÄNKURJENPOLVI praktnäva / <i>Geranium himalayense</i>	**	Kestävä, kauniskukkainen kurjenpolvi. Siniviolettiset kukat VII. 40–60 cm. Aur–pvar. Ap. Ruissalo.	C
69-11-20	HÄMYKURJENPOLVI blanknäva / <i>Geranium nodosum</i>		Kiiltävät kolmijakoiset lehdet, "Violetti kukka, jossa tummemmat juovat." 10–50 cm. Aur–pvar. Lämpäisevä maa.	C
69-11-25	KYLÄKURJENPOLVI ängsnäva / <i>Geranium pratense</i>	***	Koristekasvi ja vanhojen kylien ja kulttuuriympäristöjen kasvi. Siniviolettiset kukat VI–VII. 70–90 cm. Aur–pvar. Siemeniä Kerkoosta.	C
69-11-29	PYRENEIDENKURJENPOLVI skuggnäva / <i>Geranium pyrenaicum</i>	(lk)	Sirokasvuinen luonnonlaji, jolla syvään liuskaiset kauniit sinipunaiset kukat VI–IX. 20–40 cm. Aur–pvar. Kerätty ap. tienpientareelta Puolasta.	C
70-3-2	TULIKELLUKKA röd nejlikrot / <i>Geum coccineum</i>	*** P-S	Kukkapenkin väriläiskä alkukesällä. Oranssinpunaiset kukat V–VI. 25–40 cm. Aur–pvar.	C
70-3-3	TARHAKELLUKKA trädgårdsnejlikrot / <i>Geum Cultorum</i> -Ryhmä	**	'Mrs Bradshaw' -lajikkeen siemeniä. Puolikerrotut karmiinipunaiset kukat V–VII. 40–50 cm. Aur–pvar.	C
70-3-8-1	OJAKELLUKKALAJIKE humleblomster / <i>Geum rivale</i> 'Album'	*	Siemeniä valkokukkaisesta lajikkeesta. Metsäpuutarhaan, tuore maa. 25–50 cm. Pvar.	C
70-3-10	KYLÄKELLUKKA nejlikrot / <i>Geum urbanum</i>	lk	Niittykasvi ja vanha lääkekasvi. Pienet keltaiset kukat VI–VII. Talvivihreät lehdet. Juurta on käytetty neilikan korvikkeena. 60–70 cm. Aur–pvar. "Sopiva luonnonläheiselle paikalle pihan perukoille."	C

70-3-11	IDÄNKELLUKKA 🐝 rysk nejlikrot / Geum aleppicum	*	Kyläkellukkaa muistuttava, sitä rotevampi luonnonperenna. 50–100 cm. Kyseessä lienee puutarhakanta.	C
70-5	ENKELIPERHOANGEROVO gillenia / Gillenia trifoliata	**	Hieno pensasmainen luonnonperenna. Paljon valkoisia tähtimäisiä kukkia VII–VIII. 60–90 cm. Aur–pvar.	C
71-1	SINIKÄMMEN lunddocka / Glaucidium palmatum	**	Kasviharvinaisuus Japanista. Suuret lehdet, unikko muistuttavat vaaleanliilat kukat V–VI. Tarvitsee kasvurauhan ja lehtiä talvisuojaksi. Metsäpuutarhaan. Tuore, läpäisevä maa. Pv–var. 40–60 cm.	C
73-11-3	KOREAHOHDEKUKKA 🦋 gullstake / Helenium hoopesii		"Päivänkakkaramaisia kukkia ei ole koskaan liikaa, niille löytyy aina paikka puutarhasta." Luonnonperenna preerialta. Kullankeltainen, VII–VIII. 70–90 cm. Aur.	A
	PÄIVÄNSILMÄ 🐝 🦋 dagöga / Heliopsis helianthoides		Kookas ja komea syyskesän kukkija. Kullankeltaiset mykeröt VIII–X. 100–150 cm. Aur.	A
74-6A		**	Yksinkertainen.	A
74-6B		***	"Kerrannaismykeröinen."	A
74-9-2	VAALEAJOULURUUSU julros / Helleborus niger		Suuret puhtaanvalkoiset kukat IV–V. Nahkeat, ainavihreät lehdet. Tuore, runsasravinteinen, läpäisevä maa. Kasvaa luontaisena Etelä-Euroopan vuoristoissa. 30 cm. Pvar. Kylvö kuten pioneilla. †	D
74-10	PÄIVÄNLILJA daglilja / Hemerocallis sp.	****	"Jotain ikivanhaa lajiketta, kukinto ja koko kasvusto melko hento, juuripaksunnos puuttuu." 50–60 cm.	C
74-10-6	KELTAPÄIVÄNLILJA gul daglilja Hemerocallis lilio-asphodelus	****	Puhtaanvalkoiset tuoksuvat kukat VI–VII. Perinteinen ja kestävä puutarhaperenna. 90 cm. Aur–pvar. "Vähintään 70 vuotta Espoon Pakankylässä kasvanut kanta."	C
74-10-7	KULTAPÄIVÄNLILJA orangegul daglilja Hemerocallis middendorffii	*** (lk)	"Kukkii runsaasti joka kesä ja tekee siemeniä hyvin." Oranssinkeltaiset kukat juhannuksen maissa. 60–70 cm. Ap. luonnonkanta Koreasta.	C
74-14-5	IDÄNUKONPUTKI sibirisk björnfloka Heraclaeum sibiricum	lk E-S	Kotimainen luonnonkasvi. Kellavihertävä sarjakukinto VII–VIII. Lääkekasvi, jonka koskettelu auringonvalossa voi aiheuttaa ihoärsytystä. 50–150 cm. Aur–pvar. †	A/B
75-3-1A	TARHAILLAKKO 🦋 trädgårdsnattviol Hesperis matronalis	****/***	Vuoden 2005 maatiaskasvi! Ihanasti tuoksuva vanhojen pihojen kasvi. Hennon liilat tai valkoiset kukat VI–VII. 50–100 cm. Kv–mv. Aur–pvar.	A
	TÄHKÄKEIJUNKUKKA axalunrot / Heuchera cylindrica		Hyvä peittokasvi. Herttamaiset, talviviherät lehdet ruusukkeena. Pienet kellertävät kukat VI–VII. Aur–pvar.	C
75-7-3A		**	"Vaaleanvihreät lehdet. Kukat pitkän (70–80 cm), paksun, karvaisen varren päässä... Varret ovat mutkalla, siis hyvin erikoinen näky koko kasvi... Kauniiden lehtien vuoksikin kannattaa kasvattaa."	C
75-7-3B		*	Matalamman 'Greenfinch'-lajikkeen siemeniä, 30–40 cm.	C
75-7-6	KORALLIKEIJUNKUKKA blodalunrot / Heuchera sanguinea		Kauniskukkainen peittoperenna. Lehtiruusu. Pienet punaiset kukat 40–60 cm korkeassa vanassa. Aur–pvar.	A
76-12-15A	SINIKUUNLILJA daggfunkia / Hosta sieboldiana		Näyttävät harmaansinivihreät lehdet. Liilat kukat VII–VIII. 40–90 cm. Pvar–var. Tuore, runsasravinteinen maa. Varjoja metsäpuutarhaan. "Oikeastaan komeinta mitä varjoisessa paikassa voi kasvattaa."	B
78-4-6	MÄKIKUISMA 🐝 äkta mannablod / Hypericum perforatum	lk	Etelä-Suomessa harvinainen niittykasvi. Tunnettu lääkeyrtti. Keltainen runsas kukinta loppukesällä. 50 cm. Aur.	A
78-5	HARJUHÄRÄNSILMÄ 🐝 slätterfibbla / Hypochaeris maculata	lk	Sikurikasveihin kuuluva luonnonkasvi. Täplikäs lehtiruusu, keltainen mykerö korkean vanan päässä VII. Harju- puutarhaan. 50 cm. Aur–pvar.	A
78-16-2	ISOINKARVILLEA rosenincarvillea / Incarvillea delavayi	****	Maatiaskanta. Eksoottisen kauniit ruusunpunaiset suuret suppilokukat VI–VII. 30–60 cm. Aur–pvar.	A
79-2-3	ISOHIRVENJUURI 🐝 🦋 🦋 ålandsrot / Inula helenium	****	Vuoden 1999 maatiaskasvi! Kookas perenna, lääkekasvi. Keltaiset mykeröt VII–IX. 150–200 cm. Aur–pvar. Hyvin vanha kanta. Siemeniä on vähän.	A

9-2-5	JÄTTIHIRVENJUURI jättekrißla / <i>Inula magnifica</i>	**	Edellistä muistuttava, sitä isokukkaisempi laji. Luonnonperenna Kaukasukselta. Mykeröt jopa 15 cm leveät. Kanta ap. Ruissalosta.	A
79-8	KURJENMIEKKALAJIKE iris / <i>Iris</i> sp.	*	"Isot, valkoiset kukat, keltainen täplä. Remontoi. Yli 1 m. Hirveän kaunis!"	D
79-8-1	VIITAKURJENMIEKKA ("MAATIAISKURJENMIEKKA") skomakariris / <i>Iris aphylla</i>	****	Kestävä ja kaunis maatiaisiiris. Tumman violetinsiniset kukat avautuvat kesäkuun alkupuolella. 30–60 cm. Aur. Läpäisevä maa. Siemeniä on vähän.	D
79-8-13A	SAMETTIKURJENMIEKKA glansiris / <i>Iris laevigata</i>	*	Rantamudassa ja matalassa vedessä viihtyvä kurjenmiekka Siperiasta ja Japanista. Kukinta VII. Aur. Syvänsiniset kukat.	D
	KELTAKURJENMIEKKA svärdslilja / <i>Iris pseudacorus</i>		"Todella hyväkasvuinen kurjenmiekka. Kukkii ahkerasti ja pitkään." Keltaiset kukat VI–VII. Aur–pvar. "Siemenestä kasvatin, aika hitaasti tulee kukkimisikään."	C
79-8-17A		lk	Luonnonkanta Etelä- ja Keski-Suomesta.	C
79-8-17C		lk	Luonnonkanta Pohjois-Suomesta.	C
79-8-19A	PIKKUKURJENMIEKKA smäiris / <i>Iris Pumila-Ryhmä</i>	*	'Orange Tiger' – oranssikukkaisen lajikkeen siemeniä. "Viihtyy ja kukkii oikein hyvin (etelä)suomalaisissa oloissa." Siementaimien kukkien väri voi vaihdella keltaisesta oranssiin. Kukinta kesäkuun alussa. 30 cm.	C
	KAUNOKURJENMIEKKA tuviris / <i>Iris setosa</i>		Vanha, hieno kurjenmiekka. "Helppo ja vaatimaton." Liilansiniset kukat VI–VII. 70–90 cm. "Komea kasvi kosteahkolle paikalle."	D
79-8-22B		*** P-S	"Tornio" – Torniossa pitkään kasvanut kanta.	D
79-8-22C		*** P-S	"Tosi rehevä ja elinvoimainen ja leviää isoksi pehkuksi, tekee paljon siementä." Ap. Särkkä.	D
	SIPERIANKURJENMIEKKA strandiris / <i>Iris sibirica</i>		"Pidän kovasti näistä, sopivat kosteahkolle paikalle, ovat aika pian näyttäviä, myös kapeat lehdet ovat kauniita." Sirot siniset kukat VI–VII. 70–90 cm. Aur–pvar.	D
79-8-23A		****	Hyvin vanhoja kantoja.	D
79-8-23D		***	"Iisalmi" – elinvoimainen vanha kanta. "Ihan valkoiset kukat. Siementää paljon ja leviää kasvullisesti hyvin." Kanta ap. Iisalmesta. Siemeniä on vähän.	D
79-8-23E		*	Valkokukkainen.	D
80-1	MORSINKO vejde / <i>Isatis tinctoria</i>	lk	Luonnonvaraisenakin meillä kasvava ikivanha värikasvi. Indigonsinistä värjäreille. Muutenkin komea, keltakukkainen kasvi. 40–100 cm. Kv, kylväytyy. Aur. Ap. Kotimainen luonnonkanta Turun saaristosta.	A
81-11-1	KETORUUSURUOHO åkervädd / <i>Knautia arvensis</i>	lk	Kuivien ja läpäisevien maiden niittykasvi. Liilanväriset, mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 60–80 cm. Aur.	C
82-9-4	SINIVALVATTI sallat / <i>Lactuca plumieri</i>	*	Kasviharvinaisuus. "Muistuttaa tarhasinivalvattia eli näitä laventelinsiniset kukat, mutta on korkeampi ja leveälehtisempi. On hyvin viihtynyt kosteahkossa, rehevässä savipitoisessa maassa. Onneksi ei leviä rönsyillä kuten tarhasinivalvatti, mutta siementää aika runsaasti." 120–150 cm.	A
82-17-2	KELTAPEIPPI gulplister / <i>Lamium galeobdolon</i>	***	Koristeelliset valkokirjavat lehdet, helposti leviävä maanpeitekasvi pensaiden ym. alle. Vaaleankeltaiset kukat V–VI. 20 cm. Kui–Tuo. Aur–var.	A
83-7-2	KELTALINNUNHERNE stor guldärt / <i>Lathyrus gmelinii</i>	*** (lk)	Aasialainen luonnonkasvi. Muistuttaa kevätlinnunhernettä, mutta on sitä kookkaampi. "Kukat vaaleat, tulee oranssia väriä kukinnan edistyessä". V–VI, 70–80 cm. Läpäisevä maa. Aur–pvar. Tämä kanta on ap. tuotu Altailta.	H
83-7-5	RUUSUNÄTKELMÄ rosenvial / <i>Lathyrus latifolius</i>	**/*	1,5–2,5-metriseksi kasvava, kauniisti kukkiva köynnös VII–VIII. Aur. "Kukkien väreinä ovat punaisen sävyt vaaleasta sinipunervaan. On kukoistanut seinänvierustalla kymmenkunta vuotta."	H

83-7-9	NIITTYNÄTKELMÄ <i>ängsvial / Lathyrus pratensis</i>	lk	Ojanpientareiden ja niittyjen kasvi. Loistavankeltaiset herneenkukat VI–VIII. 25–60 cm. Kui–Tuo. Aur–pvar.	H
83-7-13	METSÄNÄTKELMÄ <i>skogsvial / Lathyrus sylvestris</i>	lk	”Elinvoimainen, reippaan rotevasti rönsyävä köynnös, joka tuottaa runsaasti vaaleanpunaisia kukkia ja tummanpuhuviksi kuivuvia palkoja. Sijoitusta kannattaa harkita, sillä nätkelmä levittäytyy ajan oloon laajaksi vyyhdeksi.” VII–VIII. 0,8–2 m. Aur–pvar.	H
83-7-16	KEVÄTLINNUNHERNE <i>vårvial / Lathyrus vernus</i>	lk	Kaunis luonnonvarainen lehtokasvi ja kevätkukkija. 30–40 cm. Sinipunaiset herneenkukat V. Pvar.	H
83-7-16-1	KEVÄTLINNUNHERNELAJIKE <i>vårvial / Lathyrus vernus</i>	*	’Alba’ – valkokukkainen lajike. ”Pidän kovasti keväällä. Kukat ovat valkoiset, paitsi niissä on häivähähdys punaista.” Siemeniä on vähän.	H
84-2-1	TÄHKÄLAVENTELI <i>lavendel / Lavandula angustifolia</i>	**/*	Välimeren alueella luonnonvarainen aromaattinen pikkupensas. Syvänsiniset kukkatähkät VII–VIII. Talvehtiminen epävarmaa. ”Ovat selvinneet pihalla yli 10 vuotta, keräsin siemenet aikoinaan Prahan limnan rinnepuutarhasta.” 30–40 cm. Läpäisevä maa. Aur. Etelä-Suomessa hyvin talvehtineita kantoja.	A
	HARMAAMALVIKKI <i>gråmalva / Lavatera thuringiaca</i>	!	Vuoden 2007 maatiaskasvi! Näyttävä ja kiitollinen kukkija. Vaaleanpunaiset kukat VII–IX. 150–200 cm. Aur.	A
84-3-3A		****	Vaaleanpunainen perusmuoto.	A
84-3-3B		**** P-S	Pohjois-Suomessa pitkään kasvanut kanta.	A
84-3-3C		**** P-S	”Alavieska” – ”Korkeus 1,5 m, ruusunpunainen.”	A
84-3-3D		***	Valkokukkaisia. Joukossa voi olla joku vaaleanpunainen.	A
84-15-1	NUKULA <i>hjärtstilla / Leonurus cardiaca</i>	**** K-S	Vanha nokkosta muistuttava lääkekasvi. Pienet kukat kiehkuroina. 100 cm. ”Ei koreile kauneudellaan, mutta on mielenkiintoinen lääkekasvihistoriansa vuoksi.”	A
85-1-2	PÄIVÄNKAKKARA <i>prästkrage / Leucanthemum vulgare</i>	lk	Tuttu luonnonkasvi pihaniitylle. VI–IX. 40–50 cm. Aur–pvar. ”En ole koskaan ennen nähnyt pelloilla moista päivänkakarapaljoutta kuin kesällä 2009.”	A
85-8-1	ROHTOMARALJUURI <i>maralrot / Leuzea carthamoides</i>	**	Kookas, ohdakemainen lääkekasvi. Violetinpunaiset mykeröt VII–VIII. 100–150 cm. Aur. ”Hyönteiset ja perhoset tykkäävät.”	C
85-12	RANTAVEHNÄ <i>srandråg / Leymus arenarius</i>	lk P-S	Merenrannoilla ja tienvierillä yleinen, kookas heinä. Siniharmaanvihreät lehdet. Erinomainen hiekansitoja. 50–150 cm. Aur. Kysy myös isompaa annosta.	C
85-16	NAUHUSSEOS <i>ståndsmix / Ligularia przewalskii & L. fischeri & L. stenocephala</i>	**	Siemenet on kerätty valtikka-, nukka- ja aurinkonauhuksesta. 60–100/200 cm. Tuore, ravinteinen maa. Pvar–var.	A
	KALLIONAUHUS <i>klippstånds / Ligularia dentata</i>		Tuttu loppukesän kukkija. Kullankeltaiset kukinnot VII–IX. 100 cm. Tuore, ravinteinen maa. Pvar.	A
85-16-2A		***	Ilmeisesti ’Desdemona’-lajike, jolla on punertavat varret ja lehdet.	A
85-16-2B		***	Melko vanha kanta.	A
85-16-3	NUKKANAUHUS <i>spindelstånds / Ligularia fischeri</i>	***	Keltamykeröinen, VII–VIII kukkiva komea nauhus. 100–200 cm. Tuore, ravinteinen maa. Pvar–var.	A
86-1	MERIRANTAPUTKI <i>strandloka / Ligusticum scoticum</i>	** (lk)	Vasta hiljattain Suomeen rantautunut kivikkoisten merenrantojen laji. Kauniit tummanvihreät, kiiltävät lehdet. Nämä siemenet ovat puutarhasta ja ap. Kamtsatkalta. Valkoinen sarjakukinto VII–VII. 20–40 cm. Kui–Tuo. Aur–pvar.	A
	RUSKOLILJA <i>brandlilja / Lilium bulbiferum</i>		Perinteisin lilja, ”keisarinkruunu”. Loistavan oranssinpunaiset, pystyt kukat VI. 60–90 cm. Aur–pvar.	A
86-4-2A		****	Itusilmuja Kemiönsaarelta. Itusilmut multaän mahd. pian, eivät saa kuivua.	A
86-4-2B			Siemeniä vanhasta pihasta.	D

86-4-2-2	SAHRAMILILJA saffransililja <i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	****	"Se vanha liljatyyppi, jota on tavattu pitää sahramililjana. Saattaa kuitenkin olla <i>L. dauricum</i> ". Ei tee itusilmuja, sen sijaan siemeniä tulee vaivattomasti. Tämä kanta on lähtöisin Porin seudulta. 80–100 cm.	D
86-4-7	TULILILJA lilja / <i>Lilium davidii</i>	**	Harvinainen lilja Kiinasta. Muistuttaa tiikerililjaa, oranssinpunaiset, tummapilkkuiset, taakäänteiset kukat VII. 120 cm. Lämpäsevä maa. Aur-pvar.	D
	VARJOLILJA kröllilja / <i>Lilium martagon</i>		Vanhojen ja hämyisten puutarhojen kestävä ja perinteinen lilja. VI–VII. Siementaimet kukkivat 5–6-vuotiaana. Pvar.	D
86-4-15A		****	Liilanpunakukkainen.	D
86-4-15B		****	"Raakkila" – vihtiläinen kanta, jossa liilanpunaisia ja valkoisia kukkia.	D
86-4-15C		****	Valkokukkainen.	D
86-4-15D		****	"Puistola" – liilanpunainen kanta Helsingistä.	D
86-4-15E		****	Valkoiset-kellervät kukat. Vanha kanta Turun seudulta.	D
86-4-15F		****	Pukinmäen tilalta lähtenyt, Tuomarinkylässä villiintynyt kanta Helsingistä. Puna- ja valkokukkaisia.	D
86-4-15G		****	"Roteva" – "Tämä yksi kohoaa liki kahteen metriin ja varsi on hyvin sormenpaksuinen." Liilanpunakukkainen hyvin kookas yksilö. Nähtäväksi jää, periytyykö rotevuus.	D
86-4-15-1	VARJOLILJA kröllilja <i>Lilium martagon</i> var. <i>cattaniae</i>	**	"Kukat tumman viininpunaiset, nuput kaljut, muuten kuten tavallinen varjopilja. Kukinta heinäkuussa."	D
	VARJOLILJA kröllilja <i>Lilium martagon</i> "Unto Wannas"		Nk. "Unto Wannas" -kanta, joka on aikaisemmin ollut luettelossa marhanliljana. Kuten varjopilja, mutta kukassa punertavia ja oranssin vivahteita.	D
86-4-15-2 A		****	"Unto Wannas" -kanta.	D
86-4-15-2 B		****	"Liilanpunaisella pohjalla on tummia viiruja ja läiskiä (Wannas-kanta) tai sitten runsaasti valko-mustia kuvioita. Yhden emokasvin punaisissa kukissa on selvä oranssi sävy."	D
86-4-16	MARHANLILJA mandarinlilja <i>Lilium Martagon</i> -Ryhmä	** P-S	Varjo- ja täpläliljan (<i>L. hansonii</i>) jälkeläinen. Muistuttaa varjopiljaa, mutta suuremmat, tumman punaoranssit kukat. 100–150 cm. Pvar.	D
86-4-17	KELTALILJA kaukasisk lilja <i>Lilium monadelphum</i>	**	Harvoin tarjolla oleva lilja. Runsaasti (5–20 kpl/varsia) tuoksuvia, keltaisia kukkia VII–VIII. 100–120 cm. Tuore, lämpäsevä maa. Aur. Arka talvimärkyydelle.	D
86-4-21	PELLAVALILJA korall-lilja / <i>Lilium pumilum</i>	*	Runsaasti kirkkaanpunaisia, tuoksuvia, varjopiljaa muistuttavia kukkia. Saattaa olla lyhytikäinen. 45–100 cm.	D
87-3	NEIDOKKI azuröga / <i>Lindelofia longiflora</i>	**	Länsi-Himalajalta peräisin oleva kasviharvinaisuus "Himalajan imikkä." Kuuluu lemmikkikasvihin. Loistavansiniset kukat ja ainavihreät lehdet. Kivikkoistutuksiin. 30(–50) cm. Lämpäsevä maa. Aur.	B/ C
	KESÄKUURUOHO judaspenningar / <i>Lunaria annua</i>		Kaksivuotinen koristekasvi ja kuivakukka (60–80 cm). Kukinta VI–VII. Aur-pvar.	A
89-7-1A		**	Violetteja ja valkoisia kukkia.	A
89-7-1B			"Ovaali" – koristeelliset pitkänsoikeat lidut (jopa 5 cm).	A
89-7-2	IKIKUURUOHO mänviol / <i>Lunaria rediviva</i>	***	Kuten edellinen, mutta monivuotinen. Leviää rönsyillä. Vaalean liila kukinto.	A
89-8-7	ALASKANLUPIINI alaskalupin / <i>Lupinus nootkatensis</i>	**	"Haarova ja hennompi kuin komealupiini. Kukat sini-valko-violetit. Pitää hiekkamaasta." Aur-pvar.	H
	KIRJOLUPIINI regnbågslupin / <i>Lupinus</i> × <i>regalis</i>		Kookas ja värikäs perenna. Kukinta VI–VII. Siementaimien kukanvärit vaihtelevat. 70–100 cm. Aur.	H
89-8-10A			Liila-sininen.	H
89-8-10B		**	Vaaleankeltainen.	H
89-8-10C		**	Valkoinen.	H

89-8-10D		*	Väreiseos.	H
89-8-10E		**	Punasävyt.	H
	PALAVARAKKAUS brinnande kärlek <i>Lychnis chalcidonica</i>		Hehkuvan punakukkainen, vanha koristekasvi. ” <i>Kukki pitkään, näyttävä kukinta, helppoitoinen.</i> ” VII–VIII. 60–100 cm. Aur.	A
89-11-3A		****	Perinteinen loistavanpunainen kauan kasvatettu kanta.	A
89-11-3D		**	Tummanpunainen.	A
	HARMAAKÄENKUKKA purpurklätt / <i>Lychnis coronaria</i>		Harmaalehtinen. Suuret kukat VII–VIII. 50–80 cm. Kv, kylväytyy. Aur.	A
89-11-4A			Seoksessa on sekä punaisia että valkoisia kukkia.	A
89-11-4B			Siemenet on kerätty punakukkaisista.	A
89-11-4C		*	Siemenet on kerätty valkokukkaisista.	A
89-11-5	KÄENKUKKA gökbloster / <i>Lychnis flos-cuculi</i>	lk	” <i>Hyvin siro kasvi. Kasvaa kuivallakin paikalla vaikka onkin kostean paikan suosija. Levinnyt myös aika paljon.</i> ” Vaaleanpunaiset kukat VI–VII. 40–60 cm. Aur–pvar.	A
89-14-10	RANTA-ALPI strandlysing / <i>Lysimachia vulgaris</i>	lk	Keltaiset kukat latvatertussa VI–VIII. ” <i>Rantakasvi, mutta menee normaalissa puutarhassa.</i> ” 50–160 cm.	B
89-16-1	POHJANRANTAKUKKA fackelbloster / <i>Lythrum salicaria</i>	lk P-S	Luonnonvarainen rantakasvi, jolla aniliinipunainen näyttävä kukinto VII–IX. 40–120 cm. Aur–pvar. ” <i>Kukki pitkään loppukesästä. Siksi kiva, helppoitoinen.</i> ”	C
90-10-3	TERTTUROTKOKIELO vipprams / <i>Maianthemum racemosum</i> (syn. <i>Smilacina racemosa</i>)	**	Valkoiset tuoksuvat kukat, koristeelliset punaiset marjat syksyllä. Metsäpuutarhaan. 60–90 cm. Tuore, kosteutta pidättävä runsaravinteinen maa. Pvar–var. Ap. luonnonkanta. †	A
	RUUSUMALVA rosenmalva / <i>Malva alcea</i>	!	Vuoden 2007 maatiaiskasvi! Vaaleanpunaiset kukat VII–IX. 70–100 cm. Aur.	A
91-1-1A		****	Vanha kanta Pyhtäältä. Siemeniä on vähän.	A
91-1-1B			Siemeniä Etelä-Suomesta.	A
	MYSKIMALVA myskmalva / <i>Malva moschata</i>	!	Vuoden 2007 maatiaiskasvi! ” <i>Kauhis vaatimaton vanha perenna. Pitäisi löytyä jokaisesta puutarhasta.</i> ” Edellistä hentokasvuisempi. 40–80 cm. Aur.	A
91-1-2A		****	Vaaleanpunainen.	A
91-1-2B		****	Valkoinen.	A
91-1-2E			”Naantali” – vanha kanta.	A
92-5-1	SINIVALEUNIKKO blå bergvallmo <i>Meconopsis betonicifolia</i>	**	Isot, taivaansiniset unikonkukat VII. Himalajalta kotoisin oleva lyhytikäinen perenna. Tuulensuojainen paikka ja hapan, läpäisevä, tuore maa. Yleensä monokarpainen eli kuolee kukittuaan, kylväytyy. 60–120 cm. Pvar.	B
92-5-2A	KELTAVALEUNIKKO engelsk bergvallmo <i>Meconopsis cambrica</i>	***/ **	Pitkään kukkiva helppoitoinen luonnonperenna. Erinomainen kasvi kiven- ja kallionkoloihin, varjopuutarhaan. ” <i>Kukki runsaasti ja siemeniä tulee valtavasti.</i> ” Oranssin-keltaiset kukat VI–IX. 30–40 cm. Aur–var.	B
92-12-1	VALKOMESIKKÄ vit sötväppling / <i>Melilotus albus</i>	lk	Yleensä kaksivuotinen, pienilehtinen, pystykasvuinen mesi- ja maanparannuskasvi. Kasvaa Etelä-Suomessa uustulokkaana. Kumariinintuoksuiset valkoiset kukat VII–VIII. 30–150 cm.	A
93-9	KARHUNJUURI björnrot / <i>Meum athamanticum</i>	***/ **	Valkoinen, sarjakukkainen vanha rohdoskasvi. ” <i>Tuuheat, hienoliuskaiset lehdet. Kauhis, kuin havukasvi.</i> ” 30–50 cm. Aur–pvar.	D
94-3	VUORIKIRVELI alpkörvel <i>Molopospermum peloponnesiacum</i>		Etelä- ja Keski-Euroopan vuoristoissa kasvava laji. Kirvelin lehdet ja kellanvaaleat tuoksuvat sarjakukat VI. ” <i>Tulee kookas, tarvitsee tilaa, minulla on yli 1,5 m.</i> ” Läpäisevä maa.	A/ B
94-16-1	TUMMAHELMILILJA armenisk pärlhyacint <i>Muscari armeniacum</i>	*	Tuttu kevätsipulikukka. Siniset kukinnot V–VI. Pystyt lehdet lakastuvat kukinnan jälkeen. 25 cm. Läpäisevä maa. Aur–var.	D

96-11-1-1	SITRUUNAKISSANMINTTU kattmynta / <i>Nepeta cataria</i> 	*	'Citriodora', sitruunantuoksuinen lajike. Teeyrtti. Sinivioletit kukat VII–VIII. 50–100 cm. Aur–pvar.	A
96-11-2-1	MIRRINMINTTULAJIKE kantnepeta / <i>Nepeta x faassenii</i> 	**	Siemeniä vaaleanpunakukkaisesta 'Snowflake'-lajikkeesta. 30–40 cm. Hyvä maanpeittokasvi. Aur.	A
96-11-7	KOMEAKISSANMINTTU skuggnepeta / <i>Nepeta subsessilis</i> 	**	Tuuheakasvuinen, Pohjois-Japanista kotoisin oleva perenna. Sinivioletit kukat VI–VIII. 60–80 cm. Aur.	A
97-14-1	ILTAHELOKKI nattljus / <i>Oenothera biennis</i>	**	Isoin hohtavankeltaisin kukin VII–IX kukkiva koriste-, öljy- ja lääkekasvi. Kv. Kylväytyy. 50–100 cm. Aur–pvar.	A
97-14-8	TÄPLÄHELOKKI pricknattljus / <i>Oenothera rubricaulis</i>	lk	Kuten edellinen, mutta varressa punaisia nystyjä. Pohjois-Amerikasta kotoisin. Kasvaa Helsingin seudulla vakinaisena uustulokkaana. Kv. 40–100 cm.	A
98-16-2	TÄHDIKKI stjärnlök / <i>Ornithogalum arcuatum</i>	*	Välimeren seudulla luonnonvarainen sipulikasvi. Kauniit valkoiset kukat tähkämäisessä kukinnossa. 50 cm.	A
98-15-7	KELLOTÄHDIKKI kaphyacin / <i>Ornithogalum candicans</i> (syn. <i>Galtonia candicans</i>)	*	Eli "KELLOHYASINTTI" on näyttävä sipulikasvi Etelä-Afrikasta. Valkoiset tuoksuvat kukat VII–VIII. Sipulit talveksi kellariin. 70–90 cm.	A
	PIONI pion / <i>Paeonia</i> sp.	!	Pionit olivat vuoden 1997 maatiaskasveja! Tässä pari pionikantaa kokeilunhaluisille kasvattajille.	D
99-18A		****	"Kukkii paljo aikaisemmin kuin tavallinen kuolanpioni, on korkeampi. 1940-luvulta." On kuolanpioni tai sitten jokin muu pioni.	D
99-18B		****	"Anja" – tummanpunainen, kevyesti kerrottu, väh. 70 v. vanha pioni. Siementaimissa on ollut emoa vaaleammat ja pienemmät kukat.	D
99-18-1	KUOLANPIONI sibirisk pion / <i>Paeonia anomala</i>	****	Suuret ruusunpunaiset, yksinkertaiset kukat VI. Kestävä maatiaspioni! Aur–pvar.	D
99-18-1-2	KUOLANPIONI sibirisk pion / <i>Paeonia anomala</i>	*** (lk)	Ap. Altailta lähtöisin oleva luonnonkanta. "Kun siementaimet varttuivat, saatoimme todeta että sekä Mongolian rajamailta että Argangelista tuoduista siemenistä kasvatetut taimet olivat samaa tyyppiä kuin suomalaisten puutarhojen kuolanpionit. Lehdet, kukat ja emit olivat aivan samanlaisia, samoin roteva kasvutapa." Tämä Pionit -kirjasta (Peltola & Koivu 2007) löytyvä toteamus tarkoittanee, että suomalaisten puutarhojen kuolanpionit ovat hyvin lähellä ns. luonnonkantaa.	D
99-18-7A	KIINANPIONI luktpion / <i>Paeonia lactiflora</i>	**	Kiinanpioni, lukemattomien pionilajikkeiden kantalaji, kasvaa luontaisena Kaakkois-Aasiassa. "Emokasvit ovat perinteisten kiinanpionien näköisiä siementaimia, eivät lajikkeita. Kukat yksinkertaisia, eriasteisesti kerrannaisia, jokunen täyskerrannainenkin... Värit tumman viininpunainen, kirkas violetinpunainen sekä vaalean punaliila. Kulkinta juhannuksen jälkeen." Siemenet on kerätty pionikoelmasta Vihdistä. 60–80 cm. Aur.	D
99-18-10	MUNKINPIONI korallpion <i>Paeonia mascula</i>	*	Kaunis lehdistö. Kiinanpionia leveämmät lehdykät. Tumman roosanpunaiset, yk. kukat. "Kohtalaisen matala ja pysyy hyvin pystyssä ilman tukia." Kasvaa luontaisena Välimeren pohjoisrannoilla. 60–80 cm. Aur. Ap. Ruissalo	D
99-18-2	"KRIMINPIONI" krimpion <i>Paeonia daurica</i> (syn. <i>triternata</i>)	***	Edellisen lajin lähisukulainen, kotoisin Krimin niemimaalta. Vaaleanpunaiset (12 cm) kukat V–VI. Pyöreälius-kainen ja kaunis lehdistö. Tuore hiekkamultamaa. 40–60 cm. Pvar.	D
99-18-11	KAUKASIANPIONI svavelpion <i>Paeonia mlokosewitschii</i>	**	Harvinainen keltakukkainen pioni. Leveäliuskaiset, pyöreäkärkiset, sinivihreät lehdet. Yksinkertaiset, vaaleankeltaiset kukat V–VI. 60–80 cm. Pvar.	D
	PALLAKSENPIIONI luddpion / <i>Paeonia mollis</i>		Nk. helluntaipioni ja "Kesähamonen". Kauniskukkainen vuoripionin sukulainen. Ruusunpunaiset, kevyesti kerrotut kukat ju toukokuun lopulla. Harmaanvihreissä lehdissä punertava sävy. 50 cm. Aur. Siementaimet ovat olleet emonsa näköisiä.	D

99-18-12 A		****	Siemeniä Vihdistä.	D
99-18-12 B			Siemenet ovat ap. vanhasta virolaisesta puutarhasta.	D
99-18-13	AMURINPIONI lackpion / <i>Paeonia obovata</i>	*** (lk)	"Kukat ovat vaaleahkon ruusunpunaisia, yksinkertaisia. Kukka ei ole suuri koska se on melko suppuinen. Tavaltaan toinen "kukinta" on syksyllä, kun siemenkodat avautuvat, väritys sinimustaa ja punaista." 30–70 cm. Pvar. Lämpäisevä maa.	D
99-18-19	RUUSUPIONI rosenpion / <i>Paeonia veitchii</i>		Suuret, ruusunpunaiset, yksikertaiset kukat VI. Liuskaiset lehdet. Pensastuva. Runsasravinteinen, tuore, lämpäisevä maa. 50 cm. Aur. Ap. Ruissalo.	D
99-18-21	"AMERIKANPIONI" "amerikansk pion" <i>Paeonia</i> Quad-hybridit	**	"Emokasvit ovat nk. amerikanpioneja, usean pionilajin hybrideitä. Ne ovat rotevampia ja korkeampia kuin kiinapionit. Lehdet ovat heleänvihreät ja leveäliuskaiset. Kukat ovat suuria ja niissä on yleensä 2-3 terälehtikerrosta, osa kukista on kerrannaisia. Värit kermanvalkoinen, vaaleanpunainen sekä pinkki. Kukinta kesäkuun puolenvälin paikkeilla." Siemenet ovat peräisin pionikokoelmista Vihdistä ja Vantaalta. 80–120 cm. Muoto- ja väriseos.	D
99-18-25	PIONISEOS 1 pionmix / <i>Paeonia</i> sp.		Seoksessa kiinan-, kuolan- ja ruusunpionia sekä myös silki- ja vuoripionia.	D
99-18-26	PIONISEOS 2 pionmix / <i>Paeonia</i> sp.		Seos kerätty matalista, yksinkertais- ja punakukkaisista pioneista.	D
100-6-6	SIPERIANUNIKKO sibirisk vallmo / <i>Papaver croceum</i>	**	Keltaisia, oransseja tai valkoisia yksinkertaisia kukkia. Pitkä kukinta-aika V–IX. Kv tai lyhytikäinen perenna, kylväytyy. 30–40 cm. Aur. Lämpäisevä maa.	A
	TARHAIDÄNUNIKKO trädgårdsjättevallmo <i>Papaver</i> Orientale-Ryhmä		Juhannuksen tienoon komeakukkainen unikko. Kukinnan jälkeen lehdet yleensä kuihtuvat pois, mutta eivät aina. 80–100 cm. Aur.	A
100-6-11 A		*** E-S	"Raakkila" – hieno seos punaisen sävyjä. Katso www.raakkila.fi	A
100-6-11 B		***	Vaaleanpunaista sekä punaista.	A
100-6-11 C		***	Loistavanpunainen kanta Pohjois-Suomesta.	A
100-6-11 D		**	'Pizzicato' – matalahko, tanakkavartinen lajike, punaisen sävyjä.	A
100-6-11 E		****	Ikivanha oranssinpunakukkainen kanta Turun läänin Koskelta.	A
100-6-16	ESPANJANUNIKKO klippvallmo / <i>Papaver rupifragum</i>	**/ *	Muistuttaa siperianunikkoa, korkeampi. Punaoranssit, puolikerrannaiset kukat VI–VIII. Kukkii toisena kesänä. Kv. Kylväytyy. Aur	A
101-1	PARATIISILILJA paradisililja / <i>Paradisea liliastrum</i>	**** / ***	Hieno liljamainen perenna. "Vaatimaton, viehättävä vanhanajan kukka." Puhtaanvalkeat kukat VI. Hyvä leikkokukka. Aur–pvar.	C
	KAKALIA spjutkakalia / <i>Parasenecio hastatus</i>		Perennaharvinaisuus Siperiasta. Isot keihäsmäiset lehdet. Leviää. Metsäpuutarhaan. Jopa 200 cm. Pvar.	C
101-2A		***	"...täällä selvinneet huonossakin maassa." Kyseessä on vyöhyke V–VI.	C
101-2B		*** (lk)	Tämän kannan alkusiemenet on kerätty Altailta Katunjoen rannalta.	C
101-11	JAPANINKELTAVIRMA patrinia / <i>Patrinia gibbosa</i>	*(*)	Virmajuurten sukua oleva luonnonperenna. "Sopii puoli-varjoon. Keltaiset pienet kukat. Siementaimia ilmaantuu lähelle." 40–50 cm. Aur–pvar.	B/ C
102-5-16	VUORIPIPO forspenstemon <i>Penstemon serrulatus</i>	**	Vaalean punaliilat kukat lehtihangoissa ja latvassa. 50 cm. On ollut aiemmin Maatiaisen siemenluettelossa varpupipon (<i>P. fruticosus</i>) nimellä.	B

105-4	MUKULAPALOYRTTI röd lejonsvans / <i>Phlomis tuberosa</i>	*** (lk)	Helppohoitoinen ja kestävä luonnonperenna. Vaalean liljat kukat VII–VIII. 80–120 cm. Lämpösevä maa. Aur–pvar. Luonnonkanta ap. Altailta.	A
106-10	KIEVARINYRTTI värboldmört / <i>Physochlaina orientalis</i>	*	”Kukinta alkaa tosi aikaisin huhti-toukokuun vaihteessa ja kukintojen määrä on lisääntynyt vuosi vuodelta. Lehdet ovat tumman liljat. Todella erikoisen näköinen kasvi. Sen pitäisi hävitä kesän aikana näkymättömiin...mutta minulla lopettelee kasvua vasta syyskuussa.”	A
106-13-2	TUMMATÄHKÄMUNKKI blårapunkel / <i>Phyteuma nigrum</i>	** P-S	Harvinainen perenna. Ollut kestävä myös pohjoisessa. Tummanvioletit kukinnot VI–VII. 20–30 cm. Aur–pvar.	A
106-13-5	VAALEATÄHKÄMUNKKI vitrapunkel / <i>Phyteuma spicatum</i>	**	Erikoinen kasvi metsäpuutarhaan. Vaaleat kukinnot VI–VIII. 40–50 cm. Aur–pvar.	C
107-5-1	ORANSSIKELTANO rödfibbla / <i>Pilosella aurantiaca</i>	*** (lk)	Oranssinpunaiset mykeröt vanan päässä VI–VIII. 25–60 cm. ”Luonnonkasvi Euroopan vuoristoista. Kasvanut pihassamme yli 20 vuotta ja levinnyt voimakkaasti.”	A
107-8-2-1	AHOPUKINJUURILAJIKE bockrot / <i>Pimpinella saxifraga</i> 'Rosea'	**	”Punakukkainen, kestävä”. Luonnossa yleisen sarjakukkaisiin kuuluvan ahopukinjuuren puutarhalajike. Aur.	B/ C
108-3-4	PIHARATAMO groblad / <i>Plantago major</i>	lk	Tallattujen paikkojen ja pihojen kasvi. Lehdet maanmyötäisesti ruusukkeena. 10–30 cm. Aur–var.	B
108-3-4-2	PURPPURARATAMO groblad / <i>Plantago major</i> 'Rubrifolia'	**	Piharatamon lajike, jolla on viininpunaiset lehdet. Lämpösevä ja vähäravinteinen maa. 10–30 cm. Aur–pvar.	B
108-3-6	SOIKKORATAMO rödkämpar / <i>Plantago media</i>	lk	”Vaaleanpunainen nätti kukka, kauniit soikeat lehdet ruusukkeena.” VI–VIII. Aur–pvar.	B
109-8-1	HIMALAJANJALKALEHTI indiskt fotblad <i>Podophyllum hexandrum</i>	***	Harvinainen luonnonperenna ja lääkekasvi. Valkoiset tai punertavat kukat toukokuussa lehtien puhjetessa. Koristeelliset punaiset hedelmät. Metsäpuutarhaan. 50–80 cm. Pvar. †	D
	LEHTOSINILATVA blågull / <i>Polemonium caeruleum</i>		”Vaatimaton kaunis kasvi. Leviää jonkin verran, tulee toimeen omillaan, pitäisi löytyä joka pihasta.” Maatiaisperenna. Kukinta VI–VII. 60–80 cm. Aur–pvar.	A
109-11-3 A		****	Sinikukkainen, seassa saattaa olla valkokukkaisia.	A
109-11-3 B		****	”Varpaisjärvi” – ikivanha kanta sinistä ja valkoista.	
109-14-4	KALLIOKIELO getrams / <i>Polygonatum odoratum</i>	lk	Koristeellinen luonnonkasvi kuiville paikoille. Valkoiset kukat V–VI. 20–40 cm. Aur–var. †	D
	KIRJOHANHIKKI brokfingerört <i>Potentilla Bicolor</i> -Ryhmä		Uudempia hanhikkiristeymiä. Kukinta VII–VIII. 40–60 cm. Lämpösevä maa. Aur.	A
111-5-5A		*	Punaoranssit mansikankukkia muistuttavat kukat.	A
111-5-5B		*	'Fireball' – ”Punasävyt, enimmäkseen kerrottuja, kauniita.”	A
111-5-9	JAPANINHANHIKKI storblommig fingerört <i>Potentilla megalantha</i>	*	Suurikukkainen ja kaunislehtinen kivikkokasvi. Mätästävä, tiivis kasvutapa. Keltaiset kukat VII–VIII. ”On menestynyt mainosti ja lisääntyy sementämällä sorakäytävälle.” Lämpösevä maa. 15–20 cm. Aur.	A
111-9-13	ETELÄNKEVÄTESIKKO lundviva / <i>Primula elatior</i>	****/ ***	Hempeän vaaleankeltainen kevään kukkija V–VI. Kylvätty. 10–20 cm. Pvar.	C
111-9-18	JAPANINESIKKO japansk viva / <i>Primula japonica</i>	*(*)	Kosteassa ja puolivarjossa viihtyvä, VI–VII kukkiva esikko. Valkoiset kukat kiehkuroissa vanan päässä. 40–60 cm.	C
111-9-34	KEVÄTESIKKO gullviva / <i>Primula veris</i>	lk	Vanhoiden puutarhojen keväantuojia. Etelä-Suomessa luonnonvarainen. Keltaiset kukat V–VI. 15–30 cm. Pvar.	C
112-6-2	AHONIITTYHUMALA brunört / <i>Prunella vulgaris</i>	lk	”Kylvetään nurmikkoon johonkin laikkupaikkaan, kukkii sinipunaisiin kukin, vaikka nurmikun leikkaisi sentin korkeiseksi. Vanha lääkekasvi jonka väitetään parantavan kaikki vaivat.”	C
	TARHAKYLMÄNKUKKA backsippa / <i>Pulsatilla vulgaris</i>		Koristeelliset, liuskaiset lehdet ja suuret nuokkuvat kukat V–VI. 20–30 cm. Aur. Kui–Tuo. Lämpösevä maa.	B

114-7-8A		*** P-S	Siemenet kerätty violettikukkaisista.	B
114-7-8B			Siemenet kerätty sini-, puna- ja valkokukkaisista.	B
114-7-8C			” <i>Punaisempi, ei ole lajike. Vaaleampi kuin 'Rote Klocke'.</i> ”	B
115-3-14	VALKOLEINIKKI vit ranunkel <i>Ranunculus platentifolius</i>		Alppiniittyjen laji. Paljon valkoisia leinikinkukkia ilmavasti lehtien yläpuolella V. 40 cm. Kosteaa, humuspitoinen maa. Aur–pvar. Kanta ap. Ruissalosta.	A
116-2-2-1	PUNAKORISTERAPARPERI röd flikrarbarber <i>Rheum palmatum</i> var. <i>tanguticum</i>	*	Kookas ja koristeellinen lehtiperenna. Liuskaiset, punertavat lehdet, punainen raparperin kukinto. 120–180 cm. Aur–pvar. Kosteutta pidättävä, runsasravinteinen maa.	A
122-6-19	LILLUKKA stenhallon / <i>Rubus saxatilis</i>	lk	Tuttu pitkärönsyinen luonnonkasvi. Valkoiset kukat VI. Punaiset syötävät marjat loppukesällä. Erinomainen maanpeitekasvi. 10–35 cm. Aur–var.	A
123-1-1	LOISTOPÄIVÄNHATTU praktudbeckia <i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>speciosa</i>	**	” <i>Suuret läpimitaltaan jopa 10 cm keltaoranssit kukat, ruskea keskus. Terälehdet vaakatasossa. Kukkii heinä-syyskuussa.</i> ” 100 cm. Aur. Syyskesän kukkija.	C
123-1-3	SYYSPÄIVÄNHATTU höstrudbeckia / <i>Rudbeckia laciniata</i>	*** !	Vuoden 2011 maatiaiskasvin kultapallon perusmuoto! Keltaiset hiukan riippuvat laitakukat vihreänruskeiden kehräkukkien ympärillä. ” <i>Kaunis, korkea, vaatimaton loppukesän kukkija. Lisääntyy hyvin.</i> ” 150–200 cm. Aur.	C
123-1-6	MUSTAPÄIVÄNHATTU trollrudbeckia <i>Rudbeckia occidentalis</i>	*	Mustat kehräkukat korkeana kekona vihreiden verholehtien ympäröimänä, laitakukat puuttuvat. Erikoinen! Aur.	C
123-3-3	ALPPIHIERAKKA alpsyra / <i>Rumex alpinus</i>	***	Keski- ja Etelä-Euroopan vuoristoista kotoisin oleva kookas hierakkalaji, jonka lehtiä on syöty pinaatin tapaan. Ravinteinen maa. 100–150 cm. Aur–pvar.	B
	TUOKSURUUTA vinruta / <i>Ruta graveolens</i>		Pensasmainen kasvutapa ja koristeelliset sinivihreät lehdet. Vanha lääkekasvi. <i>Kaunis, ikivihreä, liuskalehtinen, voimakastuoksuinen pikkupensas, jonka tuoksusta toiset pitävät, toiset eivät. Voidaan Suomessa kasvattaa kesällä ulkona ja viedä talveksi sisälle. Kasvatettiin aikoinaan luostareiden puutarhoissa, koska sen uskottiin vähentävän munkkien seksuaalisia haluja. Sanotaan myös karkottavan muurahaisia.</i> ” Lämpäisevä maa. 40 cm. Aur.	A
123-6A		*	” <i>Nyt 50 cm korkea, tuuhea pensas, kukat keltaiset. On vuosi vuodelta komistunut ja tehnyt useita pikkutaimia</i> ”	A
123-6B		*(lk)	” <i>Fuengirola</i> ” – siemenet on kerätty ap. luonnonvaraisista kasveista Espanjan Fuengirolasta.	A
125-9-2	KANADANLUPPIO kanadapimpinell <i>Sanguisorba canadensis</i>	*** (lk)	Korkea ja näyttävä luonnonperenna. Kellanvaaleat pitkät ja pystyt kukkatähkät syyskesällä. 100–200 cm. Aur.	C
125-9-8	HURMELUPPIO brunpimpinell / <i>Sanguisorba menziesii</i>	*(*)	Runsaasti tumman purppuranpunaisia kukkatähkiä VIII, kiiltävä kaunis lehdistö. Aur.	C
125-9-7	KIILTOLUPPIO hängpimpinell <i>Sanguisorba tenuifolia</i> var. <i>parviflora</i>	*** (lk)	Kapeat lehdet ja valkoiset kukkatähkät IX–X. Ap. Mantšuria. 80–130 cm. Aur. ” <i>Hyvin ehtivät kukkia...lehtiin tulee vähäksi aikaa hyvä syysväritys ennenkuin lehdet ruskettuvat.</i> ”	C
125-11-1	HAAVAYRTTI sårläka / <i>Sanicula europaea</i>	(lk)	Sarjakukkaisiin kuuluva luonnonlaji. Kiiltävät viisiosaiset lehdet ruusukkeena. Valkoinen, hiukan virmajuurta muistuttava tiivis kukinto VII. Vanha lääkekasvi. 20–50 cm. Aur–pvar. Ap. Puolasta	C
126-4-2	ROHTOSUOPAYRTTI såpnejlika / <i>Saponaria officinalis</i>	! ****	Vuoden 2009 maatiaiskasvi! ” <i>Ihana tuoksu suoraan lapsuudesta mummon puutarhasta. Hän kutsui kasvia ylioppilaaksi.</i> ” Vanha, hempeän roosanvärinen rohto- ja koristekasvi. Juurista on keitetty suopaa pesuaineksi. Sekoitus kerrottuja ja yksinkertaisia kukkia. VII–VIII. Siementaimilla on yleensä yksinkertaiset kukat. 50–80 cm. Aur–pvar.	B

126-9-5	MÄKIMINTTU bergmynta / <i>Satureja vulgaris</i>	*(*)	Kyntelin sukuinen, matalakasvuinen luonnonyrtti pihakdolle tai -kalliolle. Kalkinsuosija. 20–60 cm. Aur–pvar.	A
126-12-15	ISORIKKO pyramidbräcka / <i>Saxifraga hostii</i>	**	Kauniskukkainen rikko kalliopuutarhaan. Ainavihannat lehtiruusukkeet. Valkoisia pieniä kukkia huiskilossa 40–60 cm korkeassa kukkavanassa V–VI. Aur.	A
126-12-24	LEHTORIKKO prickbräcka / <i>Saxifraga rotundifolia</i>	***	Mainio löyhästi mätästävä maanpeitekasvi puolivarjoon. Pienet valkoiset kukat VI–VII. 20–40 cm. Pvar.	A
127-1-3	KIVIKKOTÖRMÄKUKKA fältvädd / <i>Scabiosa columbaria</i> 	*	Viron ja Etelä-Ruotsin kalkkialueilla luonnonvarainen laji. Kivikkoistutuksiin. Vaaleansiniset mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 20–60 cm.	A
128-5-3	KEVÄTSYLLÄJUURI vårflenört / <i>Scrophularia vernalis</i>	*	Vanha koristekasvi ja luonnonperenna. Keski-Euroopassa luonnonvarainen. Peippiä muistuttavat karvaiset lehdet ja kellertävät kukinnot V–VI. 20–50 cm. Leviää siemenillä.	A
128-6-2	ISOVUOHENNOKKA stor frossört / <i>Scutellaria altissima</i>	**	Pystykasvuinen. Vaalean sinivioletit huulikukat toispuoleisesti tähkässä. 40–60 cm. Aur–pvar.	A
128-9-3	SIPERIANMAKSARUOHO gyllenfetblad / <i>Sedum aizoon</i> 	***	Vanhojen kivikkopuutarhojen peruskasvi. Näyttävä keltainen kukinto VII–VIII. 40–60 cm. Aur.	A
128-9-54-1	LÄNNENISOMAKSARUOHO kärleksört <i>Sedum telephium</i> subsp. <i>maximum</i>	lk	" <i>Kaunis, helppohoitoinen kuivien paikkojen takuuvarma kasvi.</i> " Suuri vihertävänvalkoinen kukinto loppukesällä. Näyttävä luonnonvarainen kalliokasvi. 30–50 cm. Aur.	A
128-9-54-3	PUNAISOMAKSARUOHO röd kärleksört <i>Sedum telephium</i> subsp. <i>telephium</i>	lk	Kestävä luonnonkasvi kalliopuutarhaan ja kiviainoille. Punertava kukinto loppukesällä. 30–50 cm. Aur.	A
130-1-7	DORIANVILLAKKO jättestånd / <i>Senecio doria</i>	**	Keltaiset kukat VII–IX. " <i>Perhosten suosikki ja kukkii pitkään.</i> " 150 cm.	A
131-1-6	PUNA-AILAKKI skogsläst / <i>Silene dioica</i>	lk	" <i>Kuuluu Suomen luontoon kuin päivänkakkara. Kaunis ja vaatimaton. Leviää tosin aika lailla.</i> " Kukkaniityn peruskasveja. Punaiset kukat VI–VIII. 30–60 cm. Aur–pvar.	A
131-1-12	MERIKOHOKKI strandglim / <i>Silene uniflora</i>	(lk)	Merenrantojen luonnonlaji. Valkoiset kukat VII–VIII. Teeke mattomaisia kasvustoja. Kivi- ja kalliopuutarhaan ja paahteeseen. Kanta ap. Norjasta. 20 cm. Aur. Kui–Tuo.	A
131-1-13	NURMIKOHOKKI ängsglim / <i>Silene vulgaris</i>	lk	Valkokukkainen niittykasvi. Kukissa pulleat verhiöt. Sini-vihreät lehdet. 30–80 cm. Aur–pvar.	A
131-2-2	LEVEÄKOMPASSIKUKKA skälört / <i>Silphium perfoliatum</i>	**	Kookas (1,5–2 m) hirvenjuuren tapainen perenna Pohjois-Amerikan preerioilta. Keltaiset mykeröt loppukesällä. Aur.	A
132-1-2	METSÄALPPIKELLO skogsalpklocka / <i>Soldanella montana</i>	****	Esikkokasveihin kuuluva, Keski-Euroopan vuoristoseuduilla luonnonvarainen kasvi. Ainavihreät pienet lehdet. Nuokkuvat, kellomaiset, siniset kukat keväällä. "... <i>minulla on kasvanut vuosia ja levinnyt hyvin.</i> " Yli 100 v. kanta ap. Aulangolta. 15 cm. Pvar–var. Lämpäisevä maa.	B
132-4-11	KULTAPIISKU gullris / <i>Solidago virgaurea</i>	lk	Yleinen luonnonkasvi ja tunnettu lääkekasvi. 30–100 cm. Aur–pvar.	A
134-4-2	NUKKAPÄHKÄMÖ lammörön / <i>Stachys byzantina</i>	**	Mainio kuivien paikkojen peittokasvi. Erikoiset valkonukkaiset, pehmeät lehdet. 20 cm. Aur.	B
134-4-3	JALOPÄHKÄMÖ praktbetonika / <i>Stachys macrantha</i>	****	Maaseudun puutarhoissa yleinen maatiaisperenna. Näyttävä sinipunainen kukinta VI–VIII. 40–50 cm. Aur–pvar. Vanha kanta ap. Hämeenkoskelta. Siemeniä on vähän.	C
135-15-1	VALKOPOLVIKIELO skruvrams <i>Streptopus amplexifolius</i>	** (lk)	Kalliokielloa muistuttava laji ap. Kamšatkalta. Yksittäin roikkuvat, koristeelliset, valkoiset, taakäänteiset kukat VII ja punaiset marjat. Metsäpuutarhaan. 50–100 cm. Var.	D
135-22	<i>Succisella petteri</i> 	*	" <i>Purtojuuren näköinen, lilat vaaleat kukat, 60–80 cm. Leviää juurakosta hyvin. Kukkii myöhään elo–syyskuussa, ilmava, kaunis.</i> " Kasviharvinaisuus kokeilijoille.	A
135-21	PURTOJUURI ängsvädd / <i>Succisa pratensis</i>	lk	Tuoreiden niittyjen ja ojanpientareiden luonnonkasvi, yleisin etelän savikkoalueilla. Siniliilat pallomaiset kukinnot VIII–IX. 40–80 cm. Aur–pvar.	C

136-2-4	KAUKASIANKELLOKKI kaukasisk elfenbensklocka <i>Symphandra pendula</i>	*	Tuuheakasvuinen kuivan paikan kasvi. ”Vaaleita kellokukkiä pitkään.” 40–50 cm. Aur–pvar.	A
137-6-3	PUNAPIETARYRTTI rosenkrage / <i>Tanacetum coccineum</i>	***	”Punapäivänkakkara”. Päivänkakkaramaiset mykeröt punaisen sävyissä. Kukinta VI–VII. Aur–pvar.	A
137-6-4	HUISKILOPIETARYRTTI renfanekrage <i>Tanacetum corymbosum</i>	**	Harvinainen luonnonperenna. Pienehköt valkoiset kukkamyeröt leveissä huiskilossa VII–IX. 50–60 cm. Aur.	A
137-6-5	JÄTTIPIETARYRTTI röllikekrage <i>Tanacetum macrophyllum</i>	** (lk)	Kaakkoiseurooppalainen luonnonkasvi. ”Muistuttaa suurta siankärsämöä. Mykeröt kermanvalkoiset. Erittäin kestävä, saattaa levitä siementämällä ja juurakosta.” 100–150 cm.	A
137-6-8	"KIINANPIETARYRTTI" krage / <i>Tanacetum tianschanicum</i>	**	Valkokukkainen pietaryrtti, kukkii VII–IX. Luonnonperenna Kaukoidästä. 50–60 cm. Aur–pvar.	A
137-12	AURINGONTÄHTI strålöga / <i>Telekia speciosa</i>	****	Isolehtinen vanhojen kartanopuistojen jättiperenna. Keltaiset mykeröt VII–IX. 150–200 cm. Pvar–var.	A
137-13	TELLIMA anagrambräcka / <i>Tellima grandiflora</i>	**	Hyvä varjopaikkojen peittokasvi, lehdet talvivihreät. Vihervänaaleat kukkatahkat (50 cm) alkukesällä. Pvar–var.	A
	LEHTOÄNGELMÄ aklejruta / <i>Thalictrum aquilegiifolium</i>		Koristeellinen ja kaunislehtinen varjoisten puutarhojen luonnonperenna. Kukinta VI–VII. 50–120 cm. Pvar. †	C
138-2-1A		***/ **	Liilanpunertava.	C
138-2-1B		**	Kermanvalkoinen.	C
138-2-1C		**	Seos liilanpunaisia ja valkoisia.	C
138-2-1D			Vaaleanp. mahd. ap. luonnosta puutarhaan siirretty kanta.	C
138-2-2	AMURINÄNGELMÄ stor kustruta / <i>Thalictrum contortum</i>	*** (lk)	Valkoiset kukat, muistuttaa lehtoängelmää. Pvar–var. Metsäpuutarhaan. Kanta ap. Amurilta. †	C
138-2-4	KELTÄÄNGELMÄ ängsruta / <i>Thalictrum flavum</i>	lk	Kosteiden rantojen ja niittyjen luonnonkasvi. Vaalea tuoksuva kukinto. 60–120 cm. Pvar–var. Tuore tai kostea maa. Tämä luonnonkanta on peräisin Porin seudulta. †	C
138-2-7	KAITAÄNGELMÄ glansruta / <i>Thalictrum lucidum</i>	lk	Harvinainen luonnonlaji. Vaaleankeltaiset kukat VI–VII. 50–140 cm. Siemenet ovat puutarhasta, kanta ap. Laatokan Karjalasta. †	C
138-2-8	PIKKUÄNGELMÄ stor kustruta / <i>Thalictrum minus</i>	***	Kaunislehtinen luonnonperenna. Lehtiä voidaan käyttää leikkovihreänä ja kasvia myös leikattuna aitana. ”Hans Bonde-Jenssenin leikkaama aita siitä avasi silmäni näkemään sen upeuden ja aion tehdä itselleni sellaisen aidan.” Kellanvaaleat kukinnot VI–VII. 100 cm. Aur–pvar. Tuo. †	C
138-2-9	KEIJUÄNGELMÄ skuggviolruta <i>Thalictrum rochebrunianum</i>	*(*)	Erytisen kauniskukkainen ängelmä. Violetit terälehdet ja keskellä keltaiset heteet. Kukkii VII–VIII. 120–200 cm. Pvar–var. †	C
138-2-11	SINIÄNGELMÄ daggruta <i>Thalictrum speciosissimum</i>		Tuuheat, keltaiset kukinnot, sinivihertävät lehdet. Kookas ja näyttävä luonnonperenna. Ap. turkulainen kanta. 160–200 cm. Pvar–var. †	C
138-7-2	VUORIREVONPAPU lupinväpling / <i>Thermopsis montana</i>	****	Lupiinia muistuttava vanha koristekasvi. Vaaleankeltaiset kukinnot VI–VII. 50–90 cm. Aur. Leviää maavarsilla. Tämä kanta on Puumalasta.	H
139-10	PUNAKATKO rödkörvel / <i>Torilis japonica</i>	lk	Rinneniittyjen ja kyläketojen kirveliä muistuttava kaksivuotinen luonnonkasvi. Tämä luonnonkanta on ap. Virossta. Valkoinen tai punertava sarjakukinto. Aur. 50–90 cm.	A
140-1-2	PIENNARPUKINPARTA ängshavrerot / <i>Tragopogon pratensis</i>	lk	Ketokasvi. Keltaiset, vain aamupäivisin auki olevat mykeröt VI–VII. 70–80 cm. Aur.	A
140-7-4	KELTA-APILA gullklöver / <i>Trifolium aureum</i>	lk	Kuivien niittyjen ja rinneketojen harvinaistunut apila. Kellanruskeat kukinnot VII–VIII. 15–35 cm. Aur–pvar.	H
140-7-9	KALVASAPILA bleklöver / <i>Trifolium ochroleucon</i>	**	Keskieurooppalainen apila. Suuret vaaleankeltaiset-punertavat kukinnot VI–VII. 40 cm. Aur–pvar.	H

140-7-11	VALKOAPILA 'Isokallio' vitklöver / <i>Trifolium repens</i>	lk	Ainoa markkinoilla oleva kotimainen nk. nurmikkotyypin valkoapila: kasvaa hillitysti, ei rehota, pienilehtinen. Sopeutunut Suomen kasvuoloihin, talvehtii erinomaisesti. Mainio lisä nurmikkoon ja pihakedolle. Hyvä mesikasvi mehiläisille ja kimalaisille. Annos 100 g riittää 1–2 aarille. Hinta: 100 g pussi 4,50 €	A
140-7-14	MUSTA-APILA brunklöver / <i>Trifolium spadiceum</i>	lk	Harvinaistunut tuoreiden niittyjen ja pientareiden apila. Kullankeltainen, tummaksi muuttuva kukinto VI–VIII. Kv. 20–35 cm. Aur-pvar.	H
140-10-2	PUNAKUUMEJUURI (”HIMALAJANKUUMEJUURI”) feberrot / <i>Triosteum himalayanicum</i>		Kasviharvinaisuus, Himalajalta kotoisin oleva metsäkasvi. Pystykasvuinen ja matalahko, vastakkaiset ja pyöreät lehdet, vaatimaton latvakukinto ja näyttävän punaiset marjat. 20–30 cm. Pvar. Metsäpuutarhaan.	B/ C
140-10-3	LIUSKAKUUMEJUURI flikfeberrot / <i>Triosteum pinnatifidum</i>		Vihreät kukinnot VI–VIII ja valkoiset koristeelliset marjat tiiviinä rykelmänä. 60 cm. Pvar. Metsäpuutarhaan.	B/ C
141-1-3	AASIANKULLERO orange smörbollar / <i>Trollius asiaticus</i>		Harvinainen kullero Koillis-Venäjältä. Keltaoranssit kukat V. 50–60 cm. Aur-pvar.	D
141-1-5	TARHAKULLERO trädgårdssmörbollar <i>Trollius Cultorum</i> -Ryhmä	***	Varma ja kestävä, aikaisin kukkiva perenna. Keltaoranssit kukkapallot V–VI. Aur-pvar.	D
141-1-6	NIITTYKULLERO smörbollar / <i>Trollius europaeus</i>	lk	”Meidän ilonaiheemme: jokitörmät kultakulleroita huojuttelevat suvitulessa. Yleensä 50–80 cm, mutta hyvässä maassa miltei 1,5 m! V–VI. Aur-pvar.	D
141-5-26	PARVITULPPAANI flocktulpan / <i>Tulipa tarda</i>	*	Kreetalla luonnonvarainen villitulppaani. 3–5 pientä keltavalkoista kukkaa samassa kukinnossa. V. 15–25 cm. Aur-pvar. Lämpäisevä maa.	C
143-3-3	ROHTOVIRMAJUURI läkevänderot <i>Valeriana officinalis</i>	lk E-S	Valeriaana, rantalehtojen luonnonkasvi ja tunnettu rauhoittava rohdos. Vaaleanpunertavat kukkasarjat VI–VII. 80–100 cm. Aur-pvar. Tuore maa.	C
143-10-1	VALKOPÄRSKÄJUURI vit nysrot / <i>Veratrum album</i>	***	Pystykasvuinen ja roteva lehtiperenna. Suuret, soikeat, suonikkaat lehdet. Kellanhvihreät kukat VII–VIII. 80–140 cm. Aur-pvar. †	D
143-10-3	TUMMAPÄRSKÄJUURI svart nysrot / <i>Veratrum nigrum</i>	**	Näyttävä, suurilehtinen perenna. Tummat kukat pystyissä suurissa kukinnoissa VIII. 90–130 cm. Aur. †	D
143-10-5	VIHERPÄRSKÄJUURI grön nysrot / <i>Veratrum viride</i>	*(*)	Lehdet kuten edellä, vihreä kukinto. Hyvin myrkyllinen lääkekasvi. Aur-pvar. Kosteutta pidättävä maa. †	D
143-11-2	RANSKANTULIKUKKA franskt kungsljus / <i>Verbascum chaixii</i>	**	'Album' – kaunis valkokukkainen lajike. Kukkii VII–VIII. Kuivahko, läpäisevä maa. 60–100 cm. Aur.	A
143-11-4	TARHATULIKUKKA trädgårdskungsljus / <i>Verbascum sp.</i>	**	Näyttävät, isot, keltaiset kukat. Todennäköisesti 'Densiflorum'-lajike tai laji <i>V. densiflorum</i> . 80–150 cm. Kv.	A
143-11-12	UKONTULIKUKKA kungsljus / <i>Verbascum thapsus</i>	lk	Näyttävä luonnonkasvi. Harmahtavan vihreät huopakarvaiset lehdet. Keltainen tähkämäinen kukinto VII–VIII. 70–150 cm. Lämpäisevä maa. Aur.	A
	TÄHKÄVERBENA blåverbena / <i>Verbena hastata</i>		Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva komea luonnonperenna. Intiaanien lääkekasvi. Tiiviit tähkämäiset kukinnot monihaaraisena muodostelmana VI–IX. Pitkät suikeat lehdet. 70–100 cm. Lämpäisevä maa. Aur.	C
143-12-5A		*	'Alba' – valkokukkainen lajike.	C
143-12-5B		*	'Rosea' – ruusunpunainen lajike.	C
144-2-17	VIRGINIANTÄDYKE kransveronica / <i>Veronica virginica</i>	**	Pystykasvuinen, korkea tädyke, jolla on pitkät tähkämäiset kukinnot. Vaaleanvioletit kukat VII–IX. 100–150 cm. Aur-pvar. Tuore tai kostea, runsasravinteinen maa.	A
144-5-5	AITOVIRNA häckvicker / <i>Vicia sepium</i>	lk	Lähes koko kesän kukkiva niitty- ja piennarkasvi. Sinipunaisten herneenkukat. 30–60 cm. Aur-pvar.	H
144-5-4	METSÄVIRNA skogsvicker / <i>Vicia sylvatica</i>	lk	Kaunis siniviruinen herneenkukka V–X. Vaatimattomassakin maassa menestyvä ja pitkään kukkiva luonnonköynnös. 30–200 cm. Aur-pvar.	H

Huonekasvit – hk

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
19-2-3	TARHASINISARJA Africas blå lilja <i>Agapanthus praecox</i>		Valkokukkainen lajike. Kaunis pallomainen, suppilomaisista kukista muodostuva pyöreä kukinto korkean vanan päässä. Kiiltävät, tummanvihreät kapeat lehdet. Huonekasvina monivuotinen. Viihtyy kesällä ulkona. Korkeus n. 80 cm. Aur.	A
40-9-1-3	KORISTEPAPRIKA prydnadspaprika <i>Capsicum Conoides-Ryhmä</i>		”Turkinpiippuri” on vanhimpia huonekasvejamme, ja sitä käytettiin aikoinaan myös lääkekasvina. Pienet punaiset, koristeelliset, tuliset paprikat. 30–40 cm. Aur.	A
43-16	KÄÄPIÖPALMU dvärgpalm / Chamaerops humilis	(lk)	”Kasvatettu Suomessa vanhastaan huonekasvina. Jää asuinhuoneissa yleensä alle 1 m korkuiseksi. Lehtiruodit ovat hyvin piikkiset...Kuuluu viuhkapalmuihin. Siemenet vaativat itäkseen useita kuukausia.” Siemenet ovat peräisin Espanjan Fuengirolasta villeistä palmuista.	A
98-1	OLIIVI (OLIIVIPUU, ÖLJYPUU) olivträd / Olea europaea		Välimeren alueen tärkeä puu. Kapeat, kiiltävät, alta sinivihreät lehdet.”Suomessa voi kasvattaa sisällä bonsai-puuna.” Siemenet on kerätty nuorista, eri lajikkeita edustavista oliivipuista Espanjan Fuengirolasta.	A
114-16-9	TURKINTAMMI turkisk ek / Quercus cerris	(lk)	Nämä terhot on kerätty Kreetalta. Turkintammi kasvaa Välimeren alueella. Lehtien muoto ja liuskaisuus vaihtelevat. Ainavihreät lehdet, joiden yläpinta on karhea ja himmeä ja alapuoli harmahtavasti villakarvainen. Kyseessä on kookas, kylmänarka tammilaji, jota meillä kannattaa kokeilla vaikkapa bonsai-puuna.	
114-16-10	KERMESTAMMI kermesek / Quercus coccifera	(lk)	Läntisen Välimeren alueella piikkipensaikkaa muodostava laji. ”Pieni, yleensä korkeintaan metrin korkuiseksi kasvava, ikivihreä pensasmäinen tammilaji, jolla on pienet, kiiltävät ja nahkeat, piikkiset lehdet. Sopii meillä hyvin kasvatettavaksi sisällä bonsaina.” Pitäisi olla helposti lisätävissä terhoista. Kestää kuivuutta ja myös tilapäistä viileyttä. Nämä terhot on kerätty Espanjan Fuengirolasta.	

Yksivuotiset kasvit – yv

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
19-1	ADLUMIA adlumia / Adlumia fungosa	****	Emäkkikasveihin kuuluva kauniskukkainen, harvinainen köynnös. Punavioletit kukat muistuttavat pikkusydämen kukkia. ”Kasvoi aurinkoisella eteläseinustalla useamman metrin mittaiseksi, maa multavaa, vieressä vanha kanala eli voimaa riitti. Joskus kylväytyneet kasvupaikalleen.”	b
19-14	HUKANPUTKI vildpersilja / Aethusa cynapium	lk	Etelä-Suomessa kasvava vanhan kulttuurin seuralais- ja tunnuslaji, nk. arkeofyytti. Tämä kanta on Porvoonjokilaaksosta. Lehdet muistuttavat koiranputkea ja persiljaa. Koko kasvi on vaarallisen myrkyllinen. 5–200 cm. ††	a

20-4	SINITÄHTÖNEN leverbalsam / <i>Ageratum houstonianum</i>	*	Tiiviskasvuinen ryhmäkasvi. Vaalean siniliiloja mykerörykelmiä. Esikasvatus.	b
20-8-2	ISOAURANKUKKA åkerklätt / <i>Agrostemma githago</i>	**	Vanhanajan viljapellojen kauniskukkainen rikkaruoho. Suuret punaiset kukat. Kylvyytyy. 30–80 cm. Aur. †	a
	PUNAREVONHÄNTÄ rävsvans / <i>Amaranthus caudatus</i>		Komea kasvi, jolla pitkät, riippuvat, häntämäiset kukinnot. 60–70 cm. Aur-pvar. Esikasvatus.	b
23-11-2A		*	'Viridis' – vaaleanvihreät riippuvat kukinnot.	b
23-11-2B		*	Punaiset riippuvat kukinnot.	b
	PURPPURAREVONHÄNTÄ blodamarant <i>Amaranthus hybridus</i> subsp. <i>cruentus</i>	*	Edellistä matalampi. Pystyt, töyhtömäiset, punaiset kukinnot heinäkuusta syksyyn. 30–40 cm. Esikasvatus.	b
23-11-3A		*	Punainen töyhtö.	b
23-11-3B		*	Vihreä töyhtö.	b
23-11-3C		*	'Velvet Curtains' – koko kasvi tummanpunainen, 150 cm.	b
23-11-3D		*	'Pygmy Torch' – matala, 50 cm. Pystyt punaiset kukinnot.	b
28-5	HUOPAKULTASILMÄ gasellöga / <i>Arctotheca calendula</i>	(lk) *	Kapin niemimaalta Etelä-Afrikasta kotoisin oleva luonnonkasvi. Keltaruskeat mykeröt ja liuskaiset, karvaiset lehdet. "Kimalaiset tykkäävät kovasti." Kylvö sisälle viimeistään huhtikuun alussa. 30–50 cm. Ap. Ruissalo.	b
28-6-2	JALHOPEASILMÄ silveröga / <i>Arctotis × hybrida</i>	*	Eteläafrikkalainen "päivänkakkara". Hopeanukkaiset lehdet, suuret mykeröt monissa väreissä. Esikasvatus.	b
31-14-3	KORISTEKAURA storhavre / <i>Avena sterilis</i>	(lk) *	Välimeren alueella luonnonvarainen ns. villikaura. Koristeelliset, karvaiset ja pitkävihneiset röyhyt. Nämä siemenet ovat Kreetalta. Korkeus jopa 2 m. Esikasvatus huhtikuussa tai suorakylvö. Ei leviä rikkaruohoksi.	ab
38-7-2	PELTOKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula arvensis</i>	**	"Ehkä kaikkein nopein kesäkukka: kukkii jo 1,5 kk kylvöstä." Pensastuva, pieni- ja keltakukkainen kehäkukka. Kukkii koko kesän. Keski-Euroopassa peltorikkaruoho. 50–70 cm. Kylvyytyy. "Tykkään pitkän kukkimisajan ja helpouden vuoksi. Syksyn viimeisiä kukkijoita."	a
	TARHAKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula officinalis</i>		Ikivanha lääkekasvi, jokaiselle tuttu kesäkukka. Keltaisia tai oransseja kukkamykeröitä. Kylvyytyy. 40–70 cm. Aur.	a
38-7-4A			"Keltaista ja oranssia. Yksinkertaisia ja kerrottuja." Jo 20 vuotta Pielisjärvellä kasvanutta kantaa.	a
38-7-4B			"Kajaani" – "Jotain vanhaa yksinkertaiskukkaista lajikeita. Etupäässä keltaisia, joku oranssi joukossa. Löydetty vanhan talon pihasta."	a
38-7-5	TÄHTIKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula stellata</i>	(lk) *	Välimeren alueella kasvava luonnonlaji, muistuttaa peltokehäkukkaa. Kukkii 1,5 kk kylvöstä. Siemenet ap. Ruissalosta.	a
38-16	KIINANASTERI sommaraater / <i>Callistephus chinensis</i>	*	Kesäasteri. Värioseos. Tiheästi kerrotut kukinnot, matalakasvuinen lajike. Esikasvatus huhtikuussa.	b
43-5	ISOVAHAKUKKA stor vaxblomma / <i>Cerinthe major</i>	*	Erikoinen, Välimeren alueelta peräisin oleva kasvi, jonka ylälehdet muuttuvat sinivioleteiksi purppuransinisen kukan ympärillä. Yksivuotinen tai lyhytikäinen perenna. Läpäisevä, tuore, humuspitoinen maa. 30–60 cm. Aur-pvar. Siemenet ilmeisesti 'Purpurascens'-lajikkeesta.	ab
49-14-6	"KULTAKAUNOSILMÄ" "guldöga" / <i>Coreopsis stillmanii</i>	*	Keltamykeröinen, helppo ja nopeakasvuinen kesäkukka. Kylvyytyy satunnaisesti. 30–40 cm. Aur.	a
	PUNAKOSMOS rosenskära / <i>Cosmos bipinnatus</i>		Tillilehtinen vanhanajan kesäkukka. Kukkii runsaasti punaisin ja valkoisin kukin. "Kosmoskukka on lempikesäkukkani. Kasvatan sitä aina pitkät rivistöt...Nämä ehtivät mainiosti kukkia vaikka kesä olisi mikä." 80–120 cm. Aur.	a
50-10-1A		****	"Viena". Vienan Karjalasta peräisin oleva valkovoittoinen ja tavallista aikaisemmin kukkiva kanta.	a
50-10-1B		****	"Aino". Vanha ap. Iisalimesta lähtöisin oleva kanta, jossa punasävyisiä kukkia tummanpunaisesta valkoiseen.	a

53-1-4-2	KORISTEKURPITSA prydnadspumpa / <i>Cucurpita pepo</i>	*	Viljellään koristeellisten erimuotoisten kurpitsojen takia. Köynnöstävä kasvutapa. Runsasravinteinen maa. Esikasvatus. Aur.	b
53-9	HUMALANVIERAS nässelsnärja / <i>Cuscuta europaea</i>	lk E-S	Köyntehtävä, lehdetön loiskasvi, joka ottaa imujuurilla ravintoa isäntäkasvista, usein nokkosesta. Pienet kukat sykeröinä. Siemeniä Kerkkoosta.	a
54-1-2	HERKKUHYPPYKURKKU korila / <i>Cyclanthera pedata</i>	*	Sirolehtinen köynnös (2–3 m). Kotoisin Meksikosta. ”Rehevä ja nopeakasvuinen, nuoria kurkkuja voi syödäkin.” Esikasvatus. Aur.	b
	OKAHULLURUOHO spikkklubba / <i>Datura stramonium</i>	*	Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva pahanhajuinen kasvi. Isot, tummanvihreät lehdet, valkoiset suppilomaiset kukat (5–10 cm) lehtihangoissa. Kulttuuriseuralainen. 20–120 cm. †	ab
55-11-3A		K-S	Valkoiset kukat. ”Ilmestyi puutarhaan kesällä 2006.”	b
55-11-3B		*	Liilat kukat.	b
58-5-2	KELTASÄÄKUKKA solvisare / <i>Dimorphotheca sinuata</i>	*	Keltaiset päivänkakkaratyyliiset mykeröt tummalla keskustalla. Kukinta heinäkuusta syksyyn. 20–30 cm. Aur.	b
59-6	SYYSHATTU draköga / <i>Dracopis amplexicaulis</i>	**	Kasviharvinaisuus Amerikan preerioilta. Mykerössä tumma, korkea keskus ja keltaiset laitakukat. Esikasvatus. Kylvätty satunnaisesti. Kanta ap. Ruissalosta.	b
60-12	PIIKKIKURKKU taggreva / <i>Echinocystis lobata</i>	**	Rehevä, nopeakasvuinen köynnös. Valkoiset pienet kukat. Emikukista kehittyä koristeellisia kurkkuja (ei syötäviä). 3–4 m. Aur-pvar.	b
65-13-3	PENSAIKKOTATAR lövbinda / <i>Fallopia dumetorum</i>	lk	Nopeakasvuinen köynnös. Herttamaiset lehdet, vihertävät pienet kukat. Runsaasti koristeellisia siipipalteisia hedelmiä. Kasvaa luonnonvaraisena etelärannikolla. Kylvätty.	a
69-11-3	HUHTAKURJENPOLVI svedjenävä / <i>Geranium bohemicum</i>	lk	Harvinaistunut paloalueiden luonnonkasvi. Sinipunaisten kukat kesäkuusta syksyyn. Yv tai kv. 10–50 cm. Aur.	ab
70-4-1	PALLEROKIURUNKUKKA bollgilia / <i>Gilia capitata</i>	*	Helppo liuskalehtinen kesäkukka. Runsaasti pallomaisia, vaaleansinisiä kukkia VII–IX. 50–60 cm. Kylvätty. Aur.	a
	KRUUNUSUVIKAKKARA kranskrage / <i>Glebionis coronaria</i>		Varma ja tuttu kesäkukkija. Päivänkakkaramaiset mykeröt loppukesällä. 80–100 cm. Kylvätty.	a
71-10-2A		**	”Eesti” – kermanvaaleat laitakukat vaaleankeltaisen keskustan ympärillä. Osa kukista puolikerrottuja.	a
71-10-2B		* (lk)	”Mallorca” – luonnonkanta Mallorcalt. ”Mykeröt muuten keltaisia, mutta laitakukkien kärjet valkoiset.”	a
71-10-2C		***	Shungiku eli vihanneskrysantheemi. Nuoria versoja ja lehtiä käytetään Japanissa salaatteihin ja vihanneksena.	a
71-10-4	KELTASUVIKAKKARA gullkrage / <i>Glebionis segetum</i>	**	Voimakkaasti pensastuva. Keltaisia päivänkakkaramaisia mykeröitä keskikesästä pakkasiin. 30–50 cm. Kylvätty runsaasti.	a
78-4	HULLUKAALI bolmört / <i>Hyoscyamus niger</i>	lk E-S	Vanha kulttuuriseuralainen. Tummasuoniset suppilokukat VI–VIII. 15–100 cm. Yv–kv. Kylvätty. †	a
79-5-7	PÄIVÄNSINI blomman för dagen <i>Ipomoea tricolor</i>	*	Leveän suppilomaiset kukat. Siemenet on kerätty liila- ja punakukkaisista kasveista. Aurinkoinen ja suojaisa paikka. Esikasvatus huhtikuussa. 2–3 m. †	b
83-9	LINNUNKAALI harfibbla / <i>Lapsana communis</i>	lk E-S	Sikurikasveihin kuuluva, Etelä-Suomessa yleinen luonnonkasvi ja muinaistulokas. Pienet keltaiset kukat. Viihtyy ihmisen seuralaisena varjoisilla ja hyvämultaisilla kasvupaikoilla. Siemenet on kerätty Porvoonjokilaaksosta. Keski-Euroopassa käytetty rohdoskasvina. 30–100 cm.	a
84-3-4	KESÄMALVIKKI sommarmalva / <i>Lavatera trimestris</i>	**	Runsaasti kukkiva perinteinen kesäkukka. Kukkii pakkasiin asti vaaleanpunaisin kukin. 70–90 cm. Aur.	a
87-16-2	SINILOBELIA kaplobelia / <i>Lobelia Compacta</i> -Ryhmä	*	Tuttu pitkään kukkiva ryhmäkasvi. Sinikukkaisen ’Chrystal Palace’ -lajikkeen siemeniä. Esikasvatus maaliskuussa.	b
87-16-2-1	RIIPPALOBELIA hänglobelia / <i>Lobelia Pendula</i> -Ryhmä	*	Tuttu amppelikasvi. Runsas, pitkä kukinta. Versot noin 30 cm. Seoksessa sini- ja valkokukkaisia. Esikasvatus.	b

91-1-3-1	MAURINKIILTOMALVA stor rödmalva <i>Malva sylvestris</i> subsp. <i>mauritiana</i>	*	Komea kesäkukka. Pystyt, tukevat varret. Suuret, kiiltävät tummanpurppurat, tummasuoniset kukat pitkin vartta. Kukinta heinäkuusta syysmyöhälle. 100–200 cm.	ab
93-23-1	MÖKINIHMEEKUKKA underblomma / <i>Mirabilis jalapa</i>		Perusta kotoisin oleva pensastava kasvi. Kukat tuoksuvat etenkin öisin. Punakukkainen lajike. Juurakot talveksi kellarisiin. 30–60 cm. Aur.	b
96-4-1	KIRJOKOHTALONKUKKA nemesia / <i>Nemesia strumosa</i>	*	Kukkatarhan väriiläiskä. Kiitollinen, runsaskukkainen ryhmäkasvi. Väriseos. 15–40 cm. Esikasvatus. Aur-pvar.	b
96-17	PERUNKOISO ballongblomma <i>Nicandra physalodes</i>	**	Kasvierikoisuus lämpimään paikkaan tai kasvihuoneeseen. Liilat kukat. Karkottaa tuholaisia kasvihuoneissa. ”Pensasmainen kasvutapa, soveltuu kuivakukaksi.” 60–80 cm. Aur. †	ab
96-19-1	VALKOTUPAKKA stor blomstertobak / <i>Nicotiana glauca</i>		Voimakkaasti illalla ja yöllä tuoksuvat valkoiset, suppilomaiset kukat VI–IX. 30–80 cm. Esikasvatus. Aur. †	b
96-19-5	KORISTETUPAKKA blomstertobak <i>Nicotiana Sanderae</i> -Ryhmä	*	Näyttävä kesäkukka kukkatarhaan ja astioihin. Punaisten kukat heinäkuusta syksyyn. 40–50 cm. Esikasvatus. Aur. †	b
96-19-6	NARSISSITUPAKKA narcisstobak / <i>Nicotiana sylvestris</i>	*	Komeimpia koristetupakoita. Pitkät, riippuvat, valkeat, yöllä tuoksuvat kukat VII–IX. 100–150 cm. Aur. †	b
96-19-7	VIRGINIANTUPAKKA virginiatobak / <i>Nicotiana glauca</i>		”Oikea” tupakka. Kauniit vaaleanpunaiset kukat. 60–120 cm. Aur. †	b
99-6-4	TARHAKÄENKAALI (PUNASARVIKÄENKAALI) blodoxalis <i>Oxalis corniculata</i> var. <i>atropurpurea</i>	*	Viininpunaiset lehdet, keltaiset kukat. ”Laji on alun perin kotoisin Kiinan Yunnanin maakunnasta, mutta levisi jo varhain Silkkiteitä pitkin ihmisen mukana Välimeren maihin.” Kanta ap. Mallorca. Kylvyytyy. 10–20 cm Aur. Erinomainen värikasvi.	a
99-6	PIKKUKÄENKAALI oxalis <i>Oxalis exilis</i>	* (lk)	Muistuttaa edellistä lajia mutta on sitä pienempi. Vihreät lehdet, keltaiset kukat. Muodostaa tuuhean matalan kasvuston. Monivuotinen mutta täällä yksivuotinen. Maanpeitekasviksi. Siemenet on kerätty ap. Uudesta-Seelannista.	a
100-6-20	UNIKKO vallmo / <i>Papaver spp.</i>		”Kaaliumikon” nimellä Pielisjärvellä tunnettu unikko. Kyseessä on ilmeisesti oopiumiunikko.	a
100-7	RUISUNIKKO rågvallmo / <i>Papaver dubium</i>		”Leviää avomaalla vähän liikaakin, mutta saa anteeksi tiilenpunaisten kukkiensa takia. Ja sen takia ettei lupiin tavoin lähde valloittamaan isoja aloja. Hänelle riittää mun porkkanapenkki.” Luonnonvaraisena harvinainen peltorikkaruoho. Teriö n. 5 cm. Syyskylvö paras. Kylvyytyy.	a
100-6-15-2	SILKKIUNIKKOLAJIKE kornvallmo / <i>Papaver rhoeas</i>	**	Punasävyt. Siemenet ovat ap. 'Shirley'-lajikkeesta, jolla on vaihtelevanväriset terälehdet.	a
100-6-17	OPIUMIUNIKKO opievallmo / <i>Papaver somniferum</i>		Ikivanha lääke- ja koristekasvi. Yksinkertaiset liilanväriset kukat joissa tumma täplä. Kylvyytyy. 50–100 cm. Aur.	a
100-6-17-2	PIONIUNIKKO pionvallmo <i>Papaver Paeoniflorum</i> -Ryhmä		Näyttäväkukkainen unikko. Suuret (8–15 cm) kerrotut kukat. Hennon vaaleanpunaiset, rimpuiset terälehdet. Kylvyytyy. Aur.	a
103-14-1	PENSASPETUNIA vitpetunia / <i>Petunia axillaris</i>	*	”Maatiaispetunia”, jolla valkoiset, yöllä tuoksuvat suppilokukat VI–IX. Varret jopa 80–100 cm. Esikasvatus. Aur. Kanta ap. Ruissalo.	b
103-14-4	VILLIPETUNIA violpetunia / <i>Petunia integrifolia</i>	*	Kuten edellä, mutta kukat pienemmät ja liilansiniset. Kanta ap. Ruissalo.	b
	KELLOHUNAJAKUKKA klockfacelia / <i>Phacelia campanularia</i>		Kasvaa mätäsmäisesti, hyvä reunuskasvi. Syvänsiniset kellomaiset kukat. 15–25 cm. Aur.	a
104-4-1A		*	Siniset kukat.	a
104-4-1B		**	Siniset kukat ja punertavat lehdet. Kanta ap. Ruissalosta.	a
110-2	RANSKANSUKAHEINÄ skägg-gräs / <i>Polypogon monspeliensis</i>	*	Matala mättäitä muodostava heinä. Koristeelliset pehmeäkarvaiset, tiheät tähkät. Menestyy kosteassa.	a

116-7	KEIJUNMEKKO törnrosas kjörtel <i>Rhodochiton atrosanguineum</i>	**	Suosittu köynnös- ja amppelikasvi. Kukkii runsaasti punaisin kukin IV–IX. Herttamaiset lehdet. Suojaisa kasvupaikka. Kylvö viim. maaliskuussa. 2–3 m. Aur–pvar.	b
125-1	TORVIKUKKA trumpetblomma / <i>Salpiglossis sinuata</i>	*	Koisokasveihin kuuluva kesäkukka. Koristeelliset, punakirjavat, petunian tapaiset kukat. 50–75 cm. Aur.	b
131-1-2	TARHAKOHOKKI rosenglim / <i>Silene armeria</i>	***	Kiitollinen kesäkukka. Runsaasti ruusunpunaisia kukkaviuhkoja, kukkii lähes koko kesän. Kylvääntyy. 30–60 cm. Aur.	a
131-1-4	KIRJOKOHOKKI brokglim / <i>Silene colorata</i>	* (lk)	Siemenet on ap. kerätty Kreetalta. Siellä luonnonvarainen laji. Mätästävä kasvutapa. Ruusunpunaiset, syvään halkoiset terälehdet. ”Erittäin runsaskukkainen ja sopii esimerkiksi erilaisiin astioihin ja reunuskasviksi. Pitää hiekansekaaisesta mullasta. Esikasvatus suositeltava huhtikuussa, ainakaan itselläni ei avomaankylvös onnistunut viime kesänä.” 10–20 cm	b
131-3-1	MAARIANOHDAKE mariatistel / <i>Silybum marianum</i>	*	”Kotoisin Välimeren alueelta. Lehdet isot, valkoverkkokuvioiset, mykeröt ohdakemaiset, kehtosuomut koristeellisen piikkiset. Keväällä oli 2 viikon esikasvatus, sitten taimet ulos ja ne kukkivat heinäkuusta alkaen. Voidaan kasvattaa myös kaksivuotisena. Vanha lääkekasvi, jonka lehtien kuvioitus on vanhan legendan mukaan syntynyt siten, että Neitsyt Maarialta tippui hänen imettäessään maitoa tämän kasvin lehdille.” 70–150 cm. Aur.	ab
	ISOSAMETTIKUKKA stor tagetes / <i>Tagetes erecta</i>		Kesäistutusten suosikki. Pensasmainen kasvutapa. Kukinta heinäkuusta syksyyn. Aur–pvar. Esikasvatus.	b
137-2-1A		*	Keltasävyjä.	b
137-2-1B		**	Jättisamettiruusu, jopa yli 100 cm!	b
137-2-1E		*	”Tiibet” – ”Ihana kasvi! Ystäväni naapurit toivat siemenet Lhasasta buddhalaisen temppelin pihalta. Yksinkertaiset, tummanpunaiset kukat, keltainen keskusta. Kasvaa korkeaksi, jopa metrin. Haarautuu ja on lähes puskamainen lopulta. Vahva, pysyy pystyssä. Kukkii todella runsaasti, hyvä leikkokukka. Kylvin suoraan maahan ja kukki vielä marraskuussa.”	b
	RYHMÄSAMETTIKUKKA sammetstagetes / <i>Tagetes patula</i> 		Tuttu ryhmäkasvi. 2–4 cm leveitä kukkia riittää koko kesän. Aur–pvar. Esikasvatus.	b
137-2-4B		*	Kelta-oranssi. Kanta ap. Venäjältä peräisin.	b
137-2-4C		*	Kullankeltainen, kerrottu.	b
137-2-5	KÄÄPIÖSAMETTIKUKKA liten tagetes / <i>Tagetes tenuifolia</i>	*	Sirokasvuinen, voimakkaasti haarova ja runsaskukkainen. Pienehköt oranssinkeltaiset yksinkertaiset mykeröt. Kaunis reunuskasvi myös kasvimaalle! Aur–pvar. ”Kullankeltaiset runsaat kukinnot.”	b
137-2	SAMETTIKUKKASEOS tagetesmix / <i>Tagetes spp.</i>		Seos kaikenlaisia samettikukkia.	b
137-6-6	REUNUSPIETARYRTTI mattram / <i>Tanacetum parthenium</i>	*	...alias reunuspäivänkakkara. Hyvä leikkokukka. Kylvääntyy, yleensä kv. Lääkekasvi. 20 cm. Aur.	a
139-6	ORANSSITITONIA inkakrage / <i>Tithonia rotundifolia</i>	*	Kookas (90 cm) kesäkukka, jolla daaliamaiset mykeröt VII–IX. Siemeniä ’Orange Torch’-lajikkeesta.	b
140-7-3	JÄNÖNAPILA harklöver / <i>Trifolium arvense</i>	lk	Viehättävä kuivien paikkojen luonnonkasvi. 10–30 cm. Kylvääntyy. Aur. Kanta ap. Ruotsista.	a
143-12-4	SAMETTIVERBENA skär hängverbena <i>Verbena elegans</i> var. <i>asperata</i> (syn <i>Glandularia elegans</i> var. <i>asperata</i>)	*	Rentovartinen kesäkukka amppeliin. Pieniä violetinpunaisia kukkia koko kesän. Esikasvatus. Aur.	b

Puuvartiset kasvit – pv

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
16-10-11	SAARNIVAAHTERA asklönn / <i>Acer negundo</i>	*** E-S	Saarnin lehtiä muistuttavat viisilehdykkäiset, päätöpariset lehdet. Harvaoksainen, leveälatvuksinen ja nopeakasvuinen puu. Kotoisin Pohjois-Amerikasta. 10–15 m. I–IV(V). Aur–pvar. Tuo–kos. Ra+++	C
16-10-14	VAAHTERA lönn <i>Acer platanoides</i>	*** P-S	Oulussa jo pitkään viihtyneen vaahteran siemeniä. Vaahteran siemenet eivät pidä kuivumisesta. Kylvä ne mahdollisimman pian tai säilytä viileässä. Siitä huolimatta itämiiseen voi mennä 1–2 vuotta. Kylmäkäsitely 3 kk. 10–20 m. I–IV(V). Aur–var. Tuo. Ra+++.	C
16-10-22	TATAARIVAAHTERA ginnalalönn <i>Acer tataricum</i> subsp. <i>ginnala</i>	*** P-S	” <i>Matalia, mutkarunkoisia, leveälatvaisia pikkupuuta tai rotevia pensaita...</i> ” Ehyet lehdet. Tämä kanta on menestynyt ilman pakkausvaurioita Kajaanissa. 3–5 m. I–V(VI). Aur–pvar. Kui-tuo. Ra+++	C
40-10-1	SIPERIANHERNEPENSAS sibirisk ärtbuske <i>Caragana arborescens</i>	E-S	Perinteinen, keltakukkainen (VI–VII) aidanne- ja koristepensas, myös pikkupuu. Siemenissä runsaasti proteiinia (36 %) ja rasvaa. 3–6 m. I–VIII. Aur.	H
40-10-3	EUROOPANHERNEPENSAS lyckobladsbuske <i>Caragana frutex</i>		Sirokasvuinen, kaartuvaoksainen, kesäkuussa keltaisena kukkiva aidanne- ja koristepensas. Tummanvihreät, koristeelliset, neljälehdyykkäiset lehdet. 1–1,5 m. I–VI. Aur. Kanta ap. Tornioista.	H
43-8-1	JAPANINRUUSUKVITTENI liten rosenkvitten <i>Chaenomeles japonica</i>	E-S	Oranssikukkainen (VI) pikkupensas. Keltaiset hedelmät, joista saa syksyllä sosetta. 50–80 cm. I–II(III). Aur.	C
46-6-1A	ALPPIKÄRHÖ alpklematis / <i>Clematis alpina</i>	*** P-S	Alpeilta kotoisin oleva sinikukkainen, alkukesällä kukkiva, kestävä köynnös. 3–4 m. I–IV(V). Pvar. † Kanta on ap. Kemistä. Seassa saattaa olla jokunen siperiankärhökkin. ” <i>Kukat sinisiä tai valkoisia, joukossa jokunen vaaleanpunainenkin.</i> ”	C
	SIPERIANKÄRHÖ sibirisk klematis <i>Clematis sibirica</i>		Pohjoisessakin menestyvä, Siperiassa luonnonvaraisena kasvava köynnös. Kellanvalkoiset, kellomaiset, nuokkuvat kukat VI. 3–4 m. I–V. Ravinteinen maa. Pvar. †	C
46-6-1-1 B		** P-S	Tässä kannassa on valkoiset, hieman punertavat kukat. On menestynyt hyvin Oulussa jo 15 vuotta.	C
46-6-2	TARHA-ALPPIKÄRHÖ atragene-klematis <i>Clematis</i> Atragene-Ryhmä	* P-S	” <i>Vaalean lilat – punaiset kukat.</i> ” Kemissä menestynyt kanta. †	C
46-6-25	KIINANKELTAKÄRHÖ gullklematis / <i>Clematis tangutica</i>	** P-S	Oulussa jo 15 vuotta menestynyt kanta. Ei muita kärhöjä lähistöllä. Kesä–heinäkuussa kukkiva keltakukkainen, kestävä kärhö. 2–5 m. I–V. Aur–pvar. †	C
	VIINIKÄRHÖ italiensk klematis / <i>Clematis viticella</i>		Tukeen kiinnittyvä köynnös. Sini- tai punaviolettiset kukat VII–IX. Tuore, runsasravinteinen maa. 2–3 m. I–II(III). Aur–pvar. †	C
46-6-34A		*** E-S	”Huitinen” on kestävä ja runsaskukkainen perusviinikärhö. Paljon siniliiloja, pienehköjä kukkia kesäkuun lopulta elokuulle. Kylvätynytkin omia aikojaan.	C
	PUNASAARNI rödask / <i>Fraxinus pennsylvanica</i>		Kotoisin Pohjois-Amerikasta. Pystyhaarainen puu 10–20 m. 2–3-pariset lehdet. I–III. Aur–pvar. Tuore ja ravinteinen maa.	C

68-1-5A		** K-S	”Täällä lakeudella kevähallat vievät lähes vuosittain ensimmäiset lehdet, mutta parin viikon sisällä kasvaa uudet eli ei näytä pahemmin hätkähtävän pitemmistä kesäkuun halloistakaan.” Kanta on ap. Mustilasta.	C
68-1-5B		*** K-S	Sonkajärvellä (V–VI-vyöhy.) yli 30 vuotta menestynyt kanta. ”Näistä puista olen itse kylvänyt suurella menestyskellä siten, että olen kaivanut itse siemenen esille...ja liotan pari tuntia ennen kylvämistä. Kylvöstä pidin viileässä (+3) muutaman kk talvella ja itäminen oli runsasta.”	C
82-7-1	KALJUKULTASADE alpfullregn / <i>Laburnum alpinum</i>	*** E-S	Näyttäväkukintoinen koristepensas. Pitkät, keltaiset, riippuvat kukinnot kesäkuussa. 3–4 m. I–II. Aur. †	H
88-4-2	ALPPIKUUSAMA alptry / <i>Lonicera alpigena</i>	K-S	Alppien seuduilta kotoisin oleva pysty- ja pyöreäkasvuinen pikkupensas. Tummanvihreät lehdet (5–10 cm) ja pienet kellertävät kukat. 1(–2) m. I–IV. Aur–var. Tuore, ravinteinen maa. † Kanta ap. Tuorlasta.	C
90-10	MAHONIA mahonia / <i>Mahonia aquifolium</i>	***/ ** E-S	Ainavihanta, kiiltävälehtinen pikkupensas. Keltaiset kukat touko–kesäkuussa. Lämpöä, humuspitoinen, hapan maaperä. 30–50 cm. I–IV. Pvar–var.	C
	TARHAOMENAPUU trädgårdsäppel / <i>Malus domestica</i>		Vuoden 1992 maatiaiskasvi! Puutarhan peruspuu. 3–8 m. I–VI. Aur.	C
90-15-3A		**** E-S	Siemeniä ’Antonovka’-lajikkeesta. Antonovka-siementaimia on perinteisesti käytetty kestävinä perusrunkoina.	C
104-9-1	AMURINKORKKIPUU sibiriskt korkträd <i>Phellodendron amurense</i>	E-S	Kaunis, leveälatuksinen puu, joka vaatii suuren kasvutilan. Kiiltävänvihreät, päätöpariset, 20–30 cm pitkät lehdet. Keltainen syysväri. Yksittäispuuksi. 6–8 m. I–II(III). Aur-pvar. Runsasravinteinen maa.	C/ D
106-9-3	LÄNNENHEISIANGERVO smällspirea / <i>Physocarpus opulifolius</i>	** E-S	Yhdysvaltojen itärannikolta kotoisin oleva valkokukkainen (VI–VII), nopeakasvuinen pensas. 2–3 m. I–V. Aur–var.	A
106-9-3-2	PURPPURAHEISIANGERVO smällspirea / <i>Physocarpus opulifolius</i>	** E-S	Siemeniä lännenheisiangervon tummalehtisestä ’Diabolo’-lajikkeesta. Siemenistä kasvaa ennalta arvaamattomassa suhteessa tummalehtisiä ja tavallisia vihreälehtisiä taimia sekä näiden välimuotoja.	A
	LUUMU plommon / <i>Prunus domestica</i>		Menestyy ja tuottaa satoa eteläisimmässä Suomessa. Kukki lehtien puhjetessa toukokuussa. 2–4 m. I–II(III). Aur.	D
112-7-8A		E-S	Siemenet on kerätty seuraavista lajikkeista: ’Julius’, ’Herman’, ’Reine Claude d’Oullins’ (kelt.) ym.	D
112-7-8B			”Luumun siemenet ovat puusta joka on kasvanut kaupasta ostetun sambialaisen luumun siemenistä. Tämä luumupuun on kasvanut likellä tavallisia punaluumuja. Sambialaista alkuperää oleva luumupuun on täysin talvenkestävä ja sen hedelmät ovat pieniä, tummia herkkuluumuja.”	D
112-7-29	LAMOHIETAKIRSIKKA sandkörbsbär <i>Prunus pumila</i> var. <i>depressa</i>	** E-S	Juurivesallinen maanpeittopensas. Himmeänvihreät lehdet. Valkoiset kukat lehtien puhjettua. Viihtyy lämpöisessä maassa ja kallionkoloissa. 0,2–1 m. I–IV(V–VI) Aur. Kui–tuo. Ra++. Hk+. Sa-	D
	PÄÄRYNÄ päron / <i>Pyrus communis</i>		Kiiltävälehtinen ja pystykasvuinen pikkupuun. Runsasravinteinen, lämpöä maa. 3–6 m. I–II(III). Aur.	C
114-13-1 A		*** E-S	”Siemenet on kerätty puusta... jotka on kasvatettu A. Kasvin Siperiasta tuomista siemenistä. Varmaan hyvä perusrunkoksi, täysin talvenkestävä. Hedelmät pieniä, hyvin happamia. Noin 6 m korkea.”	C
115-15-4	KORPIPAATSAMA brakved / <i>Rhamnus frangula</i>	lk K-S	Pensas tai ohutrunkoinen pikkupuun. Kauniit, kiiltävät lehdet. Luonnonvarainen kosteilla paikoilla. 2–6 m. I–VI. Aur–var. Tuo–kos. †	C
119-2-27	PUNALEHTIRUUSU daggros / <i>Rosa glauca</i>	*** E-S	Sinivihreät lehdet, vaaleanpunaiset yk. kukat kesä–heinäkuussa. Vaatimaton pystykasvuinen ruusu, joka ei tee juurivesoja ja menestyy pohjoisessa. 1,5–2 m. I–VII. Aur-pvar. Kui–Tuo. Ra++	C

119-2-51	IHARUUSU hartsros / <i>Rosa mollis</i>	lk E-S	Kivikko- ja kalliorinteiden ruusu. Yksinkertaiset ruusunpunaiset kukat kesä–heinäkuussa. Lounais-Suomessa luonnonvarainen. 0,5–1,5 m. I–III. Aur.	D
119-2-67	”KAINUUNRUUSU” pimpinellifoliaros <i>Rosa Pimpinellifolia-Ryhmä</i> 'Kainuu'	P-S	”Kainuu” on KESKAS-löytö Kajaanin UKK-puistosta. Lehdistö on pimpinellamainen, mutta hieman rotevampi ja pitkälehdykkäisempi. Kukat ovat 6–7 cm leveät, yksinkertaiset, puhtaan valkoiset. Kukkii ennen juhannusruusua. Siemenistä kasvaa samantapaisia, yksinkertais- ja valkokukkaisia pimpinellaruusuja.	D
121-2-80	KURTTURUUSU vresros / <i>Rosa rugosa</i> f. <i>rugosa</i>	** P-S	Kestävä ja kiitollinen ruusu myös pohjoiseen. ”... <i>kukat yksinkertaisia ja väri vaihtelua punaisen sävyissä, joukossa joku valkoinenkin.</i> ” Kauniit, isot ja terveelliset kiulukat. 0,5–1,5 m. I–VIII. Aur.	D
119-2-81	TARHAKURTTURUUSU rugosaros <i>Rosa</i> ”Havukka” (Rugosa-Ryhmä)	**** K-S	Pitkään kukkiva ruusulöytö Pohjois-Suomesta. Emokasvilla yksinkertaiset, tumman sametinpunaiset kukat. 1–1,5 m. I–VIII. Aur.	D
119-2-94	LUUMURUUSU plommonros / <i>Rosa villosa</i>	K-S	Ruusunpunaiset, 5 cm leveät kukat ovat 1–3 kukan rykelmissä. Pystykasvuinen, keskieurooppalainen luonnonlaji. ” <i>Menestynyt hyvin III vyöhykkeellä.</i> ” Suojaisa kasvupaikka. Komeat kiulukat. 1–2 m. I–II. Aur.	D
125-4-4	MUSTASELJA fläder / <i>Sambucus nigra</i>	*** E-S	Rehevä pensas, suuret valkoiset kukinnot VII. Kukista saa hyvää juomaa. 2–3 m. I–II. Aur–pvar.	D
125-4-8	TERTTUSELJA druvfläder / <i>Sambucus racemosa</i>	lk E-S	Nopeakasvuinen ja monenlaisissa paikoissa menestyvä pensas. Suoja- ja taustaistutuksiin. Pihojimme vanhimpia koristepensaita. ”... <i>on kotoisin Karjalan Uudeltakirkolta evakkoperheen mukanaantuomana. Nimittivät sitä seljan-kaksi.</i> ” 2–3 m. I–IV. Aur–pvar. †	D
131-14-3	PUNAKOISO besksöta / <i>Solanum dulcamara</i>	lk E-S	Luonnonvarainen, tukeen kiertyvä köynnös. Pienet violetit koisonkukat. 1–3 m. I–VI. Aur–var. †	C
132-10-18	HELMIPIHLAJA pärldrönn <i>Sorbus koehneana</i>	E-S	Kiinasta kotoisin oleva pensas tai pikkupuu, jolla on sirot, pitkulaiset ja kapeat pihlajanlehdet, lehdyköitä 19–29 kpl. 2–3 m. I–IV(V). Aur. Kui–tuo. R+++	D
136-6-5	UNKARINSYREENI ungersk syren / <i>Syringa josikaea</i>	E-S	Pysty, jäykkähaarainen pensas. Tumman sinipunaiset kukinnot kesäkuussa. 2–4 m. I–VIII. Aur–pvar. Kui–tuo. Ra+++ . Hu+	C
136-6-11	NUOKKUSYREENI hängsyren / <i>Syringa reflexa</i> (syn. <i>S. komarowii</i> subsp. <i>reflexa</i>)	P-S	Kauniskukkainen, kaarevaoksainen syreeni. ” <i>Kukat todella suuret nuokkuvat vaaleanpunaiset.</i> ” Siemenet ovat Oulunsalosta. 2–3 m. I–III(IV). Aur–pvar. Tuo. Ra+++	C
136-6-18	PIHASYREENI syren / <i>Syringa vulgaris</i>	**** K-S	Hyväntuokuiset vaalean sinivioletit kukat avautuvat juhannuksen aikoihin. ” <i>Se perinteinen laji.</i> ” Pystykasvuinen. 2–5 m. I–VI. Aur–pvar. R+++ . Hu+	C
	KANADANTUIJA tuja / <i>Thuja occidentalis</i>		Varjossakin menestyvä havupensas tai -puu 3–12 m. I–V. Pvar–var. Tuo–kos. †	C
138-11-2 A		**** E-S	” <i>Emokasvi viisimetrinen, tiheä ja kartiomainen.</i> ” Siemenet ovat peräisin Turun läänin Koskelta.	C
138-11-2 B		**** K-S	Siemeniä Heinävedeltä.	C
144-4-10	VILLAHEISI parkolvon / <i>Viburnum lantana</i>	**** E-S	Pystyhaarainen, kestävä pensas ravinteiselle paikalle metsänreunaan tai metsäpuutarhaan. 2–3 m. I–V. Aur–pvar. †	D
	TARHAOJUKKAVIINI labruskanadruva <i>Vitis Labruscana-Ryhmä</i>	E-S	Tukeen kiertyvä köynnös ja ravintokasvi. Rypäleet ehtivät kypsyvät Suomessa vain lämpiminä kesinä. 2–4 m. I–II. Aur–pvar.	C
145-8-4A		E-S	Siemeniä ’Beta’-lajikkeesta.	C
145-8-4B		*** E-S	Siemeniä ’Piimäki’-lajikkeesta.	C
145-8-4C		** K-S	Siemeniä ’Zilga’-lajikkeesta.	C

Syötävät kasvit – sk

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
	YRTTI-IISO anisop / <i>Agastache foeniculum</i>		Aniksenmakuinen tee- ja mausteyrtti. Etelässä läpäisevässä maassa yleensä monivuotinen. 50–80 cm. Aur.	ab
19-13-3A			Violettikukkainen.	ab
19-13-3B			Valkokukkainen.	ab
21-6-5-7	ILMASIPULI luftlök / <i>Allium × proliferum</i>	**** /*** E-S	Vuoden 2002 maatiaiskasvi! Pikkusipulit kasvavat varsien (50 cm) päihin. Myös aikaisin keväällä kasvavat sipulinlehdet syötäviä. Voimakkaan makuinen. Mv. Aur. Annoksessa 12 pikkusipulia.	a
	PILLISIPULI piplök / <i>Allium fistulosum</i>		Vuoden 2002 maatiaiskasvi! Ns. talvisipuli, josta saadaan sipulinvarsia jo aikaisin keväällä. Varsien päähän (50–60 cm) kasvavat pyöreät, vaaleat kukinnot. ”Kiva kukkapenkissäkin.” Mieto. Mv. Aur.	a
21-6-11A			Siemeniä Sipoosta.	a
21-6-11B		**	Siemeniä ”Winterhecke”-lajikkeesta.	a
	VALKOSIPULI vitlök / <i>Allium sativum</i>		Voimakkaan makuinen ja monia terveysvaikutuksia omaava sipuli. Menestyy myös pohjoisessa.	a
21-6-31A		*** P-S	”Ristijärvi” – vanha kainuulainen kanta. Istutus varhain keväällä kynsi kerrallaan. Kylmäkäsitelty.	a
21-6-31C		*** /**	Talvivalkosipulin itusilmuja. ”Käytin osan itusilmuista ruoanlaitossa, antoivat hyvin makua.”	a
21-6-31-1	HELMIVALKOSIPULI ormlök <i>Allium sativum</i> var. <i>ophioscordon</i>	*** E-S	Helsingin Falkullan viljelypalsta-alueella ”iät ja ajat” kasvatettu kanta. Talvivalkosipulin muunnos. Annoksessa itusilmuja. ”Käytän versoja ruohosipulin tapaan. Annan sipulien kasvaa samassa paikassa, jolloin ne jäivät mitättömän kokoisiksi, mutta tuottavat joka kevät helposti uuden lehtisadon nautittavaksi.”	a
	RUOHOSIPULI gräslök / <i>Allium schoenoprasum</i>		Tuttu monivuotinen, mieto sipuli. Tiheät lehtimättäät 20–40 cm korkeita. Aur.	a
21-6-32A		lk	Luonnonkanta Porvoon Emäsalosta.	a
21-6-32B		E-S	Kauan viljelyssä ollut kanta.	a
21-6-32-1	RUIJANRUOHOSIPULI jättegärlök <i>Allium schoenoprasum</i> subsp. <i>sibiricum</i>	*** E-S	Edellisen kookkaampi alalaji. Lehti jopa 6 mm leveä, päältä litteähkö. Tumman sinipunainen kukinto. 30–60 cm.	a
21-6-34	KÄÄRMEENLAUKKA skogslök / <i>Allium scorodoprasum</i>	lk	Viikinkien mukana levinnyt, hoikkaa valkosipulia muistuttava sipuli. Nuoret varret mausteeksi. Annoksessa on itusilmuja.	a
25-6-1	VÄINÖNPUTKI kvanne / <i>Angelica archangelica</i>	lk	Lapin aromikas ja terveellinen luonnonkasvi. Nuoret versot vihannesten tapaan. ”Kasvaa mieluiten puolivarjossa ja nostaa vihreät lehensä lumen alta esiin jo varhain keväällä. Kasvi on parhaimmillaan keväällä, jolloin sen lehtiä ja vartta kannattaa ottaa käyttöön...myös kukat voi keittää ja syödä kukkakaalin tapaan.” Houkuttelee hyödyllisiä petohyönteisiä. ”Parhaita seurattavia kasveja lapsiperheen pihalle.” 2 m. Aur–pvar.	D
31-7	TARHAMAL TSA trädgårdsmålla / <i>Atriplex hortensis</i>	***	Vanhanajan ”pinaatti”. Lehtien maku on parhaimmillaan ennen kukintaa. Punaiset lehdet. Myös näyttävä koristekasvi. Yv. Kylvytty. 100–150 cm.	a
31-14-2	KAURA havre / <i>Avena sativa</i> ”Savitaipale”	****	Mustakuorinen maatiaiskasura ap. Savitaipaleelta. 70–100 cm. Annos 30 g.	a

35-12-3C	LANTTU ”Lassen Lanttu” kålrot <i>Brassica napus</i> subsp. <i>napobrassica</i>	***	”Lassen Lanttu” on elinvoimainen, yli 20 vuoden ajan Pohjois-Karjalassa luonnonmukaisessa puutarhassa jalostunut sekoitus eri lajikkeita. ” <i>Muoto vaihtelee soikeasta littanaan, malto on kellertävää ja kuoren väri enimmäkseen vihreä. Säilyvyys erinomainen. Alkusyöksyllä ovat kiinteitä ja meheviä.</i> ” Hyväravinteinen maa. Tuhkaa tuho- laistorjuntaan. Taimien esikasvatus eduksi. Annos: 1 g 1 g = 300–500 siementä	b
35-12-5-4	VALKOKAALI ’Jögeva’ vitkål <i>Brassica oleracea</i> Capitata-ryhmä		Virolainen keskivarhainen vaalea kaali, joka soveltuu erityisesti hapankaalin valmistukseen. Sadonkorjuukypsyä 130–140 vrk taimettumisesta. Pyöreät tai hieman litistyneet kaalinpää 3,0–3,5 kg. Esikasvatus. Annos: 1 g 1 g = 250 siementä	b
41-9	KUMINA kummin / <i>Carum carvi</i>	lk	Ikivanha luonnonvarainen maustekasvi, leivän, juuston ja viinan mausteeksi. Kv. Aur. Hyväarominen kanta.	a
44-4-3	HYVÄNHEIKINSAVIKKA lungmålla <i>Chenopodium bonus-henricus</i>	**	Monivuotinen, 40–60 cm korkea vanhanajan ”pinaatti”. Kaunis koristekasvinakin. Runsasravinteinen maa. Aur-pvar.	a
49-15A	KORIANTERI koriander / <i>Coriandrum sativum</i>	*	Kuivatut siemenet mausteeksi. Yksivuotinen. Kylväytyy. Hyvä mesikasvi. 30–60 cm. Aur. ” <i>Runsaskukkainen ja satoisa.</i> ”	a
65-11-1	TATTARI bovete / <i>Fagopyrum esculentum</i>		Kotimaista tattarin siementä Vilppulasta. Tattari on vanha (gluteiiniton) viljelykasvi, joka menestyy lämpimillä ja hiekevillä rinnepelloilla. Loppukesällä koristeelliset punertavat lehdet. Arka kesähalleille. Kylvö lämpimään maahan. Erinomainen mesikasvi ja viherlannoituskasvi. 50–80 cm. Annos 50 g riittää 10 m ² . Kysy tarvittaessa isompaa annosta. Tattarin siemenet pitää kuoria ennen käyttöä.	a
84-16-2	VIHANNESKRASSI smörgåskrasse <i>Lepidium sativum</i>	*	Nopeakasvuinen ja raikkaanmakuinen lehtivihannes. Voidaan kasvattaa myös sisällä ikkunalaudalla. Satoa saadaan 10–14 vrk kylvöstä.	ab
85-9A	LIPERI libbsticka / <i>Levisticum officinale</i>		Vuoden 2010 maatiaskasvi! Voimakasvuinen ja -arominen, perinteinen liemiyrtti. 150–200 cm. Aur-pvar. ” <i>Uljas kasvi, pitäis oppia enempi käyttämään.</i> ”	ab
91-14	KAMOMILLASAUNIO kamomill / <i>Matricaria chamomilla</i> (syn. <i>M. recutita</i>)		Yksivuotinen mykerökukkainen teeyrtti. ” <i>Siemenet ovat alun perin Labbyn kartanosta...kamomilla kasvoi siellä villyntyneenä pelloilla. Nyt sitä on runsaasti kasvimaillani.</i> ” Runsaskukkainen kanta. 20 cm. Aur. Lämpäisevä maa.	a
	SAKSANKIRVELI spansk körvel / <i>Myrrhis odorata</i>		Perinteinen keittiöyrtti. Koko kasvissa aniksen maku. Parhaimmillaan tuoreena. Mv. 50–150 cm. Aur-pvar.	D
95-7A		**** E-S	ap. Perniöstä peräisin oleva hyvin vanha kanta.	D
95-7B		** P-S	Pohjois-Suomessa hyvin menestynyt kanta.	D
95-7C		*** E-S	Siemeniä Espoosta.	D
98-14-4	MÄKIMEIRAMI kungsmynta / <i>Origanum vulgare</i>		Oreganon sukulainen. Kauniit vaalean punaviolettiset kukat. Hyvä perhoskasvi. 40–70 cm. Monivuotinen. Aur.	ab
	PALSTERNAKKA palsternacka / <i>Pastinaca sativa</i>		Ikivanha lääke- ja ravintokasvi. Syötävät juuret säilyvät talven yli maassa. Kv. Aur. Erinomainen hyönteiskasvi.	a
101-10A		****(*) K-S	”Muuruvesi” – kauan viljelyssä ollut kanta. Annos 3g.	a
101-10B		**	Siemenet on kerätty vanhasta englantilaisesta 'White Gem' -lajikkeesta. Annos 3 g.	a
101-10C		**** E-S	”Fiskars” – tienpientareille ja joutomaille villintyneen palsternakan siemeniä Fiskarsista. Annos 3 g.	a
101-10D		**** E-S	Villintyneen palsternakan siemeniä Tikkurilasta.	a

103-13-2 A	PERSILJA persilja / <i>Petroselinum crispum</i>	**	Jo 10 vuotta itse lisättyä persiljan siementä Espoosta. Esikasvatus tai kylvö aikaisin suoraan maahan. Siementen liotus nopeuttaa itämistä. Runsasravinteinen, kosteutta pitävä maa. Yv–kv.	ab
106-8-3	TOMATILLO tomatillo / <i>Physalis philadelphica</i>	**	Toomaatinsukuinen kasvi kasvihuoneeseen. Paljon keltaisia hedelmiä, joita syödään ainoastaan keitettyinä. Salsakastikkeiden raaka-aine. 60–80 cm. Aur.	b
108-6-5 G	SILPOYDINHERNE märgärt / <i>Pisum sativum</i>		”Maatiaisherne” – valkokukkainen, korkeakasvuinen (150–200 cm) silpoydinherne, vaatii tukemisen. Ollut noin 10 vuotta sitten Maatiaisien luettelossa, mahdollisesti vanha ’Aldermann’-lajike.	a
	TARHARAPARPERI rabarber / <i>Rheum × hybridum</i> (syn. <i>R. rhubarbarum</i>)		”... sitä suurempi, mitä parempi maa ja aika ajoitin sille tekee hyvää istutus uuteen hyvään maahan.” Aur–pvar. Ominaisuudet eivät välttämättä periydy siemenjälkeläisiin samanlaisina. Kestäviä kantoja kuitenkin ovat.	A
116-2-3 A		**** E-S	”Helsinki” – ainakin 70 vuotta viljelty kanta Helsingistä. ”Hyvin satoisa. Varret ovat paksut ja väriltään punavihreät.”	A
116-2-3 B		**** K-S	”Pyykäri” – kauan Porin seudulla kasvanut kanta. ”Kestävä ja nopeakasvuinen.”	A
116-2-3 C		**** K-S	”Paksuvartinen, mehevä, hapan – punainen juuresta, kookas.”	A
116-2-3 D		**** P-S	”Alavieskalainen”	A
116-2-3 E		**** P-S	”Kempeläläinen” – aikainen ja isokasvuinen kanta.	A
116-2-3 F		****	”Höyhtyä” – lähes 50 vuotta Oulussa kasvatettu kanta. ”Isokokoinen, hapan. Varret punertuvat jonkin verran.”	A
116-2-3 G		****	”Heinävesi” – ”Tyvestä punaiset, ranteenpaksuiset varret ovat yli 50 cm pituisia. Satoisaksi kehuu, maku ei kovin hapokas. Käytän enimmäkseen mehustukseen ja hilloksi.” Satoisa, kookaskasvuinen kanta. Kyseessä ilmeisesti vanha ’Victoria’-lajike.	A
123-3	”SALAATTIHIERAKKA” sallatskräppa / <i>Rumex</i> sp.	**	Salaattihierakan nimellä tullut kasvi, mahdollisesti tarhausolaheinä. Siemenet ovat erilaiset kuin seuraavalla lajilla.	A
123-3-5	PINAATTIHIERAKKA spenatskräppa / <i>Rumex patientia</i>	****	Vanha lehtivihannes, jonka lehtiä voi käyttää pinaatin tapaan. Tämä ”Fredrika”-kanta on peräisin J. L. Runebergin kotimuseon puutarhasta. ”Se on kasvanut siellä jo 1800-l.”	A
123-3-7	PUNAHIERAKKA rödädrad syra / <i>Rumex sanguineus</i>	*	Viinisulaheinäksi kutsuttu koristeellisen punaruotinen salaattivihannes. Kaksi- tai monivuotinen. Pvar.	a
128-4-1	MUSTAJUURI svartrot / <i>Scorzonera hispanica</i>	*	Monivuotinen, mustakuorinen, mieto ja terveellinen juures. ”Kasvatan mustajuuria kaksivuotisena täällä pohjoisessa, koska yhtenä kesänä tulee vain hyvin ohuita juuria. Toisena kesänä juuri paksuuntuu mukavasti, kukkiikin runsaasti. Kestää hyvin talven, itää helposti.”	a
	KASKIRUIS råg / <i>Secale cereale</i>	**** P-S	Vuoden 2012 maatiaiskasvi! Kysy tarvittaessa isompaa määrää. Ylläpitolistalta (s. 44) löytyy lisää kantoja.	a
128-7D		****	”Lennuksen ruis” – ”maatiaisruista, jota on ammoisista ajoista viljelty kotiseudullaan Etelä-Karjalassa Lennusjärven ympärillä.” Ruis on pitkäkortista – pitkä mies peittyi siihen – pienijyväistä, hyvänmakuista, kohtalaisen satoisaa. Pensominen on ollut kohtalaista. Tähdät katkeilevat jonkin verran, erityisesti puidessa. Kasvusto soveltuu hyvin rikkaruohojen hävittämiseen varjostamalla. Suositellaan Kaakois- ja Etelä-Suomeen. Annos 50 g.	a
	TOMAATTI tomat / <i>Solanum lycopersicum</i>		Taimikasvatus 7–8 viikkoa ennen ulosistutusta. Lämmin paikka tai seinusta. Hyväravinteinen maa. Hallanarka.	b

131-14-7 A		**** E-S	”Potattomatti” – yli 60 vuotta Savitaipaleelle viljelty tomaatti. Lehdet muistuttavat perunan lehtiä. ” <i>Vaattimaton kasvattaa, aikainen lajike, maukkaat tomaatit.</i> ” Avomaalla maku parhaimmillaan.	b
	KAURAJUURI <i>havrerot / Tragopogon porrifolius</i>		Kaksivuotinen vanha viljelykasvi. Miedot juuret esim. keittoihin. Lilansiniset kukat.	a
140-1A		*	Siemenet on kerätty lajikkeesta ’(Mammoth) Sandwich Island’, joka on vanha lajike vuodelta 1899.	a
	HÄRKÄPAPU <i>bondböna / Vicia faba</i>	!	Vuoden 2000 maatiaiskasvi! Härkäpapu on vanha viljelykasvi koko maailmassa, hyvä valkuaiskasvi. Ei ole kylmänarka. 70–100 cm. Annos 50g.	a
144-5-2 A		****	”Savitaipale”. Maatiaiskanta, jolla on keskikokoiset, vaaleat ja violetit pavut. Perinteinen rokkapapu. Savitaipale on maatiaiskanta, mikä tarkoittaa, että pavuissa on paljon vaihtelua. Kannan jalostamista on helppo itse jatkaa valitsemalla lisäykseen omaa makua miellyttäviä pulleita papuja. Vaaleat pavut ovat miedompia, violetit pavut vahvempia ja ruskeat pavut karvaamman makuisia.	a
144-5-2 B		****	”Kaulion Valkea” eli ”Savitaipaleesta” erotellut vaaleat pavut, jotka ovat tummia miedompia. Vaaleista pavuista voi kasvaa myös tummempia papuja. Kantaa voi ylläpitää valitsemalla kylvettäväksi aina vain vaaleita papuja.	a
144-5-2 D		****	”Aunus”. Maatiaiskanta, jolla on keskikokoiset, mustat pavut.	a

Vihannesten siemenet

Välitämme seuraavia muualta hankittuja vihannesten siemeniä. Siemenet ovat siementuotantotarkastettuja ja luomumerkit (L) myös luomusertifioituja. Annokset **2,50 €kpl** ja jäsenille **1,80 €kpl**. Näitä siemeniä ei koske siementen vaihto-oikeus.

Tilaisnro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Luomusiemen	Kuvaus	K
21-5-9	VIHERSIPULI ’White Lisbon’ <i>Allium cepa</i> Vihersipuli-Ryhmä	L	Vanha tunnettu lajike, joka on ollut viljelyssä jo 1787. Kylvö avomaalle mahdollisimman varhain. Tarvitsee kosteutta itääkseen. Tuoresatona korjataan koko kasvi, kun naatit ovat riittävän isot. Satoa saadaan noin 60 vrk kuluttua. Tuore, runsasmultainen maa. Annos: 1 g (= 300–500 siementä). Luomusiemen.	a
	TILLI <i>dill / Anethum graveolens</i>		Tillin voi kylvää mahdollisimman aikaisin. Runsa ravinteinen kivennäismaa. Tarvitsee kosteutta. Siemenet itävät 14–18 vrk. Itämistä voi nopeuttaa liottamalla siemeniä. 1g = 600–700 siementä.	a
25-5-1A	’Pikantne’		Voimakasarominen ja aikainen lehtitilli. Taimettumisesta sadonkorjuuseen 23–35 vrk. Annos: 2 g.	a
25-5-1B		L	Tavallinen lehtitilli. Annos: 2 g. Luomusiemen.	a
25-5-1C	’Tron-Trava’		Voimakasarominen tilli. Antaa pitkään satoa kukkimatta. Taimettumisesta sadonkorjuuseen 35–45 vrk ja kukintaan 65–70 vrk. Venäläinen lajike. Annos: 2 g.	a
25-5-1D	’Russian Size XL’		Voimakkaan makuinen pensastilli. Antaa pitkään satoa kukkimatta. Suuret, kookkaat varret muodostavat jopa 50 cm läpimittaisen pehkon. Lehdet ja varret säilyttävät makunsa kauemmin kuin tavallinen tilli. Venäläinen lajike. Taimiväli 35 cm. Annos: 200 siementä. Esikasvatus eduksi.	b

26-6-1	MAUSTEKIRVELI 'Fijne Krul' dansk körvel / <i>Anthriscus cerefolium</i>	L	Sarjakukkaisiin kuuluva maustekasvi. Ohuet hyväaromiset lehdet tuoreena mm. sieniruokien mausteeksi. Satoa saadaan 30–50 vrk kylvöstä. Kerää nitraattia eli paras kasvattaa vähätyppisessä maassa. Ei paahteeseen. Lehdet korjataan ennen kukintaa. Annos 0,5 g. Luomusiemen. 1g = 330–600 siementä	a
	PUNAJUURIKAS rödbeta / <i>Beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>		Punajuuret viihtyvät hyväravinteisessa maassa, hiesu- ja hiesusavimailla. Tarvitsee kosteutta. Lämmin, aurinkoinen kasvupaikka. Pitää suolavedellä kastelusta. Liota siemeniä 1 vrk ennen kylvöä. Kylvö 2–4 cm syvyyteen vähintään +4–5 asteiseen maahan. Optimaalinen itämislämpö on +18–20 astetta. Ensimmäinen harvennus tehdään 2–4 cm välein ennen kuin toinen lehtipari ilmestyy. 1g = 40–60 siementä	a
33-10-4 A		'Punakuul'	Aikainen, kylmänkestävä lajike. Taimettumisesta sadonkorjuuseen kestää 65–90 vrk. Juurikkaat pyöreitä, tummanpunaisia. Tummassa mallossa on vaaleampia renkaita. Täyteläinen ja pehmeä maku. Annos: 2 g.	a
33-10-4 B		'Bordo AS'	Keskivarhainen, 70–120 vrk, litteänpöyreä herkkupunajuuri. Sisus tummanpunaista, mehukasta, tasaista. Maku hedelmäinen ja makea. Hyvä säilyvyys. Annos: 10 g.	a
35-12-3 B	LANTTU 'Simo' kålrot / <i>Brassica napus</i> subsp. <i>napobrassica</i>	****	'Simo' on vanha, jo 1800-l. viljelty lanttu. Satoisa ja tasalaatuista satoa antava. Soveltuu varhaisviljelyyn, syksyllä korjattavaksi ja myös varastoitavaksi. Malto on vaaleankeltainen, tasaisesti väritynyt, mieto ja hyvänmakuinen. Taimien esikasvatus eduksi. Annos: 1 g (= 300–500 siem)	ab
35-12-5-6	KYSSÄKAALI 'Blankyt' kålrabbi <i>Brassica oleracea</i> Gongylodes-Ryhmä		Mehukas ja aikainen kaali. Satoa noin 80–85 vrk kylvöstä. Kylmänkestävä aikainen lajike. Kasvattaa syötävän mukulan maan päälle. Purppuranvärinen ohut kuori, malto mehukasta ja makeaa. Esikasvatus huhtikuussa tai etelässä kylvö suoraan avomaalle. Kalkittu, ravinteinen, savensekainen maa. Annos: 0,8 g. 1g = 210–280 siementä.	ab
35-12-5-10	LEHTIKAALI 'Scarlett' grönkål <i>Brassica oleracea</i> Sabellica-Ryhmä		Koristeellinen! Erittäinen kurtuiset purppuranvioletit lehdet. Kestää pakkasta aina –18 asteeseen asti. Sisältää runsaasti C-vitamiinia. Esikasvatus tai kylvö avomaalle toukokuussa. Hyvä puutarhamaa. Annos: 0,8 g. 1g = 200–300 siementä.	ab
	KASKINAURIS rova / <i>Brassica rapa</i>	!	Vuoden 1990 maatiaiskasvi! Ohran ohella vanhimpia viljelykasvejamme. Lämmin, multava hieta- tai hiekkamaa paras. Pitää tuhkasta. 1g = 400–600 siementä.	a
35-12-6 A		'Eno'	**** 'Eno' – vanha suomalainen kaskinauriskanta. Annos 3 g.	a
35-12-6 C		''Sulon nauris''	**** ''Sulon nauris'' – vanha kainuulainen, Putkosen tilalta Sotkamosta lähtöisin oleva kaskinauriskanta. Keltainen ja litteä. Seassa kasvaa yleensä muutamia muunkin muotoisia. Ollut aikaisemmin ''Ristijärvi''-nimellä. Annos 1,5 g.	a
49-15 B	KORIANTERI koriander / <i>Coriandrum sativum</i>	L	Lehdet ja varret mausteeksi salaatteihin ja keittoihin. Kuivatut siemenet mausteeksi. Eteeriset öljyt hoitavat sappirakkoa ja parantavat ruoansulatusta. Yksivuotinen. Kylvääytyy. Hyvä mesikasvi. 60 cm. Aurinkoinen lämmin kasvupaikka. Kylvö toukokuussa avomaalle. Annos 1g (= 90 siementä). Luomusiemen.	a
	AVOMAANKURKKU frilandsgurka / <i>Cucumis sativus</i>		Lämmin, hyvin kalkittu ja lannoitettu, kosteutta pidättävä maa. Kylvö lämpimään maahan tai esikasvatus. Hallanarka. 1g = 25–40 siementä.	ab
52-8-4-1 A		'Altai'	Hyönteispölytteinen, aikainen ja kylmänkestävä. Iduista satoon 35–50 vrk. Kurkut säilyvät kauan vihreinä, hyvä kesämökkiläiskurkku. Tuorekäyttöön. Annos: 15 siementä.	ab

52-8-4-1 B		'Muromsky 36'		Perinteinen venäläinen lajike, josta tehdään hapan- ja suolakurkut. Hedelmät 10–15 cm, nystypintaisia. Aikainen, taimettumisesta sadonkorjuuseen 40–45 vrk. Härmänkestävä. Hyönteispölytteinen. Annos: 0,5 g	b
52-8-4-1 C		'Cornichon de Paris'		Vanha ranskalainen, nystyräpintainen lajike. Erittäin hyvänmakuiset, rapeat kurkut korjataan yleensä pieninä (alle 10 cm). Satoa saadaan 45–50 vrk taimettumisesta. Vastustuskykyinen kurkun mosaiikkivirusta ja rupea vastaan. Esikasvatus. Hyvä säilöntään. Hyönteispölytteinen. Annos: 2,0 g	b
53-1-2	MYSKIKURPITSA 'Muscage de Provence' myskpumpa / <i>Cucurbita moschata</i>		L	Makea, oranssimaltainen kurpitsa, joka kestää varastointia hyvin. Myös nuoria hedelmiä voi syödä. Soikeat, poimupintaiset, oranssit hedelmät voivat kasvaa 10 kg painoisiksi. Hyväravinteinen ja lämmin kasvupaikka. 100–110 vrk. Esikasvatus. Annos: 2 g. Luomusiemen.	b
53-1-3-1	KESÄKURPITSA 'Drakosha' sommarpumpa / <i>Cucurbita pepo</i>			Kiiltävän tummanvihreät, tasapaksut, hedelmät. Satoa alkaa saada 40–43 vrk taimettumisesta. 15–20 cm pituiset kurpitsat herkullisia. Täysikasvuiset kurpitsat kestävät myös varastointia. Lyhyt esikasvatus tai kylvä avomaalle kesäkuun alussa. Hallanarka. Hyväravinteinen, lämmin kasvupaikka. Annos: 2 g.	ab
	PORKKANANA morot / <i>Daucus carota</i>			Syvämultainen, hyvin kalkittu maa. Kylvä aikaisin toukokuussa. Siemeniä voi liottaa ennen kylvää 10 h itämisen nopeuttamiseksi. 1 g = 600–1000 siementä.	a
55-12-3 A		'Nantes 2'	L	Hyvänmakuinen perusporkkana. Varhaisviljelyyn ja myös syksyn sadonkorjuuseen. Annos: 2 g. Luomusiemen.	a
55-12-3 B		'Saharny Palchik'		Venäläinen varhaisporkkanauutuu. Satoa saadaan 50–65 vrk taimettumisesta. Porkkanat ovat 10–12 cm pitkiä, tasaleveitä, mehukkaita ja maukkaita. Tuorekäyttöön. Annos: 2 g	a
58-10	ISOHIETASINAPPI sandsenap / <i>Diplotaxis tenuifolia</i>		L	Italialainen rucolasalaatti eli isohietasinappi. Hyvin liuskaiset, tummanvihreät lehdet, voimakas maku. Hidas alkukehitys, mutta saattaa talvehtia avomaalla. Annos: 0,5 g. 1 g = 10 000 s. Luomusiemen.	ab
63-8	SINAPPIKAALI, RUKOLA 'Pasjanss' senapskål / <i>Eruca sativa</i>			Nopeakasvuinen, suosittu salaattivihannes. Itää nopeasti. Satoa saadaan 20–25 vrk taimettumisesta. Lehtiä korjataan ennen kukintaa, sadonkorjuu lisää satoa. Annos: 0,5g.	ab
	SALAAATTI sallat <i>Lactuca sativa</i>			Salaatit menestyvät kosteutta pidättävässä, multavassa maassa. Tarvitsee paljon fosforia ja kaliumia. Kylvä suoraan avomaalle toukokuussa. Voidaan myös esikasvattaa. Peitä hyvin ohuesti, siemenet itävät valossa nopeimmin, mutta eivät välttämättä idä yli 25 asteessa. 1 g = 700–1000 siementä.	ab
82-9-1-2 B	KERÄSALAATTI 'Maikönig' huvudsallat <i>Lactuca sativa</i> Capitata-Ryhmä		L	Tunnettu lajike vuodelta 1909. Aikainen, sileälehtinen. Mureat, vaaleanvihreät kerät. Mieto ja hyvänmakuinen. Annos: 1,0 g. Luomusiemen.	ab
	BATAVIASALAATTI bataviasallat <i>Lactuca sativa</i> Capitata-Ryhmä			Varhainen, kähärälehtinen lehtisalaatti, joka muodostaa koristeellisia lehtiruusuksia. Satoa saadaan 45–50 vrk kylvöstä. 1 g = 800–1200 siementä.	
82-9-1-2 C		'Lollo Bionda'	L	Muodostaa vihreän lehtiruusuksen. Ei kuki. Myös kasvihuoneeseen. Annos: 1,0 g. Luomusiemen.	ab
82-9-1-2 D		'Lollo Rossa'	L	Muodostaa tiiviitä, kähärälehtisiä, punertavia, koristeellisia lehtiruusuksia. Kasvu aika noin 48 vrk. Annos: 1,0 g. Luomusiemen.	ab
82-9-1-3	TAMMENLEHTISALAATTI ekbladssallat 'Red Salad Bowl' <i>Lactuca sativa</i> Crispa-Ryhmä		L	Voimakaskasvuinen. Tekee koristeellisen, puna-vihertävän lehtiruusuksen. Sileät lehdet. Annos: 1 g. Luomusiemen.	a

104-7-5-2	PENSASPAPU 'Vaia' buskböna <i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	L	Virossa 1991 jalostettu, aikainen, pystykasvuinen, 35–45 cm korkea pensaspapu. Noin 16 cm pitkä palko on kalvoton ja säikeetön. Erittäin hyvänmakuinen niin tuoreena kuin säilötyinäkin. Vastustuskykyinen laikkutaudille. Lämmin kasvupaikka ja hyväravinteinen, kuohkea maa. Kylvetään kun maa on lämmennyt kunnolla. Hallanarka. Harso auttaa alkukasvatuksessa. 60 vrk. Annos: 25 g riittää noin 5 rivimetrille. Luomusiemen.	a	
103-13-1	KÄHÄRÄPERSILJA bladpersilja / <i>Petroselinum crispum</i> var. <i>crispum</i> 'Grüne Perle'	L	Tuttu poimulehtinen persilja. Kylvö aikaisin tai esikasvatus. Siementen liotus nopeuttaa itämistä. Ravinteinen, kosteutta pidättävä maa. Annos: 1 g. Luomusiemen.	ab	
103-13-2 B	SILOPERSILJA 'Gigante d'Italia' slätpersilja / <i>Petroselinum crispum</i> var. <i>neapolitanum</i>	L	Iso- ja sileälehtinen persilja. Hyvä aromi. Voimakas kasvuinen, kylmänkestävä ja talvehtiva lajike. 25–50 cm. Annos: 1 g. Luomusiemen.	ab	
	BASILIKA basilika / <i>Ocimum basilicum</i>		Ihana-arominen yrtti. Lehtien maku on parhaimmillaan tuoreena. Esikasvatus huhtikuussa. Lämmin kasvupaikka tai kasvihuone, hallanarka. 1 g = 700–900 siementä.	b	
97-12-2 A		'Genovese'	L	Hyväarominen, vihreälehtinen perusbasilika. Esikasvatus huhtikuussa. Annos: 0,5 g. Luomusiemen.	b
97-12-2 B		'Rosie'	L	Tumman purppuranväriset lehdet, tiivis ja pysty kasvutapa. Esikasvatus huhtikuussa. Annos: 0,5g. Luomusiemen.	b
97-12-2 C		'Vasilisk'		Nopeakasvuinen, pienilehtinen, pensasmainen basilika. Korkeus 20–25 cm. Lehdissä pippurin ja neilikan tuoksua. Soveltuu hyvin ruukkukasvatukseen. Annos: 1,0 g.	b
	HERNEET ärt / <i>Pisum sativum</i>			Kosteutta pidättävä, kalkittu puutarhamaa. Kylvetään lämpimään maahan n. 5 cm syvyyteen. Liota siemeniä yön yli ennen kylvöä.	a
108-6-5 B	SILPOYDINHERNE 'Aamisepp' märgärt / <i>Pisum sativum</i>	L	Virolainen, keskivarhainen, makea herne. 50–60 vrk taimettumisesta kukintaan. 120–150 cm korkea ja satoisa. Palossa on 8 siementä. Resistentti <i>Ascochyta</i> -laikkutaudille. Pitkään satoa antava herkkuherne. Annos: 25 g, riittää noin 5 rivimetrille. Luomusiemen.	a	
108-6-5 C	SILPOYDINHERNE 'Valma' märgärt / <i>Pisum sativum</i>	L	Virolainen aikainen lajike, taimettumisesta vain 40–58 vrk sadonkorjuuseen. Matalakasvuinen (35–65 cm). Keskkokoisissa (7–9 cm) paloissa jopa 9 siementä. Hyvänmakuinen, kohtuullinen kestävyys laikkutaudille. Annos: 25 g, riittää noin 5 rivimetrille. Luomusiemen.	a	
108-6-8	TAITTOYDINHERNE 'Sugar Bon' brytsockerärt / <i>Pisum sativum</i>			Aikainen. Erittäin makeat herneet ja paksu- ja mureakuoriset palot. Kuorissa ei ole kalvokerrosta, joten palot voi syödä kokonaisina. 50–70 cm. Kasvu aika n. 56 vrk. Pitkä sadonkorjuuaika. Voidaan kylvää useaan kertaan.	a
115-5-3	RETIISI 'Jögeva 169' rädisa <i>Raphanus sativus</i> Radicula-Ryhmä	L	Virolainen, erittäin aikainen retiisilajike, vain 20–24 päivää kylvöstä sadonkorjuuseen. Kasvaa viilleissäkin oloissa hyvin. Kirkkaanpunainen ja muodoltaan pyöreä. Sietää maan kosteuden vaihtelua eikä ole herkkä halkeilemaan. Annos: 5 g. Luomusiemen.	a	
126-9-3	KESÄKYNTELI sommarkyndel / <i>Satureja hortensis</i>			Ns. pippuriyrtti, erinomainen papumauste. Esikasvatus tai kylvö kesäkuun alussa suoraan avomaalle. Korjataan kun aloittelee kukintaa. Lämmin, aurinkoinen, vähäravinteinen kasvupaikka. Annos: 0,5 g. 1g = 1500 siementä.	ab
	TOMAATTI tomat / <i>Solanum lycopersicum</i>			Tomaatti tarvitsee runsaasti ravinteita ja lämpöä sekä pitkän kasvukauden. Kasvi on hallanarka mutta tuottaa hedelmiä niin kauan kuin lämpöä ja valoa riittää. Esikasvatus maalishuhtikuussa, 7–8 viikkoa ennen ulosistutusta. Kasvihuone tai lämmin seinusta.	b
131-14-7 D		'Amuuri Kiirevalmiv'		Aikainen venäläinen lajike avomaalle (93–105 vrk). Matalakasvuinen (35–45cm). Pienehköt, pyöreät hedelmät (30–40g). Annos: 0,1 g.	b

131-14-7 E		'Sub-Arctic'		Nopeakasvuinen ja aikainen (82–86 vrk) venäläinen lajike avomaalle. Tuottaa satoa myös viileänä kesänä. Muodostaa tiiviin pensaan (40–45cm). Varkaita ei tarvitse poistaa. Tomaatit ovat pyöreitä, punaisia ja mehukkaita (30–40 g). Vain lyhyt esikasvatus huhti–toukokuussa.	b
131-14-7 F		'Bajaja'		Hyvin aikainen ja satoisa lajike, joka soveltuu kasvatettavaksi isoissa ruukuissa sisällä ja parvekkeella. Valtava määrä pyöreitä pieniä hedelmiä (8–10 g) jotka ovat kiinteitä, eivät halkeile eivätkä putoile. Annos: 40 siementä.	b
131-14-7 G		'Ace 55 VF'	L	Varhainen lajike (70–80 vrk) sekä avomaalle että kasvihuoneeseen. Korkeus 1,2–2,0 m. Optimilämpötila +22–24. Punaiset, pyöreät hedelmät (140–180 g). Täyteläinen maku. Tuorekäyttöön. Annos: 0,2 g. Luomusiemen.	b
108-2	STEVIA, MAKEASTEVI <i>stevia / Stevia rebaudina</i>			Kasvi, jonka tuoreita ja kuivattuja lehtiä voidaan käyttää makeutusaineena. On 150 kertaa makeampaa kuin sokeri. Esikasvatus maaliskuussa. Ravinteinen maa ja lämmin kasvupaikka. Hallanarka. Voidaan kasvattaa ruukussa ja talvehdittää sisällä viileässä. Annos: 10 siementä.	b
138-15-7	TIMJAMI <i>kryddtimjan / Thymus vulgaris</i>		L	Tuttu keittiöyrtti. Lämmin kasvupaikka. Saattaa talvehtia, mutta ei siedä talvimärkyä. Kivikkopuutarhaan. Esikasvatus huhtikuussa. Annos: 0,1 g. Luomusiemen. 1g = 4000 siementä.	b
143-4-2	SALAATTIVUONANKAALI 'Grote Noordhollandse' vintersallat <i>Valerianella locusta var. oleracea</i>		L	Runsaasti ravintoaineita sisältävä, hienonmakuinen lehtivihannes. Kylvetään aikaisin keväällä tai vasta loppukeksällä. Kasvaa viileässä ja kosteassa, kestää pakkasta. Kalkittu, niukkaravinteinen multamaa. Ei paahteeseen. Voidaan kylvää myös syksyllä. Annos: 1,0 g. Luomusiemen. 1g = 500–700 siementä.	a

Siemeniä ylläpitoviljelyyn

Välitämme seuraavia siemeniä niille henkilöille, jotka sitoutuvat ylläpitoviljelyyn. Tämä tarkoittaa sitä, että **siementen tilaaja lähettää kasvin siemeniä takaisin Maatiaiselle 3 kertaa seuraavien 5 vuoden aikana ja juuresten kohdalla 2 kertaa 5 vuoden aikana**. Tämä sen vuoksi, että arvokkaat siemenkannat säilyvät ja lisääntyvät. Ylläpitoviljelyyn tilattavat siemenet merkitään tilauslomakkeeseen omaan kohtaansa. Siemenviljelyohjeet tulevat tilauksen mukana. Näitä kasvikan-toja saattaa myöhemmin tulla yleiseenkin välitykseen, kunhan siemeniä saadaan riittävästi.

Syötävät kasvit ylläpitoviljelyyn

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
21-5Y	LITULAUKKA löktrav / Alliaria petiolata	lk	Kaksivuotinen, ristikukkaiskasveihin kuuluva villivihannes. Syötävät lehdet tuoksuvat sipulilta. Siemenet Turusta.	a
	VALKOSIPULI vitlök / Allium sativum		Voimakkaan makuinen ja monia terveysvaikutuksia omaava sipuli. Menestyy myös pohjoisessa. Ei tarvitse suojaetäisyyttä muihin valkosipuleihin, koska lisääntyy suvuttomasti.	a
21-6-31 YB		****	Itusilmuja 'Alexandra'-talvi Valkosipulilajikkeesta. Talvi Valkosipulin kookkaat kynnet istutetaan syksyllä. Annoksessa on itusilmuja, jotka voidaan kylvää myös keväällä. Itusilmujen kasvatus sipuleiksi kestää 2–3 vuotta. Aur. Huom. Itusilmut eivät kestä kuivumista.	a

28-3-1Y	ISOTAKIAINEN stor kardborre / <i>Arctium lappa</i>	lk	Melko harvinainen vanhan kulttuurin seuralaislaji. Rohdos- ja hyötykasvi, villivihanneksenakin käytetty. ”Kuorittuja nuoria varsia voidaan käyttää parsan tapaan.” Juuria (<i>gobo</i>) käytetään Japanissa ravinnoksi ja lehtiä pinaatin tapaan. Kotimainen luonnonkanta Kaarinasta Kuusiston piispanlinnan raunioilta. 90–200 cm. Ravinteinen, syvämultainen maa. Kv–mv. Aur. Risteytyy muiden lähellä kasvavien isotakiaisten kanssa / 800 m varoetäisyys.	A
29-12-4 YC	PARSA sparris / <i>Asparagus officinalis</i>		”Teuva” – vanha, kauan viljelty kanta. Parsaa on viljelty Suomessa jo 1700-luvulla. Kukkapenkissäkin kaunis. Satoa voi alkaa korjata 3–4 vuoden päästä. 80–100cm. Aur.	a
	LANTTU kålrot <i>Brassica napus</i> subsp. <i>napobrassica</i>		Hyväravinteinen maa. Tuhkaa tuholaistorjuntaan. Taimien esikasvatus eduksi. Annos: 1 g = 300–500 s.	ab
35-12-3 YA		****	”Messukylä” on 100 v. ajan Tampereella kasvatettu kanta. ”Pyöreämpi, keltaisempi ja maultaan makeampi kuin meillä yleisimmin kasvatetut lajikkeet.” Ei säily kovin hyvin varastossa eikä kestä koneellista sadonkorjuuta. Ap. lähtöisin joko Norjasta tai Venäjältä.	b
35-12-3 YB		****	’Simo’ on vanha, jo 1800-l. viljelty lanttu. Satoisa ja tasalaatuista satoa antava. Soveltuu varhaisviljelyyn, syksyllä korjattavaksi ja myös varastoitavaksi. Malto on vaaleankeltainen, tasaisesti väritynyt, mieto ja hyvänmakuinen.	ab
	KASKINAURIS rova / <i>Brassica rapa</i>		Vuoden 1990 maatiaskasvi! Ohran ohella vanhimpia viljelykasvejamme. Lämmin, multava hieta- tai hiekkamaa paras. Pitää tuhkaista. Siemenviljelyssä (2. kesänä) huomioitava varoetäisyys 1 km muihin kukkiviin naurislajikkeisiin sekä myös muihin tämän lajin (<i>B. rapa</i>) kukkiviin kasveihin: pinaattikiinakaali, mizuna, rypsi, kiinankaali, vihannessinappi ja tatsoikaali.	a
35-12-6 YB			”Oulu” – Oulun seudulla kasvatettu iso, keltainen ja pyöreä (kaski)nauriskanta.	a
41-9Y	KUMINA kummin / <i>Carum carvi</i>	lk	Ikivanha luonnonvarainen maustekasvi, leivän, juuston ja viinan mausteeksi. Kv. Aur. Erityisen aromikas kanta.	a
45-5-2Y	SIKURI cicoria / <i>Cichorium intybus</i>	****	”Kahvinkorvike, jolla upean siniset kukat. Pihamme joutomaalla kasvanut iät ja ajat. Kanta yli 50 vuotta.” 50–100 cm. VII–IX. Aur. Kanta Sipoosta.	A
51-2-3Y	EUROOPANMERIKAALI strandkål / <i>Crambe maritima</i>	lk	Sinivihreät, kaalimaiset lehdet, valkoiset kukinnot. Sekä ravinto- että koristekasvi. ”Nuput voi syödä parsakaalin tavoin.” Kasvaa luonnonvaraisena rannikon levävalleilla. Ravinteinen, hiekkapitoinen maa. Aur. Mv. 30–75 cm. Kotimaiset luonnonkannat Turun ja Kemiön saaristosta. Siemenviljelyssä tarvitaan useampi yksilö ja suositellaan vähintään 200 m etäisyyttä muihin merikaaleihin.	C
72-15Y	KÖYNNÖSPINAATTI rankspenat / <i>Hablitzia tamnoides</i>	****	”Kurala” – vanha köynnös- ja hyötykasvi. Voi kasvaa jopa 4 m korkeaksi. Lehtiä käytetty pinaatin tapaan. Kylmäkäsittely. Mv. Aur–pvar. Kanta ap. Turun Kuralasta.	C
85-9YB	LIPERI libbsticka / <i>Levisticum officinale</i>		Vuoden 2010 maatiaskasvi! Voimakaskasvuinen ja -arominen, perinteinen liemiyrtti. 150–200 cm. Aur–pvar. Vanha kanta Lievestuoreelta. Siemenviljelyssä suositellaan vähintään 500 m suojaetäisyyttä muihin lipstikkoihin.	ab
	HERNEET ärt / <i>Pisum sativum</i>		Ikivanha ja monimuotoinen viljelykasvi. Herneet ovat itsepölytteisiä. Periaatteessa eri hernelajikkeita voi kasvat- taa lähelläkin, mutta koska hyönteiset voivat kuitenkin aiheuttaa risteytymistä, suositellaan siemenviljelyssä 20 m:n etäisyyttä lajikkeiden välille. Kosteutta pidättävä, multava savi- tai hietamaa. Aur.	a

108-6-1Y	PELTOHERNE kokkärt / <i>Pisum sativum</i>		"Inkilä" – korkeakasvuinen ja erittäin runsassatoinen, ap. ilmeisesti Baltiasta lähtöisin oleva pelto- eli rehuherne. Viljelty Suomessa ainakin 50 vuotta. Koristeelliset kaksiväriset kukat, tummanvioletit siivet ja vaalean liila purje. Tuleentuneet herneet ovat kulmikkaita ja vaaleanruskeita, seassa jokunen tummempi. Herneet ovat voimakkaan makuisia, mutta niitä on käytetty kuivattuna papujen tapaan. 200 cm. Myös koristekasviksi.	a
	SILPOYDINHERNE märgärt / <i>Pisum sativum</i>		Silpoydinherneistä käytetään ravinnoksi tuoreet, lähes täysikasvuiset herneet, jotka ovat yleensä erittäin makeita. Siemeneksi viljeltäessä palkojen annetaan kasvaa, kunnes ne kuivuvat ruskeiksi ja herneet muuttuvat koviksi.	a
108-6-5 YD			"Stenu" – Turun seudulla pitkään viljelty kanta. "Aikainen, tuotti satoa jo heinäkuussa. Herneet tosi hyviä." 200 cm.	a
108-6-5 YE			'Champion of England' – vanha lajike 1840-luvulta. Rehväkasvuinen, maukas, satoisa ja myöhäinen. 100–150 cm. 60–75 vrk. Palossa 8–10 hennettä.	a
108-6-5 YF			"Ruotsalainen" – vanha lajike tai maatiainen Ruotsista. "Valtavan runsas sato joka jatkuu aina syysmyöhälle." Herneet hyvänmakuiset. Korkea, tarvitsee ainakin 2 m tuen.	a
	TARHAHERNE märgärt / <i>Pisum sativum</i>		Tarhaherne on yleisnimitys valkokukkaisille herneille. Alla olevat lienevät silpoherneen vanhoja kantoja.	a
108-6-9 YA		****	"Kerimäki" – vanha rokkaherne Kerimäeltä! Palot lyhyitä (4–5 cm), herneet keltaiset, pyöreät ja pienet. Kukat pienet, valkoiset. 150–200 cm. "Ihan helppo viljeltävä kunhan vaan ajoissa muistaa tukea. Meillä kasvaa savipohjaisessa multamaassa. Tuleentunut siemen on keltainen eikä kovinkaan suuri. Tänä kesänä (2010) vielä pienempi, kun kuivaa oli ja laiskansorttinen kastelija. Pakkastakin ihan mukavasti kestää. Eilen söin viä hennettä maalta (20.10)! Herneestä suuri osa menee suoraan lapsväen suihin maalta, mutta kyllähän siitä on rokkaakin keitelty."	a
108-6-9 YB		**** P-S	"Lempinen" on "Nurmeksesta peräisin oleva maatiaisherne. Ruotsalaislähtöinen virkamiesperhe viljeli sitä toistasataa vuotta. Herne vaaleankeltainen, kuivanakin sileä ja pyöreä. Ei hajoa keitetäessä." 100–150 cm, vaatii tukea, aikainen, lyhyet palot. Muistuttaa edellistä, mutta herneet hiukan isommat ja litteämmät. Pohjoiseen.	a
	KASKIRUIS råg / <i>Secale cereale</i>		Vuoden 2012 maatiaiskasvi! Siemenviljelyssä vähintään 200 m varoetäisyys muihin ruislajikkeisiin. Kysy tarvittaessa isompaa määrää.	
128-7 YA		**** P-S	"Sulonruis" (eli routaruis) Kainuun Ristijärveltä. Hyvin pensastuva, satoisa ja pitkäkortinen (150–200 cm) maatiaiskanta. Suositellaan erityisesti Pohjois-Suomeen, V–VI-vyöhykkeille. Suositeltava ala ylläpito viljelyyn on vähintään 3–5 aaria. Lähetämme tälle alalle tarvittavan siemenmäärän. Annos: 5 kg, hinta 8 €	a
128-7 YB			"Sulonruis UR" – umpi- eli routaruis "Sulonrukiista" erotettu kanta, jota on kylvetty Etelä-Suomessa syyskuussa tai myöhemmin. Kokeiltavaksi maan koko rukiinviljelyalueelle. Annos n. 500 g.	a
128-7 YC			"Sulonruis JR" – juureis- eli juhannusruis "Sulonrukiista" erotettu kanta, jota on kylvetty Etelä-Suomessa ennen juhannusta. Kokeiltavaksi maan koko rukiinviljelyalueelle. Annos n. 200 g.	a
128-7 YE			"Finråg" – Ruotsin suomalaismetsistä löytynyt maatiaisruiskanta. Tätä Pohjoismaisessa geenipankissa säilytettävää syysruiskantaa (NGB 2563) on neljälle ylläpito kasvatustajalle. Annos 20g.	a

131-8Y	SOKERIJUURI sockerrot / <i>Sium sisarum</i>	****	Harvinainen, monivuotinen, makean juurensa takia aikoinaan viljelty kasvi. Ap. vanha ruotsalainen kanta, joka ehti tehdä siemeniä Keski-Suomessa. Hyönteispölytteinen.	ab
	HÄRKÄPAPU bondböna / <i>Vicia faba</i>	!	Vuoden 2000 maatiaiskasvi! Härkäpapu on vanha viljelykasvi koko maailmassa. Hyvä valkuaiskasvi. Ei ole kylmänarka. Korkeus 70–100 cm. Sopiva ala ylläpitolviljelyyn on 0,5–1 aaria. Lähetämme tälle alalle tarvittavan siemenmäärän. Hyönteiset risteyttävät lähekkäin kasvavia härkäpapuja, joten suositeltava varoetäisyys muihin härkäpapuviljelyksiin vähintään 300 m.	a
144-5-2 YC		****	”Kaulion Sininen” – ”Savitaipaleesta” valitut tummat, voimakkaan makuiset pavut. Tummista pavuista voi kasvaa myös vaaleampia papuja. Kantaa voi ylläpitää valitsemalla lisäykseen aina tummia papuja. Annos 700 g, hinta 7 €	a
144-5-2 YE		**	’Windsor Green Longpod’ – herkullisen makuinen vanha englantilainen lajike. Suuret, litteät, lantinmuotoiset, vihertävät pavut. Annos 50g.	a

Monivuotiset puutarhakukat ja luonnonkasvit ylläpitolviljelyyn

Tilaus nro	NIMI – Namm / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
56-11-4 YI	HARJANEILIKKA borstnejlika / <i>Dianthus barbatus</i>	****	Tummanpunainen harjaneilikka. Hyvin vanha kanta Hämeestä. Vuoden 2013 maatiaiskasvi!	A
69-11-22 Y	OJAKURJENPOLVI kärnä / <i>Geranium palustre</i>	lk	Siro luonnonkasvi. Komeat purppuranväriset kukat heinä-elokuussa. 50 cm. Kotimainen luonnonkanta. Aur-pvar.	C
75-3-1 YB	TARHAILLAKKO trädgårdsnattviol <i>Hesperis matronalis</i>	****	Vuoden 2005 maatiaiskasvi! Ihanasti tuoksuva vanhojen pihojen kasvi. Hennon liilat tai valkoiset kukat VI–VII. 50–100 cm. Kv-mv. Aur-pvar. Vanha kanta Sääksmäeltä.	A
79-8-22 YA	KAUNOKURJENMIEKKA tuviris / <i>Iris setosa</i>	****	Vanha, hieno kurjenmieikka. Liilansiniset kukat VI–VII. 70–90 cm. ”Jollas” – jo pitkään Maatianen listoilla ollut ikivanha kanta ap. Helsingin Jollaksesta.	D
	PIKKUKURJENMIEKKA smäiris / <i>Iris Pumila-Ryhmä</i>		Sinivioletit kukat V–VI. Kuiva kasvupaikka, jossa läpäisevä maa. 20–25 cm. Aur.	D
79-8-19 YB		****	Siemeniä ’Cyanea’-lajikkeesta. ” <i>Tämä kasvi on kulkenut mukanani jo 55 vuotta. Se on ap. lähtöisin Puumalan pap-pilasta.</i> ”	D
80-1Y	MORSINKO vejde / <i>Isatis tinctoria</i>	lk	Luonnonvaraisenakin Suomessa kasvava ikivanha väri- kasvi. Indigonsinistä värjäreille. Muutenkin komea, keltakukkainen kasvi. 40–100 cm. Kv, kylvytty. Aur. Ap. Kotimainen luonnonkanta Turun saaristosta.	A
83-7-4Y	MERINÄTKELMÄ stradvial <i>Lathyrus japonicus</i> subsp. <i>maritimus</i>	lk	Nätkelmistämme kookkain. Kauniin sinipunaiset herneenkukat ja sinivihertävät lehdet. Kasvaa paljailla hiekka- ja kivikkorannoilla maanmyötäisesti. Ap. Laatokan rannalta. VII–VIII. 40 cm. Kui-Tuo. Läpäisevä maa. Aur.	H
87-2-10Y	JUOVAKANNUSRUOHO strimsporre / <i>Linaria repens</i>	lk	Muinaistulokas, jota tavataan satunnaisesti joutomailla. Kukkavan päässä hennon liilan värisiä naamakukkia VII–VIII. Herkkä kasvi kivikko- ja kallioistutuksiin. 20–50 cm. Läpäisevä maa. Aur.	A

	RUUSUMALVA rosenmalva / <i>Malva alcea</i>	!	Vuoden 2007 maatiaskasvi! Vaaleanpunaiset kukat VII–IX. 70–100 cm. Aur.	A
91-1-1 YC		****	”Äidiltä tyttärelle” – hieno vanha kanta. ” <i>Malvani ovat liuskalehtisiä ja pensasmaisia, siis haarovia. Kukat suuret, ruusunpunaiset.</i> ” 70 cm.	A
91-1-1 YD		****	”Raii” – hyvin liuskalehtinen ja tuuhean pensasmäinen. Voimakkaamman punaiset kukat kuin edellisessä. 80 cm.	A
	MYSKIMALVA myskmalva / <i>Malva moschata</i>	!	Vuoden 2007 maatiaskasvi! Edellistä hentokasvuisempi. 40–80 cm. Aur.	A
91-1-2 YC		****	”Stig” – punaisia ja valkoisia. 1940-luvulta lähtien kasvanut maatiaskanta Kemiönsaarelda.	A
91-1-2 YD		****	”Almanmalva” – punakukkainen maatiaskanta Kanta-Hämeestä Kalvolasta.	A
91-1-2 YF		****	”Pielavesi” – valkokukkainen vanha kanta Savosta.	A

Yksivuotiset kesäkukat ja luonnonkasvit ylläpitolviljelyyn

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
42-6-4Y	RUISKAUNOKKI blåklint <i>Centaurea cyanus</i>	lk	Harvinaiseksi käynyt luonnonvarainen muoto. ” <i>Alkuperässiemenet kerätty yli 30 v. sitten Gotlannin pelloilta ja Kerimäen ruispellosta. Kiehtova kasvi joka on esimerkiksi Saksan ja Viron kansalliskukka ja Päijät-Hämeen maakuntakukka. Myös sen historia on mielenkiintoinen: oli levinnyt viime jääkaudella jäätikön eteläpuoliselle mammuttiarolle ja jäätikön sulettua levisi pioneerikasvina jopa nykyiseen Sallaan asti.</i> ” 20–80 cm. Siniset kukat kesä-syyskuussa.	a
49-7Y	TARHAKUKONKANNUS romersk riddarsporre <i>Consolida ajacis</i>	* (lk)	Luonnonkanta Välimeren rannalta. Kauniit syväsiniset kannusmaiset kukat loppukesällä. 40–50 cm. Aur. Esikasvatus eduksi. Siemeniä on vähän.	ab
78-14-2 Y	MUMMONPALSAMI balsamin / <i>Impatiens balsamina</i>	****	”Kameliakukkanen” – perinteinen yksivuotinen huonekasvi. Punainen. Tätä palsamia on kasvatettu jo yli 60 v. ajan. Esikasvatus helmi-huhtikuussa. 60 cm.	b
7-6-7Y	PELLAVA lin / <i>Linum usitatissimum</i>		’Belinka’ – valkokukkainen, korkea ja myöhäinen kuitupellava. Euroopassa yleinen lajike. Siemenviljely onnistuu varmimmin I–II-vyöhykkeillä (vaikka kuidun viljely onnistuu pohjoisempanakin, Tornio-Kajaani-linjan eteläpuolella). Menestyy parhaiten multavilla kivennäis- tai savimailla. Maan on hyvä olla hikevää, koska matalajuurinen pellava ei kestä kuivuutta. Sopiva pH on 5–6. 100–120 cm. Itsepölytteinen, ei tarvitse suojaetäisyyttä.	a
	SILKKIUNIKKO kornvallmo / <i>Papaver rhoeas</i>		Keski-Euroopassa yleinen rikkaruoho. Yksinkertaiset punaiset kukat (7–10 cm). Kukkii pitkään VI–IX. Kylvätty. Aur-pvar.	a
100-6-15 YA		*** (lk)	”Gotlanti” – ” <i>Siemenet on kerätty... Gotlannin pelloilta. Luonnonvarainen muoto... ei ole tarvinnut kylvää ensimmäisen kylvön jälkeen, on pitänyt itse huolen jälkikasvusta ja tullut vuosi vuodelta yleisemmäksi.</i> ”	a
100-6-15 YB		* (lk)	”Puola” – ” <i>Siemenet on ap. kerätty Etelä-Puolasta tien pientareelta.</i> ”	a

Löytökori

Löytökorissa on sellaisia kasveja, joista on saatavissa alle 10 siemenannospussia.

Monivuotiset kukat

- 17-1-9 OJAKÄRSÄMÖ - **nysört** / *Achillea ptarmica*, lk, valkoinen
 17-8-3 RENTOUKONHATTU - **bågstormhatt** / *Aconitum arcuatum****, liilansininen
 17-8-9B KELTAUKONHATTU - **alpstormhatt** / *Aconitum lycoctonum* subsp. *lycoctonum*, valkoinen
 17-8-10 AITOUKONHATTU - **stormhatt** / *Aconitum napellus* subsp. *lusitanicum* 'Troikka', tummansininen
 17-8-12 UKONHATTU - **stormhatt** / *Aconitum soongaricum*** , tummansininen, ap. Ruissalo
 17-8-13A TARHAUKONHATTU - **trädgårdsstormhatt** / *Aconitum* × *stoerkianum****, tummansin/liila
 18-8 KAULUSKELLO - **kragklocka** / *Adenophora* sp.*, vaaleansininen
 18-9 ALPPIKAUNO - **alpflokel** / *Adenostyles glabra (alpina)***
 20-18-3 NUKKASALKORUUSU - **gulstockros** / *Alcea rugosa**, keltainen, yk
 21-6-43 VOITONLAUKKA - **segerlök** / *Allium victorialis***
 23-8 ROHTOSALKORUUSU - **läkemaalva** / *Althaea officinalis**
 24-18-4 ROHTORASTI - **oxtung** / *Anchusa officinalis*, lk
 25-3-9 HELOVUOKKO - **röd flikanemon** / *Anemone* × *lesseri*, punainen
 27-3-1 ALPPIAKILEIJA - **alpikleja** / *Aquilegia alpina**, sini-valkoinen
 27-3-6A JALOAKILEIJA - **pastellakleja** / *Aquilegia Cultorum*-Ryhmä*, värioseos pitkäkannuksisia
 27-3-6C JALOAKILEIJA - **pastellakleja** / *Aquilegia Cultorum*-Ryhmä*, lohenväriäinen, kapea, kannukseton
 27-3-6D JALOAKILEIJA - **pastellakleja** / *Aquilegia Cultorum*-Ryhmä*, vaaleanpunaista ja keltaista
 27-3-12 TUOKSUAKILEIJA - **kashmirakleja** / *Aquilegia fragrans*** , sininen
 30-6-2 ALPPIASTERI - **alpaster** / *Aster alpinus*, vaaleansininen
 30-6-3 ELOKUNNASTERI - **brittsommaraster** / *Aster amellus***
 31-3-3C ISOTÄHTIPUTKI - **stjärnflocka** / *Astrantia major* (lk), valkoinen, ap. Kaisaniemi
 31-3-4 KAUKASIAANTÄHTIPUTKI - **kaukasisk stjärnflocka** / *Astrantia maxima*** , vaaleanpunainen
 36-4 JUHANNUSHYASINTTI - **midsommarhyacint** / *Brimeura amethystina**
 38-2-1 TARHAKÄENMINTTU - **rosenmynta** / *Calamintha grandiflora*
 39-8 TÄHTIHYASINTTI - **stjärnhyacint** / *Camassia* sp.
 39-11-20-2 UKONKELLOLAJIKE - **hässleklocka** / *Campanula latifolia**, valkoinen, liila silmä
 39-11-34 ELOKUNNASTERI - **styvklocka** / *Campanula rhomboidalis***
 49-2 KURJENJALKA - **kråklöver** / *Comarum palustre*, lk
 49-14-3 ISOKAUNOSILMÄ - **flicköga** / *Coreopsis grandiflora**, yk. kullankeltainen
 49-16-8 RUOHOKANUKKA - **hönsbär** / *Cornus suecica*, lk
 56-4-4B ISORITARINKANNUS - **stor riddarsporre** / *Delphinium elatum*****P-S
 56-11-27 METSÄNEILIKKA - **stennejlika** / *Dianthus sylvestris****P-S, vaaleanpunainen
 58-2-6-1-2 SORMUSTINKUKKALAJIKE - **fingerborgsblomma** / *Digitalis purpurea* 'Monstruosa'
 58-11-2 PIKARIKARSTAOHDAKE - **vävarkarda** / *Dipsacus sativus***
 58-19-6 KEVÄTVOOHENJUURI - **gemsrot** / *Doronicum orientale*****, keltainen
 59-5-5 PIKKUAMPIAISYRTTI - **axnepeta** / *Dracocephalum nutans* var. *alpinum**, violetinsininen
 59-5-10 AMPIAISYRTTI - **drakblomma** / *Dracocephalum argenense**
 61-1-5 VALKOPALLO-OHDAKE - **bolltistell** / *Echinops sphaerocephalus***
 62-8-2 MÄKIHORSMA - **backdunört** / *Epilobium collinum*, lk
 62-8-4 KARVAHORSMA - **rosendunört** / *Epilobium hirsutum*, lk, ruusunpunainen
 62-17-2 JÄTTIMARSKINLILJA - **jättestepplilja** / *Eremurus robustus**
 63-1-2 SOPULINKALLIOINEN - **rosenbinka** / *Erigeron borealis**
 63-1-6 JALOKALLIOINEN - **praktbinka** / *Erigeron Speciosus*-Ryhmä, tummansininen
 64-8-29 KULTATYRÄKKI - **gulltörel** / *Euphorbia polychroma*** , keltainen
 66-7-4 PURPPURAPUNALATVA - **rosenflockel** / *Eupatorium purpureum*
 68-6-2 PIKKUKÄENRIESKA - **dvärglök** / *Gagea minima*, lk, keltainen
 68-11-4 Keltamatara - **gulfåra** / *Galium verum*, lk
 69-9-15 KATKERO - **gentiana** / *Gentiana walujewii**
 69-11 KURJENPOLVILAJIKE - **näva** / *Geranium* sp., tummat, violetinväriset lehdet
 69-11-12 IDÄNKURJENPOLVI - **praktnäva** / *Geranium himalayense*** , ap. Ruissalo
 69-11-31 JALOKURJENPOLVI - **praktnäva** / *Geranium* 'Silver Cloak', vaalea liila

- 70-3-1 PUNAKELLUKKA - **praktnejlikrot** / *Geum chiloense*, puna- ja keltakukkaisia
- 73-12 PÄIVÄNTÄHTI - *Helianthella quinquenervis**, keltainen
- 74-10B PÄIVÄNLILJA - **daglilja** / *Hemerocallis* sp.
- 74-10-8 PIKKUPÄIVÄNLILJA - **liten daglilja** / *Hemerocallis minor**, vaaleankeltainen
- 76-12-14 JALOKUUNLILJA - **trädgårdsfunkia** / *Hosta* Tarhafunkia-ryhmä 'Ginko Craig'
- 76-12-15B SINIKUUNLILJA - **daggfunkia** / *Hosta sieboldiana* 'Big Daddy'*
- 78-4-4 SÄRMÄKUISMA - **mannablod** / *Hypericum maculatum*, lk, keltainen
- 78-9 IISOPPI - **isop** / *Hyssopus officinalis***
- 78-16 INKARVILLEA - **incarvillea** / *Incarvillea* sp. punainen
- 78-16-3 LOISTOINKARVILLEA - **praktincarvillea** / *Incarvillea mairei**, ruusunpunainen
- 79-2-2 MIEKKAHIRVENJUURI - **svärdkrissla** / *Inula ensifolia****, keltainen
- 79-2-6 IDÄNHIRVENJUURI - **praktkrissla** / *Inula orientale* P-S***
- 79-8-13B SAMETTIKURJENMIEKKA - **glansiris** / *Iris laevigata**, sinertävänvalkoinen
- 79-8-28 KIRJOKURJENMIEKKA - **brokiris** / *Iris versicolor**, sininen
- 79-8-30 KURJENMIEKKA - **iris** / *Iris hookeri* (*I. setosa* var. *canadensis*)*, 50 cm, vaaleansininen
- 80-10-3 VUORIMUNKKI - **blåmunkar** / *Jasione montana*, lk, vaaleansininen
- 83-1 SÄRKYNYSYDÄN - **löjtnantshjärta** / *Lamprocapnos spectabilis*, vaaleanpunainen
- 84-15-1-1 VILLANUKULA - **ullig hjärtstilla** / *Leonurus cardiaca* spp. *villosa****
- 85-1-1-1 PRINSESSANKAKKARA - **prästkraze** / *Leucanthemum × superbum**, valkoinen
- 85-16-7 PIKKUNAUHUS - **stånds** / *Ligularia hodgsonii*, ap. Ruissalo
- 89-3-2 KELTAMAITE - **käringtand** / *Lotus corniculatus*, lk, keltainen
- 89-11-3B PALAVARAKKAUS - **brinnande kärlek** / *Lychnis chalcedonica****, oranssi
- 89-11-3C PALAVARAKKAUS - **brinnande kärlek** / *Lychnis chalcedonica* 'Carnea'
- 92-5-2B KELTAVALEUNIKKO - **engelsk bergvallmo** / *Meconopsis cambrica* 'Aurantiaca', oranssi
- 92-10-3 NUOKKUEHELMIKKÄ - **slokgräs** / *Melica nutans*
- 92-12-2 ROHTOMESIKKÄ - **söttväppling** / *Melilotus officinalis****, keltainen ap. Ruissalo
- 93-17 TESMA - **hässlebrodd** / *Milium effusum*, lk
- 94-19-1 VITIKIEHKURIO - **morina** / *Morina longifolia**, vaaleanpunainen
- 96-11-1 AITOKISSANMINTTU - **kattmynta** / *Nepeta cataria**
- 96-11-2 MIRRINMINTTU - **kantnepeta** / *Nepeta × faassenii*
- 96-11-3 KOLLINMINTTU - **nepeta** / *Nepeta grandiflora***
- 99-18-6 KARTANOPIONI - **herrgårdspion** / *Paeonia × hybrida*, yk. punainen
- 99-18-7C KIINANPIONI - **lukt pion** / *Paeonia lactiflora*, yk. valkoinen
- 99-18-18 TILLIPIONI - **dill pion** / *Paeonia tenuifolia*
- 101-4 SUDENMARJA - **ormbär** / *Paris quadrifolia*, lk
- 104-6-1-1 VIIRUHELPI - **rörflen** / *Phalaris arundinacea* 'Picta' ****
- 106-13-4 SARVITÄHKÄMUNKKI - **hornrapunkel** / *Phyteuma scheuchzeri****, sinivioletti
- 111-5-3 VERIHANHIKKI - **blodfingerört** / *Potentilla atrosanguinea**, verenpunaiset kukat
- 111-5-11 NEPALINHANHIKKI - **indisk fingerört** / *Potentilla nepalensis**
- 111-5-12 PYSTYHANHIKKI - **styv fingerört** / *Potentilla recta*****, keltainen
- 114-7-5 ETELÄNKYLMÄNKUKKA - **fältsippa** / *Pulsatilla pratensis*
- 125-2-11 LEHTOSALVIA - **stärpsalvia** / *Salvia nemorosa*   sinivioletti
- 125-2-14 NIITYSALVIA - **ängssalvia** / *Salvia pratensis**   loistavansininen
- 125-2-15 MYSKISALVIA - **muskatellsalvia** / *Salvia sclarea**   kv
- 125-9-4 PIKKULUPPIO - **pimpinell** / *Sanguisorba minor***
- 126-12-3 PATJARIKKO - **rosenbräcka** / *Saxifraga* Arendsii-Ryhmä**
- 128-5-2 KULTASYYLÄJUURI - **guldflenört** / *Scrophularia chrysantha**
- 130-17-2 TARHAJALOMALVA - **axmalva** / *Sidalcea × cultorum* 'Purpureta' *
- 131-7-1 SINISILMIÖ - **grenig gräslilja** / *Sisyrinchium graminoides**, sininen
- 134-4-4 ROHTOPÄHKÄMÖ - **läkebetonika** / *Stachys officinalis*, liila
- 135-3-1 HEINÄTÄHTIMÖ - **grasstärnblomma** / *Stellaria graminea*, lk, valkoinen
- 140-5-1 KARVAKONNANLILJA - **hårig skugglilja** / *Tricyrtis hirta****, valkoinen & purppura
- 140-7-8 METSÄAPILA - **skogsklöver** / *Trifolium medium*, lk , punainen
- 140-7-10 PUNA-APILA - **rödsklöver** / *Trifolium pratense*, punainen
- 140-11-2 MERISAUNIO - **kustbaldersbra** / *Tripleurospermum maritimum* lk
- 142-7-3 RAUTANOKKONEN - **etternässla** / *Urtica urens*, lk
- 143-3-4 LEHTOVIRMAJUURI - **flädervänderot** / *Valeriana sambucifolia*   lk
- 143-11-10 PURPPURATULIKUKKA - **violkungsljus** / *Verbascum phoeniceum*
- 144-2-5 VARPUPÄDYKE - **klippveronika** / *Veronica fruticans****, tummansininen
- 144-2-6 UNELMATÄDYKE - **porslinsveronika** / *Veronica gentianoides***, vaaleansininen

- 144-2-9 RANTATÄDYKE - **strandveronika** / *Veronica longifolia* lk, liilansininen
 144-2-18 TÄDYKE - **veronika** / *Veronica thessalica* 'Rosea'*, vaaleanpunainen
 144-5-1 HIIRENVIRNA - **kråkvicker** / *Vicia cracca*, lk
 145-4-3 MÄKITERVAKKO - **tjärblomster** / *Viscaria vulgaris* lk, punainen

Yksivuotiset kukat

- 49-3-2 TARHASOLJO - **himmelsblomma** / *Commelina coelestis**, sininen
 55-11-1 NUKKAHULLURUOHO - **mexikansk spikklubba** / *Datura innoxia**, valkoinen
 60-6 KORUKÖYNNÖS - **fackelranka** / *Eccremocarpus scaber**, kelta-oranssi
 61-3-1 PIIANKIELI - **blå snökört** / *Echium plantagineum**, sinivioletti
 66-2-3 ZULUNNUKKEASTERI - **zuluaster** / *Felicia heterophylla**, kirkkaansininen
 69-11-32 HAISUKURJENPOLVI - **stinknäva** / *Geranium robertianum*, lk, vaaleanpunainen
 70-4-2 KIRJOKIURUNKUKKA - **bukettgilia** / *Gilia tricolor**, kelta-liila
 84-5 TIPSU - **guldgrävarblomma** / *Layia platyglossa**, kellanvalkoinen
 123-1-2 KESÄPÄIVÄNHATTU - **sommarudbeckia** / *Rudbeckia hirta*, tummankeltainen-musta
 114-14-2 LIUSKAMIINANKÖYNNÖS - **spanska flaggan** / *Quamoclit lobata**, puna-keltainen
 137-2-4A RYHMÄSAMETTIKUKKA - **sammetstagetes** / *Tagetes patula*, matala, kerrottu, punaoranssi
 137-2-4D RYHMÄSAMETTIKUKKA - **sammetstagetes** / *Tagetes patula* "Kissansilmä"*
 141-2-2 ISOKÖYNNÖSKRASSI - **indiankrasse** / *Tropaeolum majus****, puna-kelta-oranssi
 141-2-5 KANARIANKÖYNNÖSKRASSI - **fjärilskrasse** / *Tropaeolum peregrinum*, keltainen
 144-5-7 RUISVIRNA - **luddvicker** / *Vicia villosa***, sinivioletti
 144-5-8 MÄKIVIRVILÄ - **sparvvicker** / *Vicia tetrasperma*, lk

Puuvartiset kasvit

- 33-5-9 RUOSTEHAPPOMARJA - **berberis** / *Berberis vulgaris*, E-S, I-IV
 46-6-1B ALPPIKÄRHÖ - **alpklematis** / *Clematis alpina*, K-S**, sininen, I-IV(V)
 46-6-1C ALPPIKÄRHÖ - **alpklematis** / *Clematis alpina*, E-S, valkoinen, I-IV(V)
 46-6-33 SAKSANKÄRHÖ - **skogsklematis** / *Clematis vitalba*, E-S**
 50-13-12 KIILTOTUHKAPENSAS - **häckoxbär** / *Cotoneaster lucidus*, E-S***, I-VI
 55-6-2 NÄSIÄ - **tibast** / *Daphne mezereum*, lk K-S, I-VII
 90-15-15-1 MARJAOMENAPENSAS - **bukettapel** / *Malus toringo* var. *sargentii* ap. Mustila, I-II(III)
 112-7-7 HAPANKIRSIKKA - **surkörbär** / *Prunus cerasus* 'Varjomorelli', E-S, I-II(III)
 114-12 TULIMARJA - **eldtorn** / *Pyracantha coccinea*
 119-2-11 KAROLIINANRUUSU - **carolinaros** / *Rosa carolina*, K-S, I-III
 119-2-49 MUSTIALANRUUSU - **mustialaros** / *Rosa* 'Minette', K-S****, vaaleanpunainen, I-V
 119-2-59 MARIANRUUSU - **carolina-glansros** / *Rosa* x *obovata*, E-S****, I-V
 119-2-87 SIPINRUUSU - **sipiros** / *Rosa* 'Sipi' (Rugosa-Ryhmä), K-S
 119-2-90 VALAMONRUUSU - **valamoros** / *Rosa* 'Splendens', K-S, loistavanpunainen, I-VI

Syötävät kasvit

- 19-13-5 KOREANIISO - **koreansk anisisp** / *Agastache rugosa***
 21-6-40 KIINANSIPULI - **kinesisk gräslök** / *Allium tuberosum**
 29-12-4 PARSA - **sparis** / *Asparagus officinalis* 'Tanskalainen Jättiläinen' *
 72-15 KÖYNNÖSPINAATTI - **rankspenat** / *Hablitzia tamnoides*
 123-3-6 TARHASUOLAHEINÄ - **trädgårdssyra** / *Rumex rugosus****
 131-14-7C TOMAATTI - **tomat** / *Solanum lycopersicum* 'Black Russian'

Siementen keruuohjeet

kesää ja syksyä 2013 varten

Toivomme teiltä erityisesti seuraavia siemeniä:

Kaikki vanhat **** kannat, etenkin:

aitoukonhattu, harjaneilikka, illakko, esikot, ruusumalva, vuoripioni ja muut pionit, päivänliljat, vuori-kaunokki...

Monivuotiset kukat:

ukonhatut, kiurunkannukset, sormustinkukat (muut kuin rohtosormustinkukka), pionit, kullerot, esikot, laukat, sinivaleunikko, vuokot...

Kotimaiset luonnonkasvit:

kissankello, mäkitervakko, kaunokit, kevätesikko, neilikat...

Yksivuotiset kukat ja hyötykasvit:

kessu, liina (maatiaishamppu), unikat, orvokit...

Mielellään EI näitä (on jo yllin kyllin):

kaukasiankirahvinkukka, palavarakkaus, iltahelokki.

Mitä EI laisinkaan:

Ei seuraavia helposti luontoon leviäviä lajeja: isot jättiputket, komealupiini ja jättipalsami.

Tutkikaa tätä siemenluetteloa: mitä puuttuu tai on vain löytökorissa ja mitä siemeniä haluaisitte löytävän ensi vuoden luettelosta.

Siemenet lähetetään osoitteeseen

Pirkko Kukkola
Kuusjoenperäntie 45
25340 Kanunki

TAI

siemenet voi tuoda Maatiaisien toimistolle Helsinkiin. Aukioloajat etukannessa.

Laittakaa siemenet tulemaan mielellään heti kun kaikki on kerätty, niin ne päätyvät kylvöksiin mahdollisimman tuoreina. **Lokakuun loppuun mennessä lähetetyt siemenet ehtivät seuraavaan siemenluetteloon.** Syysmyyntiin tarkoitetuista siemenistä tarvitsemme tiedot (siemen@maatiainen.fi) heinäkuun loppuun mennessä, jotta tiedot ehtivät syksyn

lehteen. Siemeniä syysvälitykseen voi lähettää syyskuun alkupuolelle asti.

Kiitos!

Korvauksena vaivannäöstäsi voit valita uudesta luettelosta veloituksetta yhtä monta siemenpussia kuin olet lähettänyt eri siemeneriä.

Mukaan tietoja kasveista

Siemenluettelo kootaan lähettämienne siementen ja tietojen pohjalta. Maatiaiselta tilatut siemenpussit kannattaa säästää, sillä niistä löytyy tietoja, joita tarvitset kun palautat siemeniä. Laitathan lähettämistäsi siemenieristä seuraavat tiedot:

- **kasvin nimi** niinkuin se on pussissa ja myös mahdollinen lajike- tai kantanimi esim. kosmoskukka "Viena".
- **erätunnus** Maatiaiselta hankittujen siementen pussien alalaidassa oleva numero- ja kirjainyhdistelmä (väliviivan jälkeinen tunnus). Sen avulla voidaan tunnistaa siementen alkuperä.
- **kanta** kasvikkannan ikä tai arvio siitä. Maatiaiselta ostetuista siemenistä tämä tieto on merkitty pussin alalaitaan (Kanta). Ap. luonnosta lähtöisin olevien kotimaisten luonnonkasvien kohdalle merkintä LK (luonnonkanta).
- **alkuperätiedot**, jos muistat mistä kasvi on peräisin: Maatiaiselta, kaupan siemenistä, taimistolta, vanhasta puutarhasta jne.
- **kukan/kukinnan väri**.
- **muut mahdolliset taustatiedot**.

Laitathan mukaan myös omat yhteystietosi, puhelinnumeron tai sähköpostiosoitteen siltä varalta, jos on tarpeen kysyä lisätietoja.

Kasvikannan ikä

kertoo sen, kuinka kauan tämä kasvi(kanta) on kasvanut Suomessa. Vaikka et olisi varma asiasta, anna siemenille kuitenkin "tähdet" eli ikäarviosi ja kerro, että kyseessä on arvaus. Maatiaisien pusseissa ikätieto löytyy pussin alalaidasta. Kasvikannan ikä ei muutu silloin, kun kasvi siirretään puutarhasta toiseen. Kun kylvät puutarhaasi maatiaishärkäpapua, on siitä saatava siemen edelleen maatiaishärkäpapua.

- * = selvästi alle 10 vuotta, nuori kanta
- ** = 10–20 vuotta, nuorehko kanta
- *** = yli 20 vuotta, melko vanha kanta
- **** = yli 50 vuotta, vanha kanta

Puuvartistista kasveista tähtien määrä kertoo sen kasviyksilön iän, josta siemenet on kerätty. Se kertoo miten kauan puu tai pensas on elänyt ja sopeutunut kasvupaikalleen. **Kotimaista alkuperää olevien luonnonvaraisten puuvartisten kohdalla riittää merkintä LK.**

Kasvuolot vaihtelevat suuresti eri puolilla Suomea. Merkitse puuvartisten lajien kohdalle myös kasvu- paikka seuraavasti:

E-S = Etelä-Suomi (vyöhykkeet I–II)

K-S = Keski-Suomi (vyöhykkeet III–V)

P-S = Pohjois-Suomi (vyöhykkeet (V)VI–VIII)

Mistä siemeniä voi kerätä?

Siemeniä voi kerätä sieltä mistä kukkiakin – käyttäen omaa harkintaa. Oman puutarhan lisäksi tienpien- tareilta ja joutomailta löytyy monenlaisia mielenkiintoisia lajeja.

Luonnonsuojelualueilla siementen kerääminen ei ole sallittua. Myös muualla luonnossa kasvavat rauhoitetut ja harvinaiset kasvit on syytä jättää tulevienkin sukupolvien ihasteltaviksi.

Miten kerätä?

- Siemeniä on helpointa kerätä kuivalla ilmalla.
- Kerää vain kypsiä siemeniä.
- Kerää jokainen laji erikseen.
- Koko kuivan siemenlatvuksen voi leikata saksilla ja laittaa pussiin. Anna siementen kuivua sisällä (paperi)pusseissa.
- Siementen puhdistaminen on helpointa, kun ne ovat aivan kuivia. Kypsat, kuivat siemenet varisovat usein valmiiksi pussin pohjalle.

Pitääkö siemenet puhdistaa roskista?

Mielellään. Mutta tärkeintä on lähettää siemenet huolimatta siitä, saako niitä puhdistettua vai ei.

Mikä on sopiva määrä?

Siementen koosta riippuen noin ½–2 dl roskattomia siemeniä on sopiva määrä. Isoja siemeniä voi olla enemmänkin. Kasvierikoisuuksista ja harvinaisista tai hyvin vanhoista kannoista kannattaa lähettää pienetkin määrät. Samoin voimme käyttää pienet erät luonnonkasvien siemeniä seoksiin. Mutta pääsääntö on, että mieluummin reilut siemenet muutamasta lajista kuin roppakaupalla pieniä eriä.

Mitä siemeniä kannattaa kerätä?

- On hyvä ja toivottavaa lähettää toistuvasti samoja puutarhassasi kasvavien kasvien siemeniä.
- Maatiaisien siemenvälityksessä vanhat kasvikan- nat (****) ovat etusijalla eli puutarhojen perin- teiset lajit, sekä koriste- että hyötykasvit.

Mikä on maatiaiskasvi?

Tässä luettelossa puhutaan maatiaiskasvista, kun kyseessä on yli 50 vuotta Suomessa kasvanut ja tänne sopeutunut kasvikan- ta. Ennen 1960-lukua pihoihin istutetut ja kylvetyt kasvikan- nat ovat maataisia ****, jotka ovat ehtineet sopeutua oloihimme.

Maatiaiskanta – paikalliskanta?

Maatiaiskannasta tai paikalliskannasta puhutaan tässä luettelossa silloin, kun kyseessä on pitkään tietys- sä paikassa kasvanut ja kehittynyt kanta. Se voi myös poiketa ominaisuuksiltaan toisista vastaavista esim. ”Savitaipale” ja ”Aunus”-härkäpavut. Tässä luettelossa on nimetty maatiaiskantoja, joiden alku- perä on tiedossa. Se edistää niiden tunnistamista ja ylläpitoa jatkossa. Maatiaiskannat on merkitty lainausmerkeillä ”xxx”, virallisesti nimetyt viljelylajik- keet puolilainausmerkeillä ’xxx’.

LK (luonnonkanta)

Luonnonkannalla tarkoitetaan (kotimaisten) luon- nonkasvien jalostamattomia kantoja, luonnossa kas- vavia tai puutarhoihin siirrettyjä. Luonnonkasveista jalostetut puutarhalajikkeet (useimmat puutarhaliik- keistä ostetut taimet) ovat yleensä jo erinäköisiä ei- vätkä siis ole luonnonkanta- ta vaan puutarhalajikkeita. Pidäthän nämä erillään.

Luonnonperenna

on vähän tai ei laisinkaan jalostettu, yleensä ulko- maista alkuperää oleva puutarhakasvi. Tällaisia laje- ja ovat esimerkiksi eri mantereilta tai kasvillisuus- vyöhykkeiltä peräisin olevat luonnonlajit, kuten jalo- kiurunkannus, kuolanpioni, isotähtiputki, tulppaani- lajit jne. Sen lisäksi, että lajista on tämä jalostamaton muoto, siitä voi olla pitkällekin jalostettuja puutarha- lajikkeita, kuten isotähtipuki 'Primadonna' tai lukui- sat tulppaanilajikkeet.

Lajike vaiko luonnonperenna?

Jalostamattomat tai vain vähän jalostetut lajit ovat siemenvälityksen kannalta ”turvallisimpia”. Pitkälle jalostettujen puutarhalajikkeiden kohdalla ei ole ta- keita siitä, että niiden siemenistä kasvatetut taimet ovat samannäköisiä kuin ne kasvit, joista siemenet on kerätty. Lajikkeitahan lisätään yleensä kasvullisin menetelmin.

Samoin käyttäytyvät vihannesten ns. hybridi- eli F1- siemenkannoista kerätyt siemenet. Niitä ei kannata lähettää siemenvälitykseen.

Tämän lisäksi välitämme

- kasvierikoisuuksia riippumatta kannan iästä sekä tavallisuudesta poikkeavia väri- ja kukkamuotoja
- kotimaisia luonnonkasveja
- ns. luonnonperennoja

Vanhoja perinteisiä lajeja

Perinteisten puutarhakasvien kohdalla (palavarakkaus, myskimalva, ruusumalva jne.) pyrimme tarjoamaan maatiaiskantoja (****), joten niistä ei kannata lähettää nuoria kantoja (*/**).

Kesäkukkia ja -köynnöksiä

Tavallisten kesäkukkien nuoria kantoja (*) ei kannata lähettää. Kaikki erikoisemmat lajit, ulkomailta saadut paikalliset luonnonlajit ja tietenkin maatiaiskannat ovat tervetulleita.

Hyötykasvit sekä rohto- ja maustekasvit

Kaikki puutarhoissanne jo pidempään viihtyneet hyötykasvien ja yrttien siemenet ovat tervetulleita. Mitä äärevämissä oloissa kasvit kasvavat, sitä nopeammin niiden sopeutuminen kasvuoloihin voi tapahtua. Tällaisilla kannoilla on oma erityinen arvo. Vanhojen vihanneskantojen kohdalla on tärkeä

kertoa taustatietoja: mistä kanta on peräisin, onko se tietystä talosta tai seudulta, käyttöominaisuuksista sekä viljelystä.

Huonekasvit

Kaikki perinteiset ja muutkin mielenkiintoiset lajit.

Uudehkot lajit ja kasvierikoisuudet

Kerrothan, miksi suosittelet kasvia muillekin. Tervetulleita ovat etenkin sellaiset lajit, joita on vaikea saada taimistoista, esimerkiksi ulkomaiset luonnonlajit (luonnonperennat), jotka ovat menestyneet Suomessa.

Luonnonkasvit

Erilaiset heinät, yrtit, kukkivat kukat ja niittykasvit ovat tervetulleita. Pienetkin määrät kannattaa kerätä talteen, voimme yhdistellä ne seoksiin.

Puuvartistiset kasvit

Puita, pensaita, köynnöksiä.

Tästä luettelosta ja vanhoista siemenhinnastoista voit etsiä lisää osviittaa.

Lisätietoja kasveista

Lisätietoja ja kuvia kasveista on kirjojen lisäksi myös internetissä. Useimmilla kotimaisilla taimistoilla ja puutarhamyymälöillä on kotisivut, samaten puutarhalehdillä oman. Nettiosoitteita löytyy esim. puutarhalehtien ilmoituspalstoilta. Tässä muutamia.

www.google.fi

Kuvahaku kannattaa tehdä täällä. Hakusanaksi kasvin tieteellinen nimi, valitaan yläpalkista Kuvahaku. Ruutuun ilmestyy kuvakokoelma. Kuvia hiirellä napsauttamalla pääsee ko. nettisivuille. Kasvin suomenkielisellä nimellä haettaessa kuvia tulee vähemmän, mutta useinkin riittävästi.

www.stauder.net

on norjalaisten perennantaimituottajien yhteissivusto. Hyviä kuvia, mielenkiintoisia lajeja. Kuvat (bildarkiv) löytyvät tieteellisen nimiluettelon takaa.

www.raakkila.fi

Olavi Niemen kotisivut. Paljon hyviä kasvikuviu ja suomenkieliset kasvinimet.

www.sarkanperennataimisto.fi

Paljon kuvia ja hoito-ohjeita.

www.klorofylli.com

www.puutarha.net

Suomalaiset puutarha-aiheiset keskustelusivut. Kuvia, tietoa, kokemuksia, päiväkirjoja.

www.magnar.aspaker.no

Magnar Aspaker on pohjoisnorjalainen perennanharastaja. Kuvia ja tietoa norjaksi ja englanniksi.

www.mtt.fi

MTT:n sivuilta löytyy paljon tietoa. Tässä maatiaistietopankin osoite: klikkaa Kestävä tuotanto → Kasvigeenivaraohjelman sivut → MaatiaisTietoPankki Löytyy myös googlen haulla "maatiaistietopankki".

http://linnaeus.nrm.se/flora

Ruotsin luonnontieteellisen museon ylläpitämä tietopankki *Den virtuella floran*. Kasvihaku tapahtuu ruotsiksi tai tieteellisellä nimellä.

Kylmäkasittely

Monien ruohovartisten puutarha- ja luonnonkasvien sekä puiden, pensaiden ja köynnösten siemenet vaativat kylmäkasittelyn, ennen kuin ne pystyvät itämään. Kylmäkasittely poistaa siemenissä olevan lepotilan. Yksinkertaisimmillaan kylmäkasittely tarkoittaa sitä, että siementen täytyy olla kosteassa mullassa 0–5 asteen lämpötilassa 6–8 viikkoa.

SIEMENTEN KYLMÄKASITTELY

- Siemenet kylvetään laatikoihin tai ruukkuihin kosteaan turve-hiekkaseokseen kevättalvella (helmi-maaliskuussa).
- Kylvöastioita pidetään huoneenlämmössä viikko, minkä aikana siemenet kostuvat. Sitten laatikot tai ruukut viedään ulos suojaiseen paikkaan: lumen alle, kuusen alle, liiteriin, autokatokseen... Jos ulkolämpötila pysyy kuukauden verran rajoissa -3–+5 astetta, kaikki sujuu hyvin. Yö- ja päivälämpötilan reipas vaihtelu on vain eduksi siemenille.
- Jos on pitkään kovia pakkasia tai sää lämpenee liian aikaisin, kylvöastiat on parasta viedä juureskellariin tai muuhun tasaisen viileään paikkaan. Valoa ei kylmäkasittelyssä tarvita, mutta jos jotkin siemenet alkavat itää jo kellarissa, astia täytyy heti siirtää valoisaan, puolilämpimään (10–15 astetta) paikkaan.
- Viimeistään toukokuussa kylvöastiat viedään ulos sellaiseen puolivarjoisaan paikkaan, jossa niitä on helppo käydä hoitamassa ja tarkkailemassa. Mullan täytyy pysyä tasaisen kosteana koko kylmäkasittely- ja itämisaajan!
- Jos kaikki on mennyt hyvin, siemenet itävät alku-kesällä säiden lämmitessä.

KYLMAKASITTELY PUSSEISSA

- Siemenannos sekoitetaan puoleen desilitraan kosteaan turve-hiekkaseosta tai vermikuliittia ja suljetaan pieneen muovipussiin.
- Pussit kootaan muovilaatikkoon väljästi pystyyn.
- Laatikkoa pidetään huoneenlämmössä viikko ja viedään sitten kellariin, kuistille tms. Optimilämpötila kylmäkasittelyn aikana on 1–5 astetta. Jääkaappi on yleensä liian lämmin paikka.
- Kymmenen päivän välein pussit avataan, kosteus tarkistetaan ja sisältöä pöyhittään.
- Kylmäkausi kannattaa ajoittaa siten, että sen loputtua pussien sisältö voidaan kaataa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.
- Siementen pitää olla kylmässä 6–8 viikkoa.

LUONTO KYLMÄKASITTELEE

- Kylvä siemenet syksyllä ulos kylvöpenkkiin tai laatikoihin.
- Siemenet itävät yleensä seuraavan kesän alussa.
- Kun hankit siemeniä keväällä ja aiot kylvää ne vasta syksyllä, laita siemenpussit väljästi ilmaviin muovirasioihin jääkaappiin tai kylmiöön odottamaan syksyä. Siementen elinvoima säilyy viileässä hyvänä.

Hakemisto

suomen- ja ruotsinkieliset nimet

A		axnepeta	47	daggfunkia	15, 48
AASIANKULLERO	26	azuröga	18	daggros	33
adlumia	27			daggruta	25
ADLUMIA	27	B		daglilja	15, 48
Africas blå lilja	27	backdunört	47	dagöga	15
AHDEKAUNOKKI	10	backsippa	22	dansk körvel	39
AHONIITYHUMALA	23	ballongblomma	30	dill	38
AHOPUKINJUURI	22	balsamin	46	dillpion	48
AILAKKI	24	BASILIKA	41	diptam	13
AITOKISSANMINTTU	48	bataviasallat	40	DORIANVILLAKKO	24
AITOUKONHATTU	47	bellis	9	drakblomma	47
AITOVIRNA	26	berberis	49	draköga	29
AKILEIJASEOS	8	bergenia	9	druvfläder	34
akleja	8	bergklint	10	dvärglök	47
aklejamix	8	bergmynta	24	dvärgpalm	27
aklejruta	25	besksöta	34		
alaskalupin	18	björnrot	19	E	
ALASKÄNLUPIINI	18	bladpersilja	41	ekbladssallad	40
alpakleja	47	blanknäva	14	eldakleja	7
alpaster	47	bleklöver	25	eldtorn	49
alpflokel	47	blodalunrot	15	elfenbensklocka	25
alpgullregn	33	blodamarant	28	elfenbensstormhatt	6
ALPI	19	blodfingerört	48	ELOKUUNASTERI	47
alpklematis	32, 49	blodoxalis	30	engelsk bergvallmo	19, 48
alpklocka	24	blomman för dagen	29	ENKELIPERHOANGERVO	15
alpkörvel	19	blomstertobak	30	ESIKOT	22
alpmartorn	14	blå bergvallmo	19	ESPANJANUNIKKO	21
ALPPIAKILEIJA	47	blå bolltistel	13	ETELÄNKEVÄTESIKKO	22
ALPPIASTERI	47	blå snökört	49	ETELÄNKYLMÄNKUKKA	48
ALPPIHIERAKKA	23	blågull	22	ETELÄNUKONHATTU	6
ALPPIKAUNO	47	blåklint	46	etternässla	48
ALPPIKELLO	24	blåmunkar	48	EUROOPANHERNEPENSAS	32
ALPPIKUUSAMA	33	blårapunkel	22	EUROOPANMERIKAALI	43
ALPPIKÄRHÖ	32, 49	blåverbena	26		
ALPPIPIIKKIPUTKI	14		22	F	
alpstormhatt	6, 47	bockrot	22	fackelblomster	19
alpsyra	23	bollgilia	29	fackelranka	49
alpsy	33	bolltistel	47	feberrot	26
"AMERIKANPIONI"	21	bolmört	29	fingerborgsblomma	13, 47
amerikansk trolldruva	6	bondböna	38, 45	fingerört	22
amerikansk pion	21	borstnejlika	12, 45	fjärdernejlika	12
AMERIKANVUOKKO	7	bovete	36	fjärilskrasse	49
AMPIAISYRTTI	47	brakved	33	flicköga	47
amuraralia	8	brandlilja	17	flikanemon	7
AMURINKORKKIPUU	33	brinnande kärlek	19, 48	flikfeberrot	26
AMURINPIONI	21	brittosommaraster	47	flocktulpan	26
AMURINÄNGELMÄ	25	brokglim	31	fläder	34
anagrambräcka	25	brokiris	48	flädervänderot	48
anisisop	35	brunklöver	26	forspenstemon	21
APILAT	25	brunpimpinell	23	franskt kungsljus	26
armenisk pärlhyacint	19	brunört	23	frilandsgurka	39
AROVUOKKO	7	brytsockerärt	41	fältsippa	48
asiatisk trolldruva	6	bukettapel	49	fältvädd	24
asklönn	32	bukettgilia	49	färgkulla	7
atragene-klematis	32	buskböna	41		
AURANKUKKA	28	bågstormhatt	47		
AURINGONTÄHTI	25			G	
AVOMAANKURKKU	39	C D		gasellöga	28
axalunrot	15	carolina-glansros	49	gemsrot	47
axmalva	48	carolinaros	49	gentiana	47
		chartreusenejliska	12	getrams	22
		cicoria	43	gillenia	15

ginnalalönn	32	hjärtstill	17	JALOHOPEASILMÄ	28
glansiris	16, 48	HOHTOPIIKKIPUTKI	14	JALOKALLIOINEN	47
glansruta	25	hornrapunkel	48	JALOKIURUNKANNUS	11
grasstärnblomma	48	HUHTAKURJENPOLVI	29	JALOKURJENPOLVI	47
grekisk fingerborgsblomma	13	HUISKILOPIETARYRTTI	25	JALOKUUNLILJA	48
grenig gräslilja	48	HUKANPUTKI	27	JALOPÄHKÄMÖ	24
groblad	22	HULLUKAALI	29	JALORITARINKANNUS	12
gråmalva	17	HUMALANVIERAS	29	JAPANINESIKKO	22
gräslök	35	humleblomster	14	JAPANINHANHIKKI	22
grön nysrot	26	hundtunga	11	JAPANINKELTAVIRMA	22
grönkål	39	hundäxing	11	JAPANINRUUSUKVITTENI	32
gul daglilja	15	HUOPAKULTASILMÄ	28	japansk akleja	7
gul fingerborgsblomma	13	HURMELUPPIO	23	japansk viva	22
guldflenört	48	huvudsallat	40	JOHANNEKSENSAURAMO	7
guldgävarblomma	49	HYVÄNHEIKINSAVIKKA	36	judaspenningar	18
”guldgäva”	28	hårig skugglilja	48	JUHANUSHYASINTTI	47
gulklint	10	häckoxbär	49	Julros	15
gullgentiana	14	häckvicker	26	JUOVAKANNUSRUOHO	45
gullklematis	32	HÄMYKURJENPOLVI	14	JÄNÖNAPILA	31
gullklöver	25	hänglobelia	29	jättegärlök	35
gullkrage	29	hängpimpinell	23	jättekrisla	16
gullris	24	hängsyren	34	jättestepililja	47
gullstake	15	HÄRKÄPAPU	38, 45	jättestånd	24
gulltörel	47	HÄRÄNKUKKA	9	jättevädd	11
gullviva	22	hässlebrodd	48	jättegälggräs	14
gulmåra	47	hässlelocka	9, 47	JÄTTIHIRVENJUURI	16
gulplister	16	hönsbär	47	JÄTTIMARSKINLILJA	47
gulstockros	47	höstrudbeckia	23	JÄTTIMESIANGERVO	14
gurka	39			JÄTTIPIETARYRTTI	25
gyllenfetblad	24	I			
gökblomster	19	IDÄNARNIKKI	8	K	
H		IDÄNHIRVENJUURI	48	KAALI	36
HAAVAYRTTI	23	IDÄNISOTÖYHTÖANGRVO	8	”KAINUUNRUUSU”	34
HAIKURJENPOLVI	47, 49	IDÄNKELLUKKA	15	KAITÄÄNGELMÄ	25
HAPANKIRSikka	49	IDÄNKURJENPOLVI	14, 47	KAKALIA	21
HARAKANKELLO	10	IDÄNUKONPUTKI	15	KALJUKULTASADE	33
harfibbla	29	IHARUUSU	34	KALLIOKIELO	22
HARJANEILIKKA	12, 45	IISOPPI	48	KALLIONAUHUS	17
HARJUHÄRÄNSILMÄ	15	IKIKUURUOHO	18	KALVASAPILA	25
harklöver	31	ILLAKKO	15, 45	kamomill	36
HARMAAKÄENKUKKA	19	ILMASIPULI	35	KAMOMILLASAUNIO	36
HARMAAMALVIKKI	17	ILTAHELOKKI	20	KAMTSATKANTÖYHTÖANGERVO	8
hartsros	34	incarvillea	48	KANADANAKILEIJA	7
harört	9	indiankrasse	49	KANADANLUPPIO	23
havre	28, 35	indisk fingerört	48	KANADANTUIJA	34
havrerot	38	indiskt fotblad	22	kanadapimpinell	23
HEIDINKUKKA	11	inkakrage	31	KANARIANKÖYNNÖSKRASSI	49
HEINÄTÄHTIMÖ	48	INKARVILLEA	48	kantnepeta	20, 48
helbladig klematis	11	iris	16, 48	kaphyacint	20
HELMILILJA	19	ISOAURANKUKKA	28	kaplobelia	29
HELMIPiHLAJA	34	ISOHIRVENJUURI	15	karvädd	13
HELMIVALKOSIPULI	35	ISOINKARVILLEA	15	KARHUNJUURI	19
HELOKKI	20	ISOKAUNOSILMÄ	47	KARHUNLAUKKA	7
HELOVUOKKO	47	ISOKÖYNNÖSKRASSI	49	KARHUNPUTKI	7
HERKKUHYPPYKURKKU	29	isop	48	KAROLIINANRUUSU	49
HERNEET	41, 44	ISORIKKO	24	KARSTAOHDAKE	13
herrgårdspion	48	ISORITARINKANNUS	11	KARTANOPIONI	48
HERTTAKELLO	9	ISOSAMETTUKKA	31	KARVAHORSMA	47
HERTTAVUORENKILPI	9	ISOTAKIAINEN	43	KARVAKONNANLILJA	48
HIIRENVIRNA	49	ISOTÄHTIPUTKI	9, 47	kashmirakleja	47
HIMALAJANJALKALEHTI	22	ISOTÖYHTÖANGERVO	8	KASKINAURIS	39, 43
HIMALAJANKUUMEJUURI	26	ISOUKONKELLO	9	KASKIRUIS	37, 44
HIMALAJANMARSKINLILJA	13	ISOVAHAKUKKA	28	KATKERO	47
himmelsblomma	49	ISOVUOHENOKKA	24	kattmynta	20, 48
HIRVENJUURI	16	italiensk klematis	32	KAUKASIANKELLOKKI	25
HIRVENKELLO	9			KAUKASIANKIRAHVINKUKKA	11
hjärtbergenia	9	J		KAUKASIANPIONI	20
hjärtklocka	9	JALKALEHTI	22	KAUKASIANTÄHTIPUTKI	47
		JALOAKILEIJA	7, 47	kaukasisk lilja	18

kaukasisk stjärnflocka	47	KIRJOKOHTALONKUKKA	30	KURKKU	39
KAULUSKELLO	47	KIRJOKURJENMIEKKA	48	KURTTURUUSU	34
KAUNOKAINEN	9	KIRJOLUPIINI	18	kustbaldersbra	48
KAUNOKIT	10	KIRJOPIKARILILJA	14	KUUNLILJA	15
KAUNOKURJENMIEKKA	16, 45	KISSANMINTTU	20, 48	KUURUOHO	18
KAUNOSILMÄ, YV	28	KIURUNKUKKA	29	kvanne	35
KAURA	35	KIVIKKOTÖRMÄKUKKA	24	KYLÄKELLUKKA	15
KAURAJUURI	38	klematis	32	KYLÄKURJENPOLVI	14
KEHÄKUKKA	28	klint	10	KYSSÄKAALI	39
KEIJUNKELLO	47	klippstånd	17	kälrabbi	39
KEIJUNKUKKA	15	klippvallmo	21	kålot	36, 39, 43
KEIJUNMEKKO	31	klippveronika	48	KÄENKUKKA	19
KEIJUÄNGELMÄ	25	klockfacelia	30	KÄHÄRÄPERSILJA	41
KELLOHUNAJAKUKKA	30	klockviva	11	KÄRHÖT, PV	32
KELLOHYASINTTI	20	klöver	25	kåringtand	48
KELLOKÄRHÖ	11	knippgentiana	14	kärleksört	24
KELLOT	9	knippnejlika	12	kärrnäva	45
KELLOTÄHDIKKI	20	knölklocka	10	KÄÄPIÖJAPANINAKILEIJA	7
KELTA-APILA	25	KOHTALONKUKKA	30	KÄÄPIÖPALMU	27
KELTAKATKERO	14	KOIRANHEINÄ	11	KÄÄPIÖSAMETTIKUKKA	31
KELTAKAUNOKKI	10	KOIRANKIELI	11	KÄÄRMEENLAUKKA	35
KELTAKURJENMIEKKA	16	kokardblomster	14	körvel	11
KELTALILJA	18	kokärt	44	KÖYNNÖSPINAATTI	43, 49
KELTALINNUNHERNE	16	KOLLINMINTTU	48		
KELTAMAITE	48	KOMEAKISSANMINTTU	20	L	
KELTAMATARA	47	KORALLIKEIJUNKUKKA	15	labruskanadruva	34
KELTAMO	11	korall-lilja	18	lackpion	21
KELTANO	22	korallpion	20	lammöron	24
KELTAPEIPPI	16	KORÉAHOHDEKUKKA	15	LAMOHIETAKIRSIKKA	33
KELTAPÄIVÄNLILJA	15	KOREANIISO	49	LAMOPEIKONKELLO	11
KELTASOURAMO	7	koreansk anisisop	49	LANTTU	36, 39, 43
KELTASORMUSTINKUKKA	13	koriander	36, 39	LAPINAKILEIJA	8
KELTASUVIKAKKARA	29	KORIANTERI	36, 39	lavendel	17
KELTASÄÄKUKKA	29	korila	29	laxröd fingerborgsblomma	13
KELTAUKONHATTU	6, 47	KORISTEKAURA	28	LEHTIKAALI	39
KELTAVALEUNIKKO	19, 48	KORISTEKURPITSA	29	LEHTOAKILEIJA	8
KELTAVIRMA	21	KORISTEPAPRIKA	27	LEHTORIKKO	24
KELTÄÄNGELMÄ	25	KORISTETUPAKKA	30	LEHTOSALVIA	48
kermesek	27	kornvallmo	30, 46	LEHTOSINILATVA	22
KERMESTAMMI	27	KORPIPAATSAMA	33	LEHTOUKONHATTU	6
KERÄSALAATTI	40	KORUKÖYNNÖS	49	LEHTOVIIRMAJUURI	48
KESÄKURPITSA	40	krage	25	LEHTOÄNGELMÄ	25
KESÄKUURUOHO	18	kragklocka	47	LEIKKOKATKERO	14
KESÄKYNTELI	41	kranskrage	29	leverbalsam	28
KESÄMALVIKKI	29	kransveronika	26	LEVEÄKOMPASSIKUKKA	24
KESÄPÄIVÄNHATTU	49	krimpion	20	libbsticka	36, 43
KETOKAUNOKKI	11	krollilja	18	LILLUKKA	23
KETONEILIKKA	12	KRUUNUSUVIKAKKARA	29	lin	46
KETORUUSURUOHO	16	kryddtimjan	42	LINNUNKAALI	29
KEVÄTESIKKO	22	kråkbär	13	LIPERI	36, 43
KEVÄTLINNUNHERNE	17	kråkklöver	47	liten daglilja	48
KEVÄTSSYYLÄJUURI	24	kråkvicker	49	liten fingerborgsblomma	13
KEVÄTVOHENJUURI	47	KULTAKIELIJÄNÖNPUTKI	9	liten rosenkvitten	32
KIEVARINYRTTI	22	KULTAKAUNOSILMÄ	28	liten tagetes	31
KIILTOLUPPIO	23	KULTAKÄRSÄMÖ	6	LITULAUKKA	42
KIILTOTUHKAPENSAS	49	KULTAPIISKU	24	LIUSKAKUUMEJUURI	26
KIINANASTERI	28	KULTAPÄIVÄNLILJA	15	LIUSKAMIINANKÖYNNÖS	49
KIINANKELTAKÄRHÖ	32	KULTASADE	33	LIUSKASALKORUUSU	7
KIINANCONNANMARJA	6	KULTASYYLÄJUURI	48	ljusöga	9
KIINANPIETARYRTTI	25	KULTATYRÄKKI	47	lobelia	29
KIINANPIONI	20, 48	KUMINA	36, 43	LOISTOINKARVILLEA	48
KIINANRITARINKANNUS	11	kummin	36, 43	LOISTOPÄIVÄNHATTU	23
KIINANSIPULI	49	kungsljus	26, 48	luddpion	20
kinesisk gräslök	49	kungsmynta	36	luddvicker	49
kinesisk riddarsporre	11	kungsängsilja	14	luftlök	35
kirgislök	7	KUOLANPIONI	20	luktpion	20, 48
KIRJOHANHIKKI	22	KURJENJALKA	47	lunddocka	15
KIRJOKIURUNKUKKA	49	KURJENKELLO	10	lundviva	22
KIRJOKOHOKKI	31	KURJENMIEKKA	16, 48	lungmålla	36

lupinväppling	25	MUSTAKAUNOKKI	10	oxalis	30
LUUMU	33	MUSTAPÄIVÄNHATTU	23	oxtinga	47
LUUMURUUSU	34	MUSTASELJA	34		
lyckobladsbuske	32	MUSTIALANRUUSU	49	P	
läkebetonika	48	mustialaros	49	PALAVARAKKAUS	19, 48
läkemalva	47	MYKERÖNEILIKKA	12	PALLAKSENPIONI	20
läkevänderot	26	MYSKIKURPITSA	40	PALLEROKIURUNKUKKA	29
LÄNNENHEISIANGERVO	33	MYSKIMALVA	19, 46	palsternacka	36
LÄNNENISOMAKSARUOHO	24	MYSKISALVIA	48	PALSTERNAKKA	36
LÄNNENKONNANMARJA	6	myskmalva	19, 46	paradisililja	21
löjtnantshjärta	48	myskpumpa	40	PARATISILILJA	21
löktrav	42	mänviol	18	parkolvon	34
lönn	32	MÄKIHORSMA	47	PARSA	43, 49
lövbinda	29	MÄKIKUISMA	15	PARVITULPPAANI	26
		MÄKIMEIRAMI	36	pastellakleja	7, 8, 47
M		MÄKIMINTTU	24	PATJARIKKO	48
MAARIANKELLO	9	MÄKITERVAKKO	49	patrinia	21
MAARIANOHDAKE	31	MÄKIVIRVILÄ	49	PELLAVA	46
MAARIANVERIJUURI	6	märgärt	37, 41, 44	PELLAVALILJA	18
”MAATIAISKURJENMIEKKA”	16	MÖKINIHMEEKUKKA	30	PELTOHERNE	44
”MAATIAISRITARINKANNUS”	11			PELTOKEHÄKUKKA	28
MAHONIA	33	N		PENSAIKKOTATAR	29
MAITOKELLO	9	narcisstobak	30	PENSASKÄRHÖ	11
majs	49	NARSISSITUPAKKA	30	PENSASPAPU	41
MAKEASTEVIÄ	42	nattljus	20	PENSASPETUNIA	30
MAKSARUOHOT	24	nattviol	15, 45	PERHOANGERVO	15
MALVA	19	NAURIS	39	PERSILJA	37
mandarinlilja	18	NEIDOKKI	18	PERUNKOISO	30
mannablod	48	NEILIKAT	12	PETUNIA	30
MANTSURIANARALIA	8	nejlika	12	PEURANKELLO	9
MARALJUURI	17	nejlikrot	15	PIHARATAMO	22
maralrot	17	nemesia	30	PIHASYREENI	34
MARHANLILJA	18	NEPALINHANHIKKI	48	PIANKIELI	49
mariaklocka	9	nepeta	48	PIIKKIKURKKU	29
MARIANRUUSU	49	NIITTYHUMALA	23	PIIKKIPUTKI	14
mariatistel	31	NIITTYKULLERO	26	PIKARIKARSTAOHDAKE	47
MARJAOMENAPENSAS	49	NIITTYMESIANGERVO	14	PIKKUAMPIAISYRTTI	47
mattram	31	NIITTYVALVIA	48	PIKKUKURJENMIEKKA	16, 45
MAURINKIILTOMALVA	30	nordisk stormhatt	6	PIKKUKÄENKAALI	30
MAUSTEKIRVELI	39	NUKKANAUHUS	17	PIKKUKÄENRIESKA	47
MEKSIKONIISO	6	NUKKAPÄHKÄMÖ	24	PIKKULUPPIO	48
MERIKOHOKKI	24	NUKKASALKORUUSU	47	PIKKUNAUHUS	48
MERINÄTKELMÄ	45	NUKULA	17	PIKKUPÄIVÄNLILJA	48
MERIRANTAPUTKI	17	NUOKKUEHELMIKKÄ	48	PIKKUSORMUSTINKUKKA	13
MERISAUNIO	48	NUOKKUSYREENI	34	PIKKUÄNGELMÄ	25
MESIANGERVO	14	NURMIKAUNOKKI	10	PILLISIPULI	35
METSÄALPPIKELLO	24	NURMIKOHOKKI	24	pimpinell	48
METSÄAPILA	48	nysrot	26	pimpinellifoliaros	34
METSÄKATKERO	14	nysört	47	PINAATTIHIERAKKA	37
METSÄNEILIKKA	47	NÄSIÄ	49	pion	20
METSÄNÄTKELMÄ	17	nässelklocka	10	PIONISEOS	21
METSÄVIRNA	26	nässelsnärja	29	PIONIT	20
mexikansk anisisop	6			PIONIUNIKKO	30
midsommarhyacint	47	O		pionmix	21
midsommarkulla	7	OJAKELLUKKA	14	pionvallmo	30
MIEKKAHIRVENJUURI	48	OJAKURJENPOLVI	45	piplök	35
MIRRINMINTTU	20, 48	OJAKÄRSÄMÖ	47	PISAMAKELLO	10
mjölkklocka	9	OKAHULLURUOHO	29	plommon	33
MOOSEKSENPALAVAPENSAS	13	OLIVIPUU	27	plommonros	34
morina	48	olivträd	27	plymastilbe	8
morot	40	OMENAPUU	33	plymspirea	8
MORSINKO	16, 43, 45	OPIUMIUNIKKO	30	POHJANSINIVALVATTI	11
MUKULAPALOYRTTI	22	opievallmo	30	POHJANRANTAKUKKA	19
MUMMONPALSAMI	46	orange smörbollar	26	PORKKANA	40
MUNKINPIONI	20	orangegul daglilja	15	porslinsklocka	11
MUNKKINEILIKKA	12	ORANSSIKELTANO	22	porslinsveronika	48
muskatellsalvia	48	orbär	48	praktbetonika	24
MUSTA-APILA	26	ormlök	35	praktbinka	47
MUSTAJUURI	37			praktincarvillea	48

praktkrissla	48	REUNUSPIETARYRTTI	31	röllikekrage	25
praktnejlika	13	REVONHÄNTÄ	28	rörflen	48
praktnejlikrot	48	riddarsporremix	12		
praktnäva	14, 47	riddarsporre	11	S	
praktrudbeckia	23	RIIPPALOBELIA	29	SAARNIVAAPTERA	32
praktröllika	6	ringblomma	28	saffransilja	18
prickbräcka	24	RITARINKANNUKSET	11	SAHRAMILILJA	18
prickklocka	10	RITARINKANNUSSEOS	12	SAKSANKIRVELI	36
pricknattljus	20	ROHTOKOIRANKIELI	11	SAKSANKÄRHÖ	49
PRINCESSANKAKKARA	48	ROHTOMARALJUURI	17	SALAATIT	40
prydnadspaprika	27	ROHTOMESIKKÄ	48	SALAATTIHIERAKKA	37
prydnadspumpa	29	ROHTOPÄHKÄMÖ	48	SALKORUUUSU	7
prästkraige	17	ROHTORASTI	47	sallat	16, 40
PUKINPARTA	25	ROHTOSALKORUUUSU	47	sallatskräppa	37
PULSKANEILIKKA	13	ROHTOSORMUSTINKUKKA	13	SAMETTIKUKAT	31
PUNA-AILAKKI	24	ROHTOSUOPAYRTTI	23	SAMETTIKURJENMIEKKA	16, 48
PUNA-APILA	48	ROHTOVIRMAJUURI	26	SAMETTIVERBENA	31
PUNAHIERAKKA	37	romersk riddarsporre	46	sammetstagetes	31, 49
PUNAISOMAKSARUOHO	24	rosenbinka	47	sandkörsbär	33
PUNAJUURIKAS	39	rosenbräcka	48	sandsenap	40
PUNAKATKO	25	rosendunört	47	SARVITÄHKÄMUNKKI	48
PUNAKELLUKKA	48	rosenflockel	47	scharlakansakleja	7
PUNAKIRVELI	11	rosenglim	31	segerlök	47
PUNAKOIRANKÖYNNÖS	9	rosenincarvillea	15	SEITTITAKIAINEN	8
PUNAKOISO	34	rosenkraige	25	senapskål	40
PUNAKORISTERAPARPERI	23	rosenkvitten	32	septemberstormhatt	6
PUNAKOSMOS	28	rosenmalva	19, 46	sibirisk björnfloka	15
PUNALEHTIRUUSU	33	rosenmynta	47	sibirisk fingerborgsblomma	13
PUNAPIETARYRTTI	25	rosenpion	21	sibirisk klematis	32
PUNAREVONHÄNTÄ	28	rosenskära	28	sibiriskt korkträd	33
PUNASAARNI	32	rosenvial	16	sibirisk nunneört	11
PUNASARVIKÄENKAALI	30	rova	39, 43	sibirisk pion	20
PURPPURAHEISIANGERVO	33	rugosaros	34	sibirisk vallmo	21
PURPPURAPUNALATVA	47	RUIJANRUOHOSIPULI	35	sibirisk ärtbuske	32
PURPPURARATAMO	22	RUIS	37, 44	SIKURI	43
PURPPURAREVONHÄNTÄ	28	RUISKAUNOKKI	46	SILKKIUNIKKO	46
PURPPURATULIKUKKA	48	RUISNIKKO	30	SIOPERSILJA	41
purpurklätt	19	RUISVIRNA	49	SILPOYDINHERNE	37, 41, 44
PURTOJUURI	24	RUKOLA	40	silvermartorn	14
pyramidbräcka	24	RUOHOKANUKKA	47	silveröga	28
PYSTYHANHIKKI	48	RUOHOSIPULI	35	SINAPPIKAALI	40
PÄHKÄMÖ	24	RUOSTEHAPPOMARJA	49	SINIKUUNLILJA	15, 48
PÄIVÄNKAKKARA	17	RUSKOLILJA	17	SINIKÄMMEN	15
PÄIVÄNLILJA	15, 48	ruta	25	SINILOBELIA	29
PÄIVÄNSILMÄ	15	RUUSUKVITTENI	32	SINIPALLO-OHDAKE	13
PÄIVÄNSINI	29	RUUSUMALVA	19, 46	SINIPIIKKIPUTKI	14
PÄIVÄNTÄHTI	48	RUUSUNÄTKELMÄ	16	SINISILMIÖ	48
pärldrönn	34	RUUSUPIONI	21	SINITÄHTÖNEN	28
PÄRSKÄJUURI	26	RUUSURUOHO	16	SINIVALEUNIKKO	19
päron	33	RYHMÄSAMETTIKUKKA	31, 49	SINIVALVATTI	11
PÄÄRYNÄ	33	rysk martorn	14	SINIÄNGELMÄ	25
		rysk nejlikrot	15	SIPERIANHERNENPENSAS	32
R		råg	37, 44	SIPERIANKURJENMIEKKA	16
rabarber	37	rågvallmo	30	SIPERIANKÄRHÖ	32
ramslök	7	rädisa	41	SIPERIANMAKSARUOHO	24
rankspenat	43, 49	räsvans	28	SIPERIANORMUSTINKUKKA	13
RANSKANSUKAHEINÄ	30	röd flikanemon	47	SIPERIANUNIKKO	21
RANSKANTULIKUKKA	26	röd flikrabarber	23	SIPINRUUSU	49
RANTA-ALPI	19	röd hundrova	9	sipiros	49
RANTAKUKKA	19	röd kärleksört	24	SITRUUNAKISSANMINTTU	20
RANTAPUTKI	17	röd lejonsvans	22	skelört	11
RANTATÄDYKE	49	röd nejlikrot	14	skogsalpklocka	24
RANTAVEHNÄ	17	rödask	32	skogsklematis	49
RAPARPERI	37	rödbeta	39	skogsklocka	9
RAUTANOKKONEN	48	rödfibbla	22	skogsklöver	48
regnbågslupin	18	rödklöver	48	skogslüst	24
renfanekraige	25	rödkämpar	22	skogslök	35
RENTOUKONHATTU	47	rödkörvel	25	skogspipa	7
RETIISI	41	rödådrad syra	37	skogsvial	17

skogsvicker	26	strimsporre	45	TATAARIVAAHTERA	32
skomakariris	16	strålöga	25	TATTARI	36
skruvrams	24	styv fingerört	48	TELLIMA	25
skuggnepeta	20	styvklemais	11	TERTTUROTKOKIELO	19
skuggnäva	14	styvlocka	47	TERTTUSELJA	34
skuggviolruta	25	stånds	17, 48	TESMA	48
skålklocka	10	stäplök	7	tibast	49
skälört	24	stäpsalvia	48	TILLI	38
skägg-gräs	30	stjärnflocka	47	TILLIPIONI	48
skär hängverbena	31	SUDENMARJA	48	TIMJAMI	42
slokgräs	48	SUKAHEINÄ	30	TIPSU	49
slätterfibbla	15	SUOPAYRTTI	23	TITONIA	31
slättersilja	41	surkörsbär	49	tjärbloster	49
småborre	6	SUVIKAKKARA	29	TOMAATTI	37, 41, 49
småiris	16, 45	svart nysrot	26	tomat	37, 41, 49
smällspirea	33	svartklint	10	tomatillo	37
smörbollor	26	svartrot	37	TOMATILLO	37
smörgåskrasse	36	svavelklocka	10	torta	11
snittgentiana	14	svavelpion	20	TORVIKUKKA	31
sockerrot	45	svedjenävä	29	TOUKOHEIDINKUKKA	11
SOIKKORATAMO	22	svärdkrissla	48	tovsippa	7
SOKERJUURI	45	svärdsilja	16	trollrudbeckia	23
solvisare	29	sydstormhatt	6	trollsmultron	13
sommaraster	28	SYREENI	34	trumpetblomma	31
sommarkyndel	41	syren	34	trädgårdsarnika	8
sommarmalva	29	SYYLÄJUURI	24	trädgårdsfunkia	48
sommarpumpa	40	SYSSHATTU	29	trädgårdskungsljus	26
sommarudbeckia	49	SYSPÄIVÄNHATTU	23	trädgårdsmålla	35
SOPULINKALLIOINEN	47	SYYSUKONHATTU	6	trädgårdsnattviol	15, 45
SORMUSTINKUKKA	13, 47	SYYSÄDEKUKKA	14	trädgårdsnejlikrot	14
spansk körvel	36	såpnejlika	23	trädgårdssmörbollor	26
spanska flaggan	49	sårläka	23	trädgårdssormhatt	6, 47
sparris	43, 49	SÄRKYNYSYDÄN	48	trädgårdssyra	49
sparvvicker	49	SÄRMÄKUISMA	48	trädgårdstrift	8
spenatskräppa	37	SÄÄKUKKA	29	trädgårdssäppel	33
spikklubba	29	söttvåppling	48	trädgårdsjättevallmo	21
spindelstånds	17			trädgårdssidarbörre	12
spjutkakalia	21	T		tuja	34
srandrag	17	tagetes	31	TULIAKILEIJA	7
stenhallon	23	taggreva	29	TULIKELLUKKA	14
stennejlika	47	TAITTOYDINHERNE	41	TULIKUKAT	26
stevia	42	TALVENTÄHTI	13	TULILILJA	18
STEVIA	42	TAMMENLEHTISALAATTI	40	TULIMARJA	49
stinknäva	47, 49	TARHA-ALPPIKÄRHÖ	32	TUMMAHELMILILJA	19
stjärnflocka	9	TARHAHERNE	44	TUMMAPÄRSKÄJUURI	26
stjärnhyacint	47	TARHAIDÄNUNIKKO	21	TUOKSUAKILEIJA	47
stjärnlök	20	TARHAILLAKKO	15, 45	TUOKSURUUTA	23
stockros	7	TARHAJALOMALVA	48	TURKINTAMMI	27
stor blomstertobak	30	TARHAKÄNKUKKA	28	turkisk ek	27
stor blåklocka	10	TARHAKELLUKKA	14	tusensköna	9
stor frossört	24	TARHAKOHOKKI	31	tuviris	16, 45
stor hässleklocka	9	TARHAKUKONKANNUS	46	TÄDYKE	49
stor kardborre	43	TARHAKULLERO	26	TÄHDIKKI	20
stor kustruta	25	TARHAKURJENKELLO	10	TÄHKÄHIETALILJA	7
stor riddarsporre	11, 47	TARHAKURTTURUUSU	34	TÄHKÄKEIJUNKUKKA	15
stor rödmalva	30	TARHAKYLMÄNKUKKA	22	TÄHKÄKELLO	10
stor sandlilja	7	TARHAKÄENKAALI	30	TÄHKÄLAVENTELI	17
stor tagetes	31	TARHAKÄENMINTTU	47	TÄHKÄVERBENA	26
stor vaxblomma	28	TARHAMALTSA	35	TÄHTIHYASINTTI	47
storblommig fingerört	22	TARHAOJUKKAVIINI	34	TÄHTIKEHÄKUKKA	28
storchavre	28	TARHAOMENAPUU	33	TÄHTILAUUKA	7
stormhatt	47	TARHARAPPERI	37	TÄPLÄHELOKKI	20
stradial	45	TARHASALKORUUSU	7	TÖRMÄKUKKA	24
strandloka	17	TARHASINISARJA	27	törnrosas kjörtel	31
strandglim	24	TARHASOLJO	49		
strandiris	16	TARHASORMUSTINKUKKA	13	U	
strandkål	43	TARHASUOLAHEINÄ	49	UKKOLAUUKA	7
strandlysing	19	TARHATULIKUKKA	26	UKONHATTU	47
strandveronika	49	TARHAUKONHATTU	6, 47	UKONKELLO	9

UKONTULIKUKKA	26	VIHANNESKRASSI	36	VUORIKIRVELI	19
ullblad	14	VIHERPÄRSKÄJUURI	26	VUORIMUNKKI	48
ullig hjärtstilla	48	VIHERSIPULI	38	VUORIPPO	21
ullig kardborre	8	VIINIKÄRHÖ	32	VUORIREVONPAPU	25
underblomma	30	VIIRUHELPI	48	vårbolmört	22
UNELMATÄDYKE	48	VIITAKURJENMIEKKA	16	vårflenört	24
ungersk syren	34	vildpersilja	27	vårvial	17
UNIKOT (MV)	21	VILLAHEISI	34	väddklint	11
UNIKOT (YV)	30	VILLAMO	14	VÄINÖNPUTKI	35
UNKARINSYREENI	34	VILLANUKULA	48	vävarkarda	47
VAAHTERA	32	VILLASORMUSTINKUKKA	13		
VAALEAJOULURUUSU	15	VILLIPETUNIA	30	Y Z	
VAALEATÄHKÄMUNKKI	22	vinruta	23	YRTTI-IISO	35
VALAMONRUUSU	49	vinterkäck	13	zuluaster	49
valamos	49	vintersallat	42	ZULUNNUKKEASTERI	49
VALEUNIKKO	19	violpetunia	30		
VALKOAPILA	26	vippams	19	Å Ä Ö	
VALKOHANHIKKI	13	VIRGINIANTUPAKKA	30	åkerklätt	28
VALKOKAALI	36	VIRGINIANTÄDYKE	26	åkervädd	16
VALKOKONNANMARJA	6	virginiatobak	30	ålandsrot	15
VALKOLEINIKKI	23	VIRMAJUURI	26	äkta mannablod	15
VALKOMESIKKÄ	19	vit nysrot	26	älgräs	14
VALKOPALLO-OHDAKE	47	vit ranunkel	23	ÄNGELMÄ	25
VALKOPOLVIKIELO	24	vit steppilija	13	ängsglim	24
VALKOPÄRSKÄJUURI	26	vit sötväppling	19	ängshavrerot	25
VALKOSIPULI	35, 42	vit trolldruva	6	ängsklint	10
VALKOTUPAKKA	30	VITIKIEHKURIO	48	ängsklocka	10
VALKOKONHATTU	6	vitklöver	26	ängssnejlika	12
vallmo	30	vitkål	36	ängsnäva	14
VALVATTI	16	vitlök	35, 42	ängsruta	25
VARIKSENMARJA	13	vitpetunia	30	ängssalvia	48
VARJOLILJA	18	vitrapunkel	22	ängstoppklocka	9
VARPUTÄDYKE	48	VOITONLAUKKA	47	ängsvial	17
VARSANKELLO	10	vresros	34	ängsvädd	24
vejde	16, 45	VUOHENKELLO	10	äppel	33
VERBENA	26	VUONANKAALI	42	ärter	41, 44
VERIHANHIKKI	48	VUORENKILPI	9	ÖLJYPUU	27
veronika	49	VUORIKAUNOKKI	10		

Hakemisto *tieteelliset nimet*

A		<i>Aconitum soongaricum</i>	47	<i>Alcea ficifolia</i>	7
<i>Acer negundo</i>	32	<i>Aconitum × stoerkianum</i>	6, 47	<i>Alcea rosea</i>	7
<i>Acer platanoides</i>	32	<i>Actaea alba</i>	6	<i>Alcea rugosa</i>	47
<i>Acer tataricum</i> subsp. <i>ginnala</i>	32	<i>Actaea asiatica</i>	6	<i>Alliaria petiolata</i>	42
<i>Achillea filipendulina</i>	6	<i>Actaea rubra</i>	6	<i>Allium christophii</i>	7
<i>Achillea pharmitica</i>	47	<i>Actaea rubra</i> f. <i>neglecta</i>	6	<i>Allium fistulosum</i>	35
<i>Aconitum arcuatum</i>	47	<i>Adenophora</i> sp.	47	<i>Allium hollandicum</i>	7
<i>Aconitum fisheri</i> subsp. <i>arcuatum</i>	6	<i>Adenostyles glabra</i> (<i>alpina</i>)	47	<i>Allium × proliferum</i>	35
<i>Aconitum 'Ivorine'</i>	6	<i>Adlumia fungosa</i>	27	<i>Allium sativum</i>	35, 42
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp.		<i>Aethusa cynapium</i>	27	<i>Allium sativum</i> var. <i>ophioscordon</i>	35
<i>lycoctonum</i>	6, 47	<i>Agapanthus praecox</i>	27	<i>Allium schoenoprasum</i>	35
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp.		<i>Agastache foeniculum</i>	35	<i>Allium schoenoprasum</i> subsp.	
<i>neapolitanum</i>	6	<i>Agastache mexicana</i>	6	<i>sibiricum</i>	35
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp.		<i>Agastache rugosa</i>	49	<i>Allium scorodoprasum</i>	35
<i>septentrionale</i>	6	<i>Ageratum houstonianum</i>	28	<i>Allium tuberosum</i>	49
<i>Aconitum napellus</i> subsp.		<i>Agrimonia eupatoria</i>	6	<i>Allium ursinum</i>	7
<i>lusitanicum</i>	47	<i>Agrostemma githago</i>	28	<i>Allium victorialis</i>	47

<i>Allium</i> Vihersipuli-Ryhmä	38	<i>Campanula cervicaria</i>	9	<i>Daucus carota</i>	40
<i>Althaea officinalis</i>	47	<i>Campanula glomerata</i>	9	<i>Delphinium elatum</i>	11, 47
<i>Amaranthus caudatus</i>	28	<i>Campanula lactiflora</i>	9	<i>Delphinium</i> Elatum- ja Pacific- Ryhmät	12
<i>Amaranthus hybridus</i> subsp. <i>cruentus</i>	28	<i>Campanula latifolia</i>	9, 47	<i>Delphinium grandiflorum</i>	11
<i>Anchusa officinalis</i>	47	<i>Campanula latifolia</i> var. <i>macrantha</i>	9	<i>Delphinium maackianum</i>	12
<i>Anemone multifida</i>	7	<i>Campanula medium</i>	9	<i>Delphinium</i> <i>maackianum</i>	12
<i>Anemone sylvestris</i>	7	<i>Campanula patula</i>	10	<i>Dianthus armeria</i>	12
<i>Anemone</i> × <i>lesseri</i>	47	<i>Campanula persicifolia</i>	10	<i>Dianthus barbatus</i>	12, 45
<i>Anethum graveolens</i>	38	<i>Campanula persicifolia</i> subsp. <i>sessiliflora</i>	10	<i>Dianthus carthusianorum</i>	12
<i>Angelica sylvestris</i>	7	<i>Campanula punctata</i>	10	<i>Dianthus deltooides</i>	12
<i>Angelica archangelica</i>	35	<i>Campanula punctata</i>	10	<i>Dianthus Plumarius-Ryhmä</i>	12
<i>Anthemis sancti-johannis</i>	7	<i>Campanula rapunculoides</i>	10	<i>Dianthus superbus</i>	13
<i>Anthemis tinctoria</i>	7	<i>Campanula rhomboidalis</i>	47	<i>Dianthus sylvestris</i>	47
<i>Anthericum liliago</i>	7	<i>Campanula thyrsoides</i>	10	<i>Dictamnus albus</i>	13
<i>Anthriscus cerefolium</i>	39	<i>Campanula trachelium</i>	10	<i>Digitalis grandiflora</i>	13
<i>Aquilegia</i> 'Olympia'	8	<i>Capsicum</i> Conoides-Ryhmä	27	<i>Digitalis lanata</i>	13
<i>Aquilegia alpina</i>	47	<i>Caragana arborescens</i>	32	<i>Digitalis lutea</i>	13
<i>Aquilegia canadensis</i>	7	<i>Caragana frutex</i>	32	<i>Digitalis purpurea</i>	13, 47
<i>Aquilegia Cultorum-Ryhmä</i>	7, 47	<i>Carum carvi</i>	36, 43	<i>Digitalis sibirica</i>	13
<i>Aquilegia flabellata</i> var. <i>pumila</i>	7	<i>Centaurea cyanus</i>	46	<i>Digitalis</i> × <i>mertonensis</i>	13
<i>Aquilegia formosa</i>	7	<i>Centaurea jacea</i>	10	<i>Dimorphotheca sinuata</i>	29
<i>Aquilegia fragrans</i>	47	<i>Centaurea macrocephala</i>	10	<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	40
<i>Aquilegia vulgaris</i>	8	<i>Centaurea montana</i>	10	<i>Dipsacus sativus</i>	47
<i>Aralia continentalis</i>	8	<i>Centaurea nigra</i>	10	<i>Dipsacus</i> sp.	13
<i>Arctium lappa</i>	43	<i>Centaurea phrygia</i>	10	<i>Doronicum orientale</i>	47
<i>Arctium tomentosum</i>	8	<i>Centaurea phrygia</i> f. <i>discolor</i>	10	<i>Dracocephalum argunense</i>	47
<i>Arctotheca calendula</i>	28	<i>Centaurea scabiosa</i>	11	<i>Dracocephalum nutans</i> var. <i>alpinum</i>	47
<i>Arctotis</i> × <i>hybrida</i>	28	<i>Cephalaria gigantea</i>	11	<i>Dracopis amplexicaulis</i>	29
<i>Armeria</i> Maritima-Ryhmä	8	<i>Cerinthe major</i>	28	<i>Dryocalis rupestris</i>	13
<i>Arnica sachalinensis</i>	8	<i>Chaenomeles japonica</i>	32		
<i>Aruncus dioicus</i>	8	<i>Chaerophyllum hirsutum</i>	11	E F	
<i>Aruncus kamtschaticus</i>	8	<i>Chamaerops humilis</i>	27	<i>Eccremocarpus scaber</i>	49
<i>Asparagus officinalis</i>	43, 49	<i>Chelidonium majus</i>	11	<i>Echinocystis lobata</i>	29
<i>Aster alpinus</i>	47	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	36	<i>Echinops bannaticus</i>	13
<i>Aster amellus</i>	47	<i>Cicerbita alpina</i>	11	<i>Echinops sphaerocephalus</i>	47
<i>Astilbe chinensis</i>	8	<i>Cichorium intybus</i>	43	<i>Echium plantagineum</i>	49
<i>Astrantia major</i>	9, 47	<i>Clematis alpina</i>	32, 49	<i>Echium nigrum</i>	13
<i>Astrantia maxima</i>	47	<i>Clematis</i> Atragene-Ryhmä	32	<i>Epilobium collinum</i>	47
<i>Atriplex hortensis</i>	35	<i>Clematis integrifolia</i>	11	<i>Epilobium hirsutum</i>	47
<i>Avena sativa</i> "Savitaipale"	35	<i>Clematis recta</i>	11	<i>Eranthis hyemalis</i>	13
<i>Avena sterilis</i>	28	<i>Clematis sibirica</i>	32	<i>Eremurus himalaicus</i>	13
		<i>Clematis tangutica</i>	32	<i>Eremurus robustus</i>	47
B		<i>Clematis vitalba</i>	49	<i>Erigeron borealis</i>	47
<i>Bellis perennis</i>	9	<i>Clematis viticella</i>	32	<i>Erigeron Speciosus-Ryhmä</i>	47
<i>Berberis vulgaris</i>	49	<i>Codonopsis clematidea</i>	11	<i>Eriophyllum lanatum</i>	14
<i>Bergenia cordifolia</i>	9	<i>Comarum palustre</i>	47	<i>Eruca sativa</i>	40
<i>Beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>	39	<i>Commelina coelestis</i>	49	<i>Eryngium alpinum</i>	14
<i>Brassica napus</i>		<i>Consolida ajacis</i>	46	<i>Eryngium giganteum</i>	14
subsp. <i>napobrassica</i>	36, 39, 43	<i>Coreopsis grandiflora</i>	47	<i>Eryngium planum</i>	14
<i>Brassica oleracea</i> Capitata-Ryhmä	36	<i>Coreopsis stillmanii</i>	28	<i>Eupatorium purpureum</i>	47
<i>Brassica oleracea</i>		<i>Coriandrum sativum</i>	36, 39	<i>Euphorbia polychroma</i>	47
Gongylodes-Ryhmä	39	<i>Cornus suecica</i>	47	<i>Fagopyrum esculentum</i>	36
<i>Brassica oleracea</i> Sabellica-Ryhmä	39	<i>Cortusa matthioli</i>	11	<i>Fallopia dumetorum</i>	29
<i>Brassica rapa</i>	39, 43	<i>Corydalis nobilis</i>	11	<i>Felicia heterophylla</i>	49
<i>Brimeura amethystina</i>	47	<i>Cosmos bipinnatus</i>	28	<i>Filipendula kamtschatica</i>	14
<i>Bryonia cretica</i> subsp. <i>dioica</i>	9	<i>Cotoneaster lucidus</i>	49	<i>Filipendula ulmaria</i>	14
<i>Buphthalmum salicifolium</i>	9	<i>Crambe maritima</i>	43	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	32
<i>Bupleurum longifolium</i> subsp. <i>aureum</i>	9	<i>Cucumis sativus</i>	39	<i>Fritillaria meleagris</i>	14
		<i>Cucurbita moschata</i>	40		
C		<i>Cucurbita pepo</i>	29, 40	G	
<i>Calamintha grandiflora</i>	47	<i>Cuscuta europaea</i>	29	<i>Gagea minima</i>	47
<i>Calendula arvensis</i>	28	<i>Cyclanthera pedata</i>	29	<i>Gaillardia aristata</i>	14
<i>Calendula officinalis</i>	28	<i>Cynoglossum officinale</i>	11	<i>Galium verum</i>	47
<i>Calendula stellata</i>	28			<i>Galtonia candicans</i>	20
<i>Callistephus chinensis</i>	28	D		<i>Gentiana asclepiadea</i>	14
<i>Camassia</i> sp.	47	<i>Dactylis glomerata</i>	11	<i>Gentiana lutea</i>	14
<i>Campanula alliariifolia</i>	9	<i>Daphne mezereum</i>	49	<i>Gentiana triflora</i>	14
		<i>Datura innoxia</i>	49	<i>Gentiana uchiyamai</i>	14
		<i>Datura stramonium</i>	29		

<i>Gentiana walujewii</i>	47	<i>Lactuca plumieri</i>	16	<i>Meum athamanticum</i>	19
<i>Geranium bohemicum</i>	29	<i>Lactuca sativa Capitata-Ryhmä</i>	40	<i>Milium effusum</i>	48
<i>Geranium himalayense</i>	14, 47	<i>Lactuca sativa Crispa-Ryhmä</i>	40	<i>Mirabilis jalapa</i>	30
<i>Geranium nodosum</i>	14	<i>Lamium galeobdolon</i>	16	<i>Molopospermum peloponnesiacum</i>	19
<i>Geranium palustre</i>	45	<i>Lamprocapnos spectabilis</i>	48	<i>Morina longifolia</i>	48
<i>Geranium pratense</i>	14	<i>Lapsana communis</i>	29	<i>Muscari armeniacum</i>	19
<i>Geranium pyrenaicum</i>	14	<i>Lathyrus gmelinii</i>	16	<i>Myrrhis odorata</i>	36
<i>Geranium robertianum</i>	49	<i>Lathyrus japonicus</i> subsp. <i>maritimus</i>	45	N	
<i>Geum aleppicum</i>	15	<i>Lathyrus latifolius</i>	16	<i>Nemesia strumosa</i>	30
<i>Geum chiloëense</i>	48	<i>Lathyrus pratensis</i>	17	<i>Nepeta cataria</i>	20, 48
<i>Geum coccineum</i>	14	<i>Lathyrus sylvestris</i>	17	<i>Nepeta × faassenii</i>	20, 48
<i>Geum Cultorum-Ryhmä</i>	14	<i>Lathyrus vernus</i>	17	<i>Nepeta grandiflora</i>	48
<i>Geum rivale</i>	14	<i>Lavandula angustifolia</i>	17	<i>Nepeta subsessilis</i>	20
<i>Geum urbanum</i>	15	<i>Lavatera thuringiaca</i>	17	<i>Nicandra physalodes</i>	30
<i>Gilia capitata</i>	29	<i>Lavatera trimestris</i>	29	<i>Nicotiana alata</i>	30
<i>Gilia tricolor</i>	49	<i>Layia platyglossa</i>	49	<i>Nicotiana Sanderae-Ryhmä</i>	30
<i>Gillenia trifoliata</i>	15	<i>Leonurus cardiaca</i>	17	<i>Nicotiana sylvestris</i>	30
<i>Glandularia elegans</i> var. <i>asperata</i>	31	<i>Leonurus cardiaca</i> spp. <i>villosa</i>	48	<i>Nicotiana tabacum</i>	30
<i>Glauucidium palmatum</i>	15	<i>Lepidium sativum</i>	36	O	
<i>Glebionis coronaria</i>	29	<i>Leucanthemum vulgare</i>	17	<i>Ocimum basilicum</i>	41
<i>Glebionis segetum</i>	29	<i>Leucanthemum × superbum</i>	48	<i>Oenothera biennis</i>	20
H		<i>Leuzea carthamoides</i>	17	<i>Oenothera rubricaulis</i>	20
<i>Hablitzia tamnoides</i>	43, 49	<i>Levisticum officinale</i>	36, 43	<i>Olea europaea</i>	27
<i>Helenium hoopesii</i>	15	<i>Leymus arenarius</i>	17	<i>Origanum vulgare</i>	36
<i>Helianthella quinquenervis</i>	48	<i>Ligularia dentata</i>	17	<i>Ornithogalum arcuatum</i>	20
<i>Heliopsis helianthoides</i>	15	<i>Ligularia fischeri</i>	17	<i>Ornithogalum candicans</i>	20
<i>Helleborus niger</i>	15	<i>Ligularia hodgsonii</i>	48	<i>Oxalis corniculata</i>	30
<i>Hemerocallis lilio-asphodelus</i>	15	<i>Ligusticum scoticum</i>	17	<i>Oxalis exilis</i>	30
<i>Hemerocallis middendorffii</i>	15	<i>Lilium bulbiferum</i>	17	P	
<i>Hemerocallis minor</i>	48	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	18	<i>Paeonia anomala</i>	20
<i>Heracleum sibiricum</i>	15	<i>Lilium davidii</i>	18	<i>Paeonia daurica</i>	20
<i>Hesperis matronalis</i>	15, 45	<i>Lilium martagon</i>	18	<i>Paeonia × hybrida</i>	48
<i>Heuchera cylindrica</i>	15	<i>Lilium martagon</i> ”Unto Wannas”	18	<i>Paeonia lactiflora</i>	20, 48
<i>Heuchera sanguinea</i>	15	<i>Lilium martagon</i> var. <i>cattaniae</i>	18	<i>Paeonia mascula</i>	20
<i>Hosta sieboldiana</i>	15, 48	<i>Lilium Martagon-Ryhmä</i>	18	<i>Paeonia mlokosewitschii</i>	20
<i>Hosta Tarhafunkia-Ryhmä</i>	48	<i>Lilium monadelphum</i>	18	<i>Paeonia mollis</i>	20
<i>Hyoscyamus niger</i>	29	<i>Lilium pumilum</i>	18	<i>Paeonia obovata</i>	21
<i>Hypericum maculatum</i>	48	<i>Linaria repens</i>	45	<i>Paeonia Quad-hybridit</i>	21
<i>Hypericum perforatum</i>	15	<i>Lindelfofia longiflora</i>	18	<i>Paeonia tenuifolia</i>	48
<i>Hypochaeris maculata</i>	15	<i>Linum usitatissimum</i>	46	<i>Paeonia veitchii</i>	21
<i>Hyssopus officinalis</i>	48	<i>Lobelia Compacta-Ryhmä</i>	29	<i>Paeonia sp.</i>	20, 21
I		<i>Lobelia Pendula-Ryhmä</i>	29	<i>Papaver croceum</i>	21
<i>Impatiens balsamina</i>	46	<i>Lonicera alpigena</i>	33	<i>Papaver dubium</i>	30
<i>Incarvillea delavayi</i>	15	<i>Lotus corniculatus</i>	48	<i>Papaver Orientale-Ryhmä</i>	21
<i>Incarvillea mairei</i>	48	<i>Lunaria annua</i>	18	<i>Papaver Paeoniflorum-Ryhmä</i>	30
<i>Inula ensifolia</i>	48	<i>Lunaria rediviva</i>	18	<i>Papaver rhoeas</i>	30, 46
<i>Inula helenium</i>	15	<i>Lupinus nootkatensis</i>	18	<i>Papaver rupifragum</i>	21
<i>Inula magnifica</i>	16	<i>Lupinus × regalis</i>	18	<i>Papaver somniferum</i>	30
<i>Inula orientale</i>	48	<i>Lychnis chalconica</i>	19, 48	<i>Paradisea liliastrum</i>	21
<i>Ipomea tricolor</i>	29	<i>Lychnis coronaria</i>	19	<i>Parasenecio hastatus</i>	21
<i>Iris aphylla</i>	16	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	19	<i>Paris quadrifolia</i>	48
<i>Iris hookeri</i>	48	<i>Lysimachia vulgaris</i>	19	<i>Pastinaca sativa</i>	36
<i>Iris laevigata</i>	16, 48	<i>Lythrum salicaria</i>	19	<i>Patrinia gibbosa</i>	21
<i>Iris pseudacorus</i>	16	M		<i>Penstemon serrulatus</i>	21
<i>Iris Pumila-Ryhmä</i>	16, 45	<i>Mahonia aquifolium</i>	33	<i>Petroselinum crispum</i>	37, 41
<i>Iris setosa</i>	16, 45	<i>Maianthemum racemosum</i>	19	<i>Petunia axillaris</i>	30
<i>Iris sibirica</i>	16	<i>Malus domestica</i>	33	<i>Petunia integrifolia</i>	30
<i>Iris versicolor</i>	48	<i>Malus toringo</i> var. <i>sargentii</i>	49	<i>Phacelia campanularia</i>	30
<i>Isatis tinctoria</i>	16, 45	<i>Malva alcea</i>	19, 46	<i>Phalaris arundinacea</i>	48
J K		<i>Malva moschata</i>	19, 46	<i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	41
<i>Jasione montana</i>	48	<i>Malva sylvestris</i> subsp. <i>mauritanica</i>	30	<i>Phellodendron amurense</i>	33
<i>Knautia arvensis</i>	16	<i>Matricaria chamomilla</i>	36	<i>Phlomis tuberosa</i>	22
L		<i>Meconopsis betonicifolia</i>	19	<i>Physalis philadelphica</i>	37
<i>Laburnum alpinum</i>	33	<i>Meconopsis cambrica</i>	19, 48	<i>Physocarpus opulifolius</i>	33
<i>Lactuca alpina</i>	11	<i>Melica nutans</i>	48	<i>Physochlaina orientalis</i>	22
		<i>Melilotus albus</i>	19	<i>Phyteuma nigrum</i>	22
		<i>Melilotus officinalis</i>	48		

<i>Phyteuma scheuchzeri</i>	48	<i>Salvia nemorosa</i>	48	<i>Tanacetum parthenium</i>	31
<i>Phyteuma spicatum</i>	22	<i>Salvia pratensis</i>	48	<i>Tanacetum tianschanicum</i>	25
<i>Pilosella aurantiaca</i>	22	<i>Salvia sclarea</i>	48	<i>Telekia speciosa</i>	25
<i>Pimpinella saxifraga</i>	22	<i>Sambucus nigra</i>	34	<i>Tellima grandiflora</i>	25
<i>Pisum sativum</i>	37, 41, 44	<i>Sambucus racemosa</i>	34	<i>Thalictrum aquilegifolium</i>	25
<i>Plantago major</i>	22	<i>Sanguisorba canadensis</i>	23	<i>Thalictrum contortum</i>	25
<i>Plantago media</i>	22	<i>Sanguisorba menziesii</i>	23	<i>Thalictrum flavum</i>	25
<i>Podophyllum hexandrum</i>	22	<i>Sanguisorba minor</i>	48	<i>Thalictrum lucidum</i>	25
<i>Polemonium caeruleum</i>	22	<i>Sanguisorba tenuifolia</i> var.		<i>Thalictrum minus</i>	25
<i>Polygonatum odoratum</i>	22	<i>parviflora</i>	23	<i>Thalictrum rochebrunianum</i>	25
<i>Polypogon monspeliensis</i>	30	<i>Sanicula europaea</i>	23	<i>Thalictrum speciosissimum</i>	25
<i>Potentilla atrosanguinea</i>	48	<i>Saponaria officinalis</i>	23	<i>Thermopsis montana</i>	25
<i>Potentilla Bicolor-Ryhmä</i>	22	<i>Satureja hortensis</i>	41	<i>Thuja occidentalis</i>	34
<i>Potentilla megalantha</i>	22	<i>Satureja vulgaris</i>	24	<i>Thymus vulgaris</i>	42
<i>Potentilla nepalensis</i>	48	<i>Saxifraga Arendsii-Ryhmä</i>	48	<i>Tithonia rotundifolia</i>	31
<i>Potentilla recta</i>	48	<i>Saxifraga hostii</i>	24	<i>Torilis japonica</i>	25
<i>Primula elatior</i>	22	<i>Saxifraga rotundifolia</i>	24	<i>Tragopogon porrifolius</i>	38
<i>Primula japonica</i>	22	<i>Scabiosa columbaria</i>	24	<i>Tragopogon pratensis</i>	25
<i>Primula veris</i>	22	<i>Scorzonera hispanica</i>	37	<i>Tricyrtis hirta</i>	48
<i>Prunella vulgaris</i>	22	<i>Scrophularia chrysantha</i>	48	<i>Trifolium arvense</i>	31
<i>Prunus cerasus</i>	49	<i>Scrophularia vernalis</i>	24	<i>Trifolium aureum</i>	25
<i>Prunus domestica</i>	33	<i>Scutellaria altissima</i>	24	<i>Trifolium medium</i>	48
<i>Prunus pumila</i> var. <i>depressa</i>	33	<i>Secale cereale</i>	37, 44	<i>Trifolium ochroleucon</i>	25
<i>Pulsatilla pratensis</i>	48	<i>Sedum aizoon</i>	24	<i>Trifolium pratense</i>	48
<i>Pulsatilla vulgaris</i>	22	<i>Sedum telephium</i> subsp. <i>maximum</i>	24	<i>Trifolium repens</i>	26
<i>Pyracantha coccinea</i>	49	<i>Sedum telephium</i> subsp. <i>telephium</i>	24	<i>Trifolium spadicum</i>	26
<i>Pyrus communis</i>	33	<i>Senecio doria</i>	24	<i>Triosteum himalayanum</i>	26
Q R		<i>Sidalcea × cultorum</i>	48	<i>Triosteum pinnatifidum</i>	26
<i>Quamoclit lobata</i>	49	<i>Silene armeria</i>	31	<i>Tripleurospermum maritimum</i>	48
<i>Quercus cerris</i>	27	<i>Silene colorata</i>	31	<i>Trollius asiaticus</i>	26
<i>Quercus coccifera</i>	27	<i>Silene dioica</i>	24	<i>Trollius Cultorum-Ryhmä</i>	26
<i>Ranunculus platanifolius</i>	23	<i>Silene uniflora</i>	24	<i>Trollius europaeus</i>	26
<i>Raphanus sativus</i> Radicula-Ryhmä	41	<i>Silene vulgaris</i>	24	<i>Tropaeolum majus</i>	49
<i>Rhamnus frangula</i>	33	<i>Silphium perfoliatum</i>	24	<i>Tropaeolum peregrinum</i>	49
<i>Rheum × hybridum</i>	37	<i>Silybum marianum</i>	31	<i>Tulipa tarda</i>	26
<i>Rheum palmatum</i> var. <i>tanguticum</i>	23	<i>Sisyrinchium graminoides</i>	48	U V	
<i>Rheum rhabarbarum</i>	37	<i>Sium sisarum</i>	45	<i>Urtica urens</i>	48
<i>Rhodochiton atrosanguineum</i>	31	<i>Smilacina racemosa</i>	19	<i>Valeriana officinalis</i>	26
<i>Rosa "Havukka" (Rugosa-Ryhmä)</i>	34	<i>Solanum dulcamara</i>	34	<i>Valeriana sambucifolia</i>	48
<i>Rosa 'Minette'</i>	49	<i>Solanum lycopersicum</i>	37, 41, 49	<i>Valeriana locusta</i> var. <i>oleracea</i>	42
<i>Rosa 'Splendens'</i>	49	<i>Soldanella montana</i>	24	<i>Veratrum album</i>	26
<i>Rosa carolina</i>	49	<i>Solidago virgaurea</i>	24	<i>Veratrum nigrum</i>	26
<i>Rosa glauca</i>	33	<i>Sorbus koehneana</i>	34	<i>Veratrum viride</i>	26
<i>Rosa mollis</i>	34	<i>Stachys byzantina</i>	24	<i>Verbascum chaixii</i>	26
<i>Rosa Pimpinellifolia-Ryhmä</i>		<i>Stachys macrantha</i>	24	<i>Verbascum phoenicum</i>	48
<i>'Kainuu'</i>	34	<i>Stachys officinalis</i>	48	<i>Verbascum thapsus</i>	26
<i>Rosa rugosa</i> f. <i>rugosa</i>	34	<i>Stellaria graminea</i>	48	<i>Verbena elegans</i> var. <i>asperata</i>	31
<i>Rosa 'Sipi' (Rugosa-Ryhmä)</i>	49	<i>Stevia rebaudina</i>	42	<i>Verbena hastata</i>	26
<i>Rosa villosa</i>	34	<i>Streptopus amplexifolius</i>	24	<i>Veronica fruticans</i>	48
<i>Rosa × obovata</i>	49	<i>Succisa pratensis</i>	24	<i>Veronica gentianoides</i>	48
<i>Rubus saxatilis</i>	23	<i>Succisella petteri</i>	24	<i>Veronica longifolia</i>	49
<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>speciosa</i>	23	<i>Symphyandra pendula</i>	25	<i>Veronica thessalica</i>	49
<i>Rudbeckia hirta</i>	49	<i>Syringa josikaea</i>	34	<i>Veronica virginica</i>	26
<i>Rudbeckia laciniata</i>	23	<i>Syringa komarowii</i> subsp. <i>reflexa</i>	36	<i>Viburnum lantana</i>	34
<i>Rudbeckia occidentalis</i>	23	<i>Syringa reflexa</i>	34	<i>Vicia cracca</i>	49
<i>Rumex alpinus</i>	23	<i>Syringa vulgaris</i>	34	<i>Vicia faba</i>	38, 45
<i>Rumex patientia</i>	37	T		<i>Vicia sepium</i>	26
<i>Rumex rugosus</i>	49	<i>Tagetes erecta</i>	31	<i>Vicia sylvatica</i>	26
<i>Rumex sanguineus</i>	37	<i>Tagetes patula</i>	31, 49	<i>Vicia tetrasperma</i>	49
<i>Ruta graveolens</i>	23	<i>Tagetes tenuifolia</i>	31	<i>Vicia villosa</i>	49
S		<i>Tanacetum coccineum</i>	25	<i>Viscaria vulgaris</i>	49
<i>Salpiglossis sinuata</i>	31	<i>Tanacetum corymbosum</i>	25	<i>Vitis Labruscana-Ryhmä</i>	34
		<i>Tanacetum macrophyllum</i>	25		

Siementen kerääjät

*Kiitos kaikille kerääjille! Seuraavat henkilöt ovat lähettäneet
kesän 2012 siemensatoa Maatiaisen siemenvälitykseen*

Akkanen Leila, Eura
Alanko Anja, Helsinki
Alanko Pentti, Helsinki
Aulasmaa Ritva, Lappeenranta
Aurejärvi-Karjalainen Anneli, Helsinki
Björkman John, Turku
Bragge Maija, Rajamäki
Cajander Riku, Kirkkonummi
Chase Sisko, Porvoo
Ehrnsten Birgitta, Kemiö
Eriksson Lea, Helsinki, Hartola
Eskelinen Kaarina, Heinävesi
Estlander Ann-Mari, Helsinki
Fogel Torunn, Helsinki
Hampaala Katariina, Orimattila
Heinonen Taru, Tampere
Hietala Elsa, Loimaa
Hietalahti Laila, Vihti
Hyvärinen Hanna-Kaisa, Espoo
Hämäläinen Marja, Pertunmaa
Hämäläinen Joonas ja Sanna, Kausala
Joensuu Markku ja Anna-Kaisa, Espoo
Joy Peter, Vantaa
Juntunen Liisa, Iisalmi
Jäntti Pirkko, Konnevesi
Kahila Pirkko, Karkkila, Vihti
Kaikkonen Tarja, Vantaa
Kangas Vuokko, Kalvola
Kari Léna, Sipoo
Kauppi Maija, Helsinki
Keränen Ansa, Kuopio
Ketola Leena, Lohja
Koitto Maija, Huittinen
Korte Anna-Liisa, Ruovesi
Koski Pirkko, Kokemäki
Kovalainen Sinikka, Kerava
Kukkola Pirkko, Koski TL
Kytöviita Irene, Kemiö
Kärkkäinen Minna, Helsinki
Laatikainen Hannu, Kajaani
Laitala Seija, Oulunsalo
Lappalainen Riikka, Porvoo
Lassila Anna, Fiskars
Laukka Tomi, Turku
Lehtinen Seija, Joutsa
Leskinen Ulla, Espoo
Lindroos Terhi, Somero
Luoto Keijo, Konnevesi
Lyytikäinen Annikki, Helsinki
Mainela Päivi, Espoo
Mannila Helka, Puumala
Manninen Maija, Helsinki
Miettinen Marja, Ilomantsi
Miettinen Matti, Lieksa
Mäkelä Meri-Hilkka, Jyväskylä
Mäkilä Pekka, Somero
Niemi Olavi, Vihti
Nieminen Kati, Hämeenlinna
Niini Sara, Varpaisjärvi
Niinikoski Marja-Leena, Porvoo
Niskanen Raili, Lievestuore
Nuurivaara-Luhtanen Riitta, Lahti
Oittinen Kari, Kemi
Ollinen Tuula, Koski TL
Paatero Kristiina, Kemiö
Pihlajasaari Ari, Pyhtää
Pirkola Jorma, Mikkeli
Prehti-Wright Marja, Fiskars
Pätt Gunwor, Vaasa
Pärssinen Leena, Kuhmoinen
Rahola Jaakko, Espoo
Rajala Terttu, Kuortane
Ranta Tuula, Espoo
Rantakaulio Timo, Savitaipale
Relas Ulla, Helsinki
Rosenberg Mirja, Helsinki
Saarni Liisa, Rymättylä
Salo Leena, Salo
Sandman Ilona, Espoo
Suni Kerttuli, Noormarkku
Särkisilta Ritva, Helsinki
Särkkä Sanni, Raahe
Sääski Liisa, Jyväskylä
Torenius Paula, Hämeenlinna
Unhola-Vehmas Anna, Laitila
Vaari Ritva, Alavieska
Vallinharju-Stenman Maarit, Porvoo
Vehniäinen Eeva, Konnevesi
Vesalainen Oili, Helsinki
Vilppula Tuula, Mäntsälä
Virtanen Tuula, Kaarina
Vuorio Juha, Oulu

Maatiainen

Det lantliga kulturavet ry

The Finnish Landrace Association for conserving traditional varieties of plants and animals and rural landscapes

A landrace or heirloom variety (in Finnish "maatiainen", the association's Finnish name) **refers to cultivated plants or domestic animals that have not been subjected to systematic breeding.** These terms refer to valuable living resources, populations, that have been handed down over many generations. The term *landrace* is also used for varieties or forms that have been bred on the basis of local populations as opposed to the products of modern intensive, commercial breeding. During the course of their long history landraces have been modified by the complex interactions between natural evolution and human cultivation. This gives landraces special significance in defining local identity and a sense of history. They are also a rich and irreplaceable source of genetic diversity with enormous potential in future plant breeding efforts. The value of landraces becomes all the more apparent since plants are, and will remain the basis of food production for future generations, however slowly or rapidly changes in climate occur.

The main purpose of our association is to conserve in a living form traditional varieties of ornamental and useful plants, original landraces of domestic animals and rural landscapes and to promote their active utilisation. Traditional landraces of poultry, sheep and cattle can help maintain environments in which endangered ornamental species or forms will flourish. The living interactions among these and with human activities create farming systems which, at their best, give rise to traditional landscapes. Every year the association chooses a traditional landscape, plant and animal which we draw to the

attention of the community at large. This year's plant is Sweet William while the landrace chicken, is the animal of the year.

The distribution of seeds is an important part of our activities. Members collect the seed of old landraces of ornamental and useful plants, as well as wild plants. For each batch of seed collected the member receives a packet of seed in exchange. Each batch is sufficient to fill several packets so that the remainder can be sold to members and the general public. The Finnish Landrace Association's unique collection comprising some 500 named accessions thus forms a living seed bank. The seed lots collected each year are sent to a packaging centre where a list is drawn up to be published in the year's first bulletin entitled "Maatiainen". The association was instrumental in rescuing a traditional, tasty variety of turnip with good storage capacity and a strain of broad bean well adapted to Finnish conditions. Many landraces were lost during the 60's and 70's when agriculture underwent drastic structural changes. Nowadays the value of old landraces is better understood and the remaining ones are generally valued.

The Finnish landrace Association was established in 1989 and presently has over 1700 members. It is well known among the country's gardeners and horticulturalists. We arrange plant exchange days, and give courses and talks on related topics. The association publishes a quarterly bulletin and every year a field trip is organised both in Finland and abroad. This year our trip abroad takes us to Bulgaria and to Latvia, where our participants look forward to acquainting themselves with local people and their landscapes as well as with plants and animal landraces.

MAATIAINEN

Vuoden maatiais kasvit

*kaskinauris 1990
juhannusruusu 1991
omena 1992
akileija 1993
karviainen 1994
kellot 1995
kuitukasvit: pellava, nokkonen, hamppu 1996
pionit 1997
tymi 1998
isohirvenjuuri 1999
härkäpapu 2000
ruiskaunokki 2001
talvi- ja ilmasipuli 2002
saksankurjenmiekka 2003
peruna 2004
illakko 2005
humala 2006
malvat 2007
maa-artisokka 2008
suopayrtti 2009
lipstikka 2010
kultapallo 2011
maatiaisruis 2012
harjaneilikka 2013*

Maatiainen
Stenbäckinkatu 8
00250 Helsinki
09 - 477 5331
toimisto@maatiainen.fi
www.maatiainen.fi